

ترجمه سی و فن القواطع

- (اشیه و کتاب مسند طاب بیک ایکو ز سکسان سکر سند سنده)
- (دار الفنونه و سالث و نبیلک صنایعه دن مددودا ولذینی ادعا و بالملی)
- (ایله ساعی بالفساد او لان بر مفسدک الفا آت مضره سندن ساده دلان)
- (مسلین میانه سنده حاصل او لان سو تأثیرک محو وا زاله می)
- (و مر قومک طرف شر هشتر نفدن ترتیب ایدن جزای های بمقنک)
- (ایضاح و از آن می، ضمته با ازاده سفیه، جنباب)
- (خلا قندها هی هرس و کلی فلبه لی هماحته و خلیل افندی)
- (حضرت تبری طرفاندن تباریخ مذکورده تألف)
- (بور راوب کرک الفا آت مضره مبسوطه نک و کرک)
- (دین اسلام علیته بو لان سار بایتمه منکرین)
- (فلاسفه ترهات و مخاطباتک عقلی و نقلي)
- (او له رق بر صورت حکیمانه ده رد و جرجی)
- (وا مثلا ولحقنده لازم کلان بمحاذات)
- (شرحیه نک بیانی حاوی بو لان)
- (نسخه مبروکه نک ترجمه سنه)

(اسکا مقنفع بعض)

(مسافع و فوائدی)

(حاویدر)

مع

مترجمی و مترجم

الطباطبائي

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد و سپاس و شکر بی قیاس اول آفرینش کون و مکان نزهت
آنکه من الشیعه والتفصان تعالی و تقدس حضرت بریک در کاه
حضرت پناهنه نسراوار هرض و تقدیم در که چار اقطار جهانی
ظلام جهل و ندانیدن تطهیر و کافه مخلوقاتی نور ایمان و اسلام
ایله توبره اراده صدای پی شریعتیک بیوریله رق تضلاو کرما
ذات خاتیت آیات محمدی و جناب رحمت سمات احمدی کافه
عالیه رسالت و نبوتله بیث و اسراء و بویوزدن بجیع جهانی
شرقا و غربا نوره دایت دین مین اسلامیته روشننا و بو صورتله
هدایت یاب اولان ره و کافه صباوه مسند جلیل نبوتک و بومسندله
شرفیاب اولان انبیای حضایم الصلوة والسلام حضراتک
هر بریک نزد الوهیت حضرت رب ایده علو و عظمت قدر و شانی
اعلانا و تقریه چله بلاست بیرامندن غایان اولان
اراده المیه سی تبلیغ و انبای بیوزدی و بناء هلیه وجوب تقریه

(واختام)

واجترام انبیای کرامی جمله به دو بوردي **﴿وَكَلِمَاتُهُ مَصْلُوَةٌ**
 بیغایه **﴾ وَأَزْهَارُ بَسْطَةِ تُسْلِيمَاتٍ غَيْرِهَا يَهُ ﴾** خلاحت محمدیه صلیه
 افضل التحییه می باعث البیهاد کوین **﴾ وَبَعْثَتْ وَرَسَالَتْ أَحْمَدِيَّهُ**
 صلیه اباخ التھییه سی طامہ مختلفات المیون سبب سعادت دارین
 اولان سید الانبیاء **﴾ يَعْجِزُهُ خَاتَمُتْ آرَاهُ ﴾** محمد مصطفی **﴿ عَلَيْهِ**
اَكْلَ الْصَّلَوَةَ وَاجْلَ الْحَسَابَ ﴾ اذن دمن حضرتارینک روضه
 بظاهره **﴿ فَلَكَفِيرُ سَبَا ﴾** وجیره **﴿ وَبَطْرَهُ ﴾** جنت آسمان ينه **﴿ جَدِيرٌ**
وَاحْرَادِزَكَهُ ﴾ ذات رسالتسرای خنثیاب مستطاب **﴿ وَمَا رَسَلْنَاكَ**
الْأَرْجَةَ لِلْعَالَمِينَ ﴾ ایله رهین البیهاد **﴾ وَنُورٌ بَعْثَتْ أَحْمَدِيَّهُ لِرَى**
قَاطِبَةَ هَالِمِينَ رَحْتَ بَيْهَمَالَ ﴾ **﴿ وَمَوْجِبٌ نَّجَادَعَالَ اولمشبر**
وَصَنْوُفٌ تَرْضِيهُ وَتَكْرِيمٌ ﴾ آل واصحاب کرام **﴾ وَاحْبَابٌ وَاتِّبَاعٌ**
ذَوِي الْإِحْتِرَامِه شایسته و بیجادره **﴾ تَقوِيتَ امْرَ دِينٍ ﴾** وتمشیت
 احکام شرح میین **﴾ اَفْوَرَتْهُ بَذَلَ مَالَ وَجَانَ ﴾** واپراز مائز
شیهابت و توان **﴾ اِيدَرَكَ اَمْرَ جَهَادِيَّه اِيفَانَ ﴾** و تکمیر امث
 حس جومهیه صرف مقدمه راوف **﴿ بِيُورَمَقْ تَشْرِيفَاتْ مُوقَفَتْ**
آیاتیله من هندالله معزز اولمشادر **﴾ اَمَاءَهَدَهُ ﴾ بوتاب
 اقدام هلا **﴾ وَاعْتِرَافٌ دَارِهَا، ذَلَلَ رَضَائِيَّهِ خَداً ﴾** السید محمد
 خیرالدین الفیضی الاستانبولی **﴾ اَتَالَهُ اللَّهُ اَلِّي اَطْفَلَهُ الْخَنْقَهُ وَالْخَلْقَهُ**
سَایَهٌ مَعَارِفِيَّه شاهانه لری مایه امن و امان **﴾ وَهَوَاطَفَ**
عَالِمَشَهُولٌ شَهْمَشَاهانه لری مبدول مفارق جهانیان **﴾ نَجَدَهُمْ**
خَوَاقِينَ دوزان **﴾ وَخَلِيفَهُ رَسُولُ ربِّ مَنَانَ ﴾** معزز الملة والدین
مذل الاعداء المتردین **﴾ فَرازَنَدَهُ رَايَاتَ بَهْرَوَرِيَّهُ ﴾** فروزنده
مشکوکه بیغه بزی **﴾ مُحْصَنُ اركانِ دِينِ اَحْمَدِيَّهُ ﴾** صرسین بنیان
شرع محمدی **﴾ صَبَائِيَّهُ مَهْبَهُ صَرْحَتْهُ ﴾** ضیایی مشرق مدلات
روج جسم هالم **﴾ وَلِيَنْعَمَتْ هَدَالَتْ مَهْقَبَتْ اَمِرَهُ ﴾** اسوه سلام**

سلیلهٔ عثمانی نهضتی خاندان بیلهٔ خاقانی هم‌السلطان الفارزی
 بین‌الجیان خان ثانی هم‌ایده‌الله تعالیٰ بتائیداته الشحسانی *
 پادشاهز ولی فتحت بیستمن افندی من حضرت‌درینی همیشه کافه
 کندورات گویند دن مصون و محفوظ اول‌دقیری حاده
 رونق‌پوش طربسرای صحت و ماهیت * وزینت افزای نزهتکاه
 امن وسلامت * او له‌رق‌الی آخر الدوران بیشنه بیضای دین
 میین * وحامته دلکشانی شرع متنی * حافظه و حامی بیرونی
 تخلیات بحاله * و تشریفات نصرت آیات اجلالیه سیله
 مظہر نصرت الہی * و کامیاب تواره تأییدات نامتناهی *
 بیرونی تصریعاتی رفع بارکا جنیاب پرورد کار ایلدکدن‌نصکره
 شو ووجهه افاده مرام ایدر که کندجه تأبیف و ترجمہ رسائل
 و کتب ایتل کبی بالوجوه قدرت فلیه‌یه احتیاجی مسلم اولان
 برخدمت مهیه نک در عبده‌سنیه کفایت گوره مدیکم حاده بعض
 قوات خیر اندیش * واخوان معارف کیش * طرفاندن
 سیوف القواطع ان قال ان النبوة صنعت من الصنائع *
 اسمیله موسوم بولنان مجله مبر و کنک لسان عذت‌البيان ترکی به
 ترجمہ اولنیسی بایند * مظہر الحاج اولدیغیه * و مجله مشکوره
 ایسه بیک ایکیوز سکسان سکزسنہ هیچ یه سنده * برفاشق ائمک
 دار الفتوحه ایسای عظام واجبه ااحترام هلیهم الصلوۃ
 والسلام افتديلر من حضراتی حق عالیشانزنده ارتکاب ایلدیکی
 فضایح لسانیه جمله سند اویق او زره بیوت جلیله معظمه نک
 حباشم و تم سحاشا جمله ضمایعدن برصنعت ایندوکی اعتقاد باطلنه
 ھهاب ایله اینیای عظام هلیهم الصلوۃ والسلام افتديلور حمزی
 معاذ الله تعالیٰ حکماء سالقه ایله مساوی طوق کبی برچوق
 هنیان و ترهات بفوته جرأت ایلسنی * و بوصورله میاده دلان

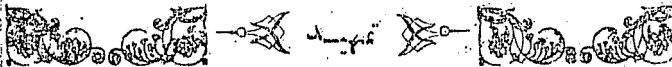
مسلمین ارسنده القای تئیم فساده قالقسى او زینه ادله قاطعه
 ایله ردی * و جزای مایلیه نک دخن شرعاً تو پیچ وا زادی
 بلندیه او وقت متصالق و شرط صدور بیوریلان اراده سنتیه
 جناب خلاقتیاهی منطقه تئیفه تو فیقاً * علوم آله و تعالیه ده
 صصرینک استاذ الاستاذیه * و قتو و تقواهه زمانیت مقتدای
 جمهاییتی * اولان و درس و کاتی مشخص جملینه * و مجاش
 مشايخ نظرارت هلهسته * رونق افزای کلالات بولسان پدر
 اکرم فله وی سماحتاًو احمد خلیل الفوزی افندی حضرتاری
 طرفتند تأییف اولانش * و حق بوکه هر بر هقد فریده
 بگرانیه ایه * خواجه بندر قواحد شیر ع میین یائنده رشد آور
 دفاین سیم وزر * و خواهر و درز محتویاتی صافیت احکام فقهیه
 و اتفاقا دیه ایله مظہر زیب و فر * اولدینی کی مقاصد و مباحثت
 مندرجه می * تسلیم و اذعنی شعار اسلامیه دن بولیان نیجه فوائد
 دینیه * و ادب و واجبات اسلامیه لی میین * و فصوص
 فصاحت نصوص فصول افسان هروقات کونا کون مجری نهونی
 معان بولنیه * الحق ترجمه اولندینی حالده آمت مر حومه ده
 بر خدمت مشکوره اوله جنگی در کار بولندی غنیب شاء بو بایده اصراف
 سخن ایله برابر مجرد و مین موحدیه یاد کار قالق * ومن خیر
 استطاعت بترجمه ایله بو بایده شرف سانچ بیوریلان اراده سنتیه
 حضرت پادشاهی بی تئیفه ایله اسان عربی به واقف اولیان
 ملت اسلامیه دن دخن طرف اشرف جناب ظل الله یه اسحاق لاب
 هعنوات خیریه یه موافق اولق * نیت خالصه سبیله التماس
 مذکورک ردبیه مقتصد اوله مقدم * و مستوینا بالله الملک الفقار
 سیله مز بوره نک ترجمه سنه ابتدار ایلدم * مزايشنا اسان قواحد
 مهانی و بیان * و دقایق اشنایان اسلامیت ترجمه و تبیان * اولان

اخوان دين * نظر دقائق يلزنده * اشبو اثر ناچير انه مك
ترجمه وافتتاحه نمایان او له حق سهو وخطب الک اطفا لصحیح
وکالی رجاسیله خاتمه تقدمة شیخ اشکارا ولدم * ومنه التوفيق
اللهم اسرنا ترجمة هذه النقاویق * واستم رأينا لکشف الحایق
وین مکنونها من کل محکم وفاضن * وتهقیق لیه من کل حلو
وخاصیض * من هیر اطناب بمل * والمجاز مثل * هجرة سید الانیما
ومندا الصفا * هلهی اکمل الشایا

٤٥- مقدمة سیوف القواطع

اشبو مجله دار الفتوح نامیله کشاد او انسان بر محله خطابت
مزینی اکتساب هزمه ندیه بولنان دردن بر شخص مصارف فروش
طرفندن نبوة جلیله نک حاشا تم حاشا بجهه صنایع دن بر صفت
او مدینی * وواجب الاحترام او لان انبیاء هفتم علیهم الصلوة
والسلام افتد بر منک اشرفیت وفضایتده فلاسفة حکماء
لئام آبله متساوی او لدقیرینی ترهات خطابته تردیف * واوصه ده
پیغمبران ذیشان علیهم صلوات الملک المنسان حضراتک
مناصب جلیله رینه لا یق اولیمان کذب و سائر صفات خیر لایقه
ا به توصیف ایدرك اعتقاد اهل سنته مخالف مقارات ضلالات
غایات سرہ و ایمان ایلاش اولدینی واصل سب و امع اهل اصیار
اولدینه بناء * اول شخصی لیم حقنده اجرایی واجب او لان
منامه ایله متفرعا نک بیانی حاوی اون درت فریده ایله
برخانه یعنی محتوى وجامد که شیخ الاسلام ونک امری او زرینه
درس و کالی منصب جلیل خطیبه ایله میاهی او لان * اسجد
خلیل الفوزی الفلیوی * ابن هام العامل الزاهد الشیخ مصطفی
نقشبندی * انعم الله تعالی علیه شائب القرآن * واسکنه

ق فرادیس الجنان * داعینک میاشرقی * و خویل محققین
واساتید مدّقینین بر جمعیت خسایق مقنیتک مطالعه سیله
جمع و تأییف آیدلش * و بناهون وهنایت الملک المتعال امر
شهریر و تربیتی ختمام وا کاهه قریب اولنداده (سیوف الفواطع
من قال ان النبوة صنعت من الصنائع) نامیله بنام قلمشدر

بر مسنه ده روایت ضعیفه و بر کلامده اختیال آخر بوتدیغی
وقت الحجاب شرعیسی عدم تکفیردر
چونکه امه کزین * رضوان الله تعالی علیهم اجتهدین *
حضراتی یورمشادردر که بر مسئله ده ایکن قول اذواب احدهما
معامله جهشدن شدتنی واخری خفیف اوور ایسه مفتی * وقت
اولان ذات ایچون هامه به شدت ایله * و ولاده امر دن اولان خواصه
خفت ایله قوا ویرمک بجا اولز * حاکم وقت اولان ذات دستی
مفتی کبیدر * مثلًا بر مسلک عدم تکفیرینه دائر و زاوی ضعیف
اولسون بروایت بولانه * و تکفیرینه دائر دستی طقسان طقوز
روایته اولسه * مفتی وقت ایچون ذکرا اولان روایت واحده دی
اختیار ایتک کر کدر * که لک کلامده بری کفری الحجاب
این و قصوری کفری موجب اوور اختیارات و تأویلات بولانه
علم اولان ذات ایچون او کلامی کفری الحجاب ایتیان احتمال و ناآیله
جمل ایلک اولیدر * تاج الخدرات ام المؤمنین والمؤمنات حضرت
باشه رضی الله تعالی عنها دن مر فوغا ^{﴿وَادْرُؤَا إِلْخَدُودْعَنَ الْمُسْلِمِينَ}
طا استطعتم فان وجدم للمسلم مخربا فتخلا سیله هان الامام لان
بخاطی ^{﴿فِي الْعَفْوِ خَيْرٌ مَنْ يَخْطُلُ فِي الْمَقْوِبَةِ﴾} حدیث شریف
روایت یورلشدرا * مآل حدیث شریف * ای امه و نواب

آئه * ترك عقوته شرعا بر طریق یولمه سرزل قادر اولدینگز
 مدنجه مسلمیندن حددودی یعنی ذبـه تربـه ایدن عقوبه
 مقدره بـی دفعـا یـدـیـکـز شـوـیـلـهـ کـهـ صـاحـبـ جـرمـ اوـلـانـ مـسـلـكـ تـخـلـصـیـ
 اـیـچـونـ برـتـخـرـجـ بـاـورـ اـیـسـهـ کـرـانـکـ سـبـیـلـیـ تـخـلـیـهـ اـیـدـیـکـزـ زـیرـاـ
 اـمـامـ یـعـنـیـ حـاـکـمـ عـقـوـبـهـ طـرـیـقـ خـطـایـهـ سـلـوـکـ اـیـتـکـدـنـ هـفـودـهـ
 سـبـیـلـ خـطـایـهـ سـلـوـکـ اـیـتـکـ خـیرـلـدـرـ * اـبـنـ هـرـیـهـ رـضـیـ اللـهـ تـعـالـیـ
 عنـهـدـنـ اـشـبـ وـحـدـیـثـ شـرـیـفـکـمـ * اـدـفـوـاـ اـنـظـبـودـ هـنـ عـبـادـ اللـهـ
 نـماـوـجـدـتـمـ لـهـ مـدـفـنـاـ کـهـ لـفـظـ شـرـیـفـلـهـ روـایـتـ اـیـلـشـدـرـ * مـأـلـیـ
 اـیـ آـئـهـ وـنـوـابـ آـئـهـ * عـبـادـ الـلـهـدـنـ حـدـدـودـیـ دـفـعـ اـیـدـیـکـزـ
 یـعـنـیـ اـقـامـهـ حـدـدـودـیـ تـرـکـ اـیـلـیـکـزـ * سـرـزـلـ حـدـدـودـیـ دـفـعـ اـیـدـرـ
 بـرـتـاؤـیـلـ بـولـدـینـگـزـ مـدـنـجـهـ اـشـبـوـنـهـ وـارـدـ فـرـیدـهـ خـامـسـهـدـهـ
 ذـکـرـ اـوـلـهـ جـفـیـ وـجـیـلـهـ مـوـجـبـ حـدـ اـوـلـانـ لـفـظـ صـرـیـحـ اـلـمـاـعـلهـ
 مـشـرـوـطـ وـمـقـیدـهـ * اـنـجـقـ بـزـ مـسـاـشـ مـسـلـیـنـ شـرـخـاـ بـاـلـاـدـهـ ذـکـرـ
 اـوـلـانـ اـحـکـامـهـ مـأـمـوـرـزـ * لـیـلـهـلـکـ مـنـ هـلـلـکـ صـنـ بـیـنـهـ وـیـحـیـ
 مـنـ حـیـ مـنـ بـیـنـهـ کـهـ زـیـادـهـ سـنـ مرـادـ اـیـدـنـ ذاتـ کـتـبـ فـقـہـیـهـ
 مـرـاجـعـتـ اـیـتـکـ کـرـکـدـرـ

مطالب

مـفـلـومـ اـوـلـهـ کـهـ * نـبـوتـ * وـنـیـ * وـرـسـالـتـ * وـرـسـوـلـ * لـغـةـ
 وـعـرـفـانـدـرـ * وـبـرـدـهـ * صـنـعـتـ * وـصـنـاعـتـ * وـفـلـسـفـهـ *
 وـقـلـاسـفـهـ * دـنـیـ اـقـةـ وـهـرـفـانـدـرـ * بـورـالـرـیـنـیـ وـانـدـیـهـ مـظـاـمـ
 صـلـیـلـهـمـ الـصـلـوـةـ وـاـسـلـامـ حـضـرـاتـ حـقـ عـظـمـاـنـدـهـ سـبـبـ نـهـ شـیـ
 اـوـلـدـینـیـ * وـسـبـکـ اـیـکـ قـسـمـیـ بـولـدـینـیـ * وـبـوـنـلـهـ تـعـاقـ اـیـدـنـ
 اـحـکـامـیـ بـیـلـکـ * وـبـوـ بـایـدـهـ هـنـ جـهـلـ دـوـچـارـ اـوـلـهـجـقـ خـسـرـانـ
 وـخـنـدـلـانـدـنـ وـارـسـتـهـ اـوـلـقـ اـیـچـونـ هـرـفـرـدـهـ وـاجـبـ اـوـلـدـینـگـزـدـنـ

ا کا مقدمه او لان و متعاق بولان ا حکام و ا قسام برو جه زير
 ترتیب او نشدر که فهرستي ذکر و بیان او نوز *
 فریده اولی * جناب حق انسانی ابداعه نوع انسانی
 تقدیر ایندیکی زمانه قدر ما کولات و ملبوسات و تمدن و ازدواجه
 اختیار خسرا بقایه قادر مطلق او باید یعنی در *
 فریده ثانیه * اثناء مظمام عليهم الصلة والسلام
 حضراتی حق اربنه العیاذ بالله تعالی جرأت اولان سبک نه هی
 او لدیغی بیاننده در * انگده اوچ عقدی وارد در فریده ثالثه *
 کرک مسلم و کرک غیر مسلم او لسوں سبیه جرأت ایندک قتلنک
 وجودی حق ایندک کتاب و سنت و اجماع امت و قیاس ققہ سادن
 دلائل بیاننده در * بونده ده درت جوهر و اوردر
 فریده رابعه * ادله شرعیه سالفه به وارد او لان شبهه دن
 طولایی ایکی سوال دفعک بیاننده در * اندده ایکی بحث وارد در
 فریده خامسه * حضرت حبیب خدا علیه افضل النهايا
 افدم من حضر تاریخه حاشا اذا وسب ونقض او زرینه دلات
 ایلیان شیله تکلمک وجودی واحکامی بیاننده در * او احکامده
 بندی وجه وارد * النجی وجہک درت دری وارد در
 فریده سادسنه * ساب ذمینک حکمی بیاننده در
 و بو حکمده اختلاف اولغله * او اختلافه ایکی مقصد وارد در
 فریده سادمه * نبوت * ونی * رسالت * وارسال *
 ورسون * لفظ لرینک لغه و عرفًا معنای بیاننده در * و بو
 فریده ده اون فص وارد فریده ثامنه * رسالت و نبوت
 جلب لانک کسب و مجاھده کبی شیله اسھصالی مشروط
 او لدیغی بیاننده در فریده ناسمه * صفت و صناعت
 لغه و عرفًا معنای بیاننده در بوده ایکی بحث او زرده در

﴿ فریده عاشیزه ﴾ سالیک سی ایکی نوع اوزره اولدینی
 پیاننده در ﴿ فریده خادیه عشر ﴾ سالیک صحیوی و یا
 سکری حالت اولان حکمی بیاننده در ﴿ فریده ثالثه عشر ﴾
 حکمت و فلسفه و فلاسفه و حکمانه شی اولد قاریلک بیاننده در
 بونده ده ایکی فصل وارد در ﴿ فریده ثالثه عشر ﴾ معتبرات
 اصولین نقل و ذکر اولنان مسائل و احکام متفروطی بیاننده در
 ﴿ فریده رابعه عشر ﴾ شرعا ساب مسلک حکمی بیاننده در
 ﴿ خانمه ﴾ بوخانمه ده بش مرصد وارد در ﴿ مرصد اول ﴾
 طبقات فقها بیاننده در ﴿ مرصد ثانی ﴾ امام ابی یوسف
 و امام محمد و سائر اصحاب حنفیه نک بیاننده مذهبیله حکم امام اعظم
 حضرت ابریلک مذهبیله حکم اولدینی بیاننده در ﴿ مرصد ثالث ﴾
 سلطین نظام عثمانیه ادام الله تعالیٰ الی یوم القیامه حضرت نک
 دأب و عادت لری بیاننده در ﴿ مرصد رابع ﴾ سب سبیله
 و یاسائی الفاظ کفر سبیله صیادا بالله تعالیٰ ارتداد ایدن
 مرتدین بیاننده اولان فرق بیاننده در ﴿ مرصد خامس ﴾
 سب و یاعیب ایله حضرت سید الانبیاء و سائی انیبا علیهم
 افضل اتحایا افندیلرمزه حاشا تعرض ایدن شخصلک احوال
 و عاقبیتی بیاننده در

﴿ فریده اولی ﴾

جناب نسقساز نظام عالم * و خالق نوع بنی آدم * انسانی
 ابداعه و نوع انسانی تقدیر ایتدیکی زمانه قدر، مأکولات
 و ملبوساته و تعدن وازدواجه محتاج اولقسزین ایقا یه قادر
 و افراد انسانی بلا صنعة اطعمه و بلا حیاطة ولا ابره بالاسه
 مقندر اولدینی امر محقققدر * نشکم ابوالبشر آدم علیه الصلاوة

والسلام ایله حضرت حوا رضی الله تعالیٰ عنہا دن هر بزرگی
ابداع و بانسلاخی اختراع بیورمشدر * بوناردن هر بینک
لیاسلاخی نورساتر * و یاخود ظفرساتر ایدی * نتکم اعرافت
وسائر سوره رک تفسیر نده انوار تنزیل نام تفسیرده مصحرحدر
اکن جناب حق قادر مختار او لدیقته بناء دیلیدیکنی ایشلر
واراده ایلدیکنی حکم ایدر * افعال المیه سندن سؤال او لغز
بناء علیه جناب حق جل وعلا یفعل ما یشاء و یحکم ما باید
لایسیل یعنی یافع انسانی تبیشه و قیام ساعته قدر ابقا هد بالاده
ذ کر اولان انسان مأکل و ملبس و مدن و ازدواج و صنعت و خیاط
کبی اسبابه افقا هار واحتیاج هادی طریق او زره خلق بیورمشدر
و مهنه که تو صیخنه کانجه جناب حق وقتا که شو عالمک نوع انسانه
تعلیق ایلدیکی شون نظام ایله تقدیر ایتدیکی زمانه قدر بقانی
مراد بیرووب نظام مذکور ایله بقای عالی دخن اشخاص
انسانک افزادی میاننده مشارکت و معاونت طریقته * و توالد
و تناسل اچپون امر ازهواج و قیام مصالح طریقته ملبس
اولان نعط معهود ایله اشخاص انسانه حفظی او زرینه بنا
بیوردی که بوموردن هر بری طرف شارع دن مقرا اولان
اصول کلیه یه محتاج در

چونکه حدل و نظام و مبدأ و معاد جسمانیه جلب منافع
و دفع مضار اصول مذکوره ایله حفظ اولانور * زیرا هر بر کیسه
کندو یه ملایم کلان شیئی استر * مضاریقه ایدن مشخصه
خشب و مزاجه ایدر * بوسیدن طولای اصول مقره یه رهایت
او لغز ایسه جور واقع او لوپ امر نظام دنیا و آخرته
جلب منافع و دفع مضار قابده می مختفل اولور ایدی
(ایدی جناب قادرک افعـالـنـدـه موجب اولـسـی و عـالـمـ قـدـیـمـ

اولمسي ونبيت جليله ورسالت منيفه نك كشي وصنعت بولمنسي
 هيلو اعتقدات باطله رى واصول شرهيه دن عبارت اولان
 ضروريات دينيه به مخالف بولنان سائر صقاده يشماره شقاوت
 ايديهي ايراث ايدين قواعد حكمت فلسفيه در * او قواعدی
 هدم وابطال بیوران آنياء عظام ورسل کرام * عليهن الصلوة
 والسلام حضراتنك ارسالله * وعيادي اوزز يه نفضل وکرما
 کتب مقدسه مطهره نك ازاليه عالم قیام ساعته قدر
 بقاسي معامله شرعيمه ربط وسبب قيلدي
 بالاده بيان اوپان قواعد شرعيمه ذن مستيان اوپانی که
 مقدمه ده ذڪر اونان مفسد ائيمك * انسانك وجود
 وبقائي صنعت وعذنسن ها الدر ومتعد در * ديو سو يلدیکي
 سوز باطلدر * زيرا او سوز انسانك وجودی ونوعنك
 بقاسي صنعت وعذنسن ها لدر قدرت الهيه تحنته داخل اولماقلقى
 استلزم ايدر * حالبو که انسانك وجودی ونوعنك بقاسي
 صنعت وعذنسن ها لدر * اشبورد وجرح مدلل * قائل
 هر قوم بقاء نوع ايله قیام ساعته قدر بقای مراد ايلش
 اولمسي ملاحظه يه ميندر * يوقسه بقاء سالف البيان ايله
 الهیون وطبعيون وبراهمه دينيلاندرك قدم علم قولندن مراد
 ايلدکاري بشاي مراد ايلش ايسه که بوکا صنعت وصناعتك
 اشاخبيه تفصيلا بيان ايده جكمز وجهه تعریفته هه قوه
 فاعله آه * تركيميله هه وغرض ايشان هدم قواعد حكمت *
 جله سنه سوق ايلدیکي سوززی دلات ايلپور * مراد
 مذكور کتب سماويه حدوث عالم وحشر اجسامه دار ذكر
 اونان لائل قطعیه به مخالقدر * پس بوقول کفردر
 قائل کافر اولور

(بيان الفلسفات)

صد درد ویرحته او لدیغ من هائل مر قوم بالاده مذکور بقا
ایله الى ابد الاباد بقسا مراد آش ایسه بوده ینه کتب هماو یه
مخالفدر * اکا قائله کافردر * کا صرح ف الشفا
ف تهر یفت حقوق المصطفی على الله تعالیٰ عليه وسلم وھیره
من الکتب الکلامیه * قال دیکه قائل من بورک * انسانک وجودی
وبقایی صنعت و تندن ماء_دا ایله حصول یولق محالدر
قولی صنعت و صنایعک تعریفه و تقسیمه مقدمه قیلی دخی
باطلدر * چونکه ذکرا اولان ان تعریف و تقسیمی معاشر اهل سنت
مسئلندی اولان کتب کلامیه و قسمیه و تاریخیه دن هیچ بر کتابه
استناد ایتماش اول دیغ نظری کنندو کنندو یه او بیدر مشدر

فریده نانیه

انبیاء هظام و رسـل کرام علیهم الصلوـة والسلام حضراتی
حقـلـنـدـه العـیـادـ بالـلهـ تـعـالـیـ جـرـاتـ اوـنـانـ سـبـکـ نـهـ اـیدـ وـکـیـهـ
دارـدرـکـهـ اـنـدـهـ دـهـ اوـجـ عـقـدـ وـارـدـ

مقداـولـ

نورـدـیدـهـ کـائـنـاتـ عـلـیـهـ اـکـلـ الـهـیـاتـ اـفـدـمـنـ حـضـرـتـلـرـیـنـکـ حقـعـالـیـ
رسـالـنـدـنـاهـیـلـرـنـدـهـ العـیـادـ بالـلهـ تـعـالـیـ سـبـ وـشـتمـ اوـلـانـ * وـشـانـ ذـیـشـانـ
پـیـغمـبـرـیـهـ لـرـیـهـ لـایـقـ اوـلـیـانـ تـعـبـیرـ اـیـلـهـ سـبـ اـوـلـ اـیـسـهـ دـهـ تـعـرـیـضـاـ *
یـعنـیـ کـسـنـیـةـ وـاـمـاطـرـیـقـیـلـهـ * وـیـاخـودـ تـأـوـیـلـهـ اـجـمـالـیـ اوـلـیـانـ نـصـ
وـتـصـرـیـحـ جـهـتـنـدـنـ نـقـضـ اوـلـانـ مـقـالـهـ دـارـدرـ * مـهـلـوـمـ اوـلـهـ کـهـ بـرـ
کـسـنـهـ * فـخـرـ عـالـمـ صـلـیـ اللـهـ تـعـالـیـ عـلـیـهـ وـسـلـمـ اـفـدـمـنـ حـضـرـتـلـرـیـهـ
حـاشـاـ سـبـ وـشـتمـ وـیـاـذـمـ وـتـعـبـیرـ اـیـلـهـ * وـیـاخـودـ نـورـدـوـچـشـمـ
مـخـلـوقـاتـ پـیـغمـبـرـیـهـ اـفـدـمـنـ حـضـرـتـلـرـیـنـکـ بـالـذـاتـ نـقـضـ شـرـیـفـهـ سـنـهـ *
وـیـاخـودـ صـفـاتـ مـنـبـهـلـیـهـ * وـیـاخـودـنـسـبـ کـرـیـمـهـ نـقـضـ وـشـینـ
الـحـاقـ اـیـتـکـ کـبـیـ * وـیـاـذـاتـ نـبـوـتـنـاهـیـلـیـفـیـ لـیـسـ قـرـیـشـیـاـ
وـیـاـلـیـسـ هـاـشـمـیـاـ دـیـمـ کـبـیـ * وـیـاـسـوـلـ بـزـرـکـوـارـلـرـیـنـ حـقـنـدـهـ
اوـلـهـرـقـ ذاتـ رـسـالـنـدـنـاهـیـلـرـیـهـ بـرـنـقـضـ الـحـاقـ اـیـلـهـ * تـحـقـیـقـ
اوـلـ کـسـنـهـ کـافـرـدـرـ * يـاخـودـ ذاتـ رـسـالـنـدـنـاهـیـلـرـیـهـ دـنـ مـسـتـقـیـمـیـ
حـقـنـدـهـ * يـاخـودـ خـصـالـ چـلـیـلـهـ مـحـمـدـیـلـنـدـنـ * صـلـیـ اللـهـ تـعـالـیـ
علـیـهـ وـسـلـمـ * بـرـخـصـلـتـ کـرـیـمـلـرـیـ حـقـنـدـهـ یـعنـیـ شـجـاعـتـ وـکـرـمـیـ
آـسـاـ سـجـایـیـ جـمـیـلـهـ جـلـیـلـهـ لـرـنـدـنـ بـرـیـسـهـ نـقـضـ وـشـینـ الـحـاقـ اـیـتـکـ *
يـاخـودـ حـقـ عـالـیـ نـبـوـتـنـاهـیـلـرـیـهـ تـصـرـیـحـ طـرـیـقـیـلـهـ اوـلـیـوـبـ تـعـرـیـضـ
بـونـدـنـ غـیرـلـایـقـ بـرـسـوـزـسوـبـیـلـکـ * وـیـاخـودـ قـصـدـیـ سـبـ اوـلـدـیـغـیـ
حالـهـ ذاتـ مـحـمـدـیـلـیـ * صـلـیـ اللـهـ تـعـالـیـ عـلـیـهـ وـسـلـمـ * تـقـیـصـ

(وـیـاـزـراءـ)

و يا از راه طریقی مله بر شی قبیحه تشییه و يا اجتخار اینک
 و يا خود حق عالیلرنده و علو شانلرنده استخفاف * و يا اسم
 لطیفی * و کرک صفات همیه زندن بر صفتی * و شان عالیلرنی
 تصفیز قیاق * و علو شانلنه غض نظر اینک * و حکم
 شارعانه لرنده ذات محمد * صلی الله تعالیٰ علیه و سلی * تعییب
 اینک حالاتی کافه جناب پیغمبری به سبب واذیندر *
 و بوناردن برینی لسان تسلیمه الان شخص مسلم ایسه حقی کافر
 اولوب اجماع علماء واعمه فتوا ایله انک فتنی واجب اولور *
 نتکیم بونک تفصیلی شفقاء شریف قاضی هیاضیده وانک
 شرحلته و کتب فقهیه فرضه ده بسط و بیان او نشدر

سیه چرأت ایدن مسلک شرعا حکمنده آئمه کرامک

اختلاف بیاننده در * معاشر حنفیه نک عملده مقتصداسی
 اوبلان امام اعظم ابوحنیفه رضی الله تعالیٰ عنہ ایله
 اصحابی عنبدنده و امام مالک رضی الله تعالیٰ عنہ هندنده
 اول کسننه قبل التوبه اختیار کفر اینش اولمسنده
 طولانی کمرا * واکر تو به ایدرسه حدا قتل اولنور * مذهب
 حنفیه ده قتل اسقاط حقنده تو به معمول به اولنر * ذکر اولنان
 توبه کرک بنسنے مشیت اویسون * کرک شاهدزک شهادتیه
 ثابت اویسون * ایکیسی برد رینبرنده فرق بوقدر * نتکم
 سب مذکوره ضخو و یا سکر حالنده جرأت او نمسی میاننده
 فرق اولمدیفی کی * شوقدر که ابن همام رسمة الله تعالیٰ علیه
 تحبصه تازنده سکرده سبب محظوظ و مباشرت بالاختیار و عدم
 اکراه ایله تقیید نقل او نشدر *

(لمترجمه * ابن همامك حرادى شارب خراولان گيمسه
 خمرى شربنده برو طرفدن تمديد واجباراً لغيب بالفعل اختيارله
 استعمال ايتديكىندن سكر سبب محظوظ او اواب اسقاط قتلله
 سبب او ملز قتل او لور ديكدر * آتشى)
 امام شافعى رضى الله عنه عنىندن سبب ايدن مسلك قباىي
 اسقاطده كىندولكىندن ايشش او لارىني تو به مؤردر * يغنى
 بحوالده قتل او لغز * بوندن اكلالشىدىكە حنفيه ايله شافعى
 يىنىدنه ثىرە خلاف تو به تك تأثير و عدم تأثيرى دار *
 روايت اخراوده امام اعظم ايله امام ابي يوسف يىنىدنه ثىرە
 خلاف دىتى تو به تك تأثير و عدم تأثيرى مىمەسىدە در
 علامه خادمى رحمة الله تعالى طربت محمدیه شرجى (بريقه)
 نام كىتابىدە (الكتف الحكىمي عن تبیین المحازن) نام
 فصلنده بویله بیان بیورمشدر * باختلاف قاضى عياض
 رحمة الله تعالى حضرت تلرىينك شفاعة شېرىقىندە * اذا قلتبا الاستتابة
 ايله مصدر او لان فصلنده ذكر ايلىدىكى بحث تأيد ايدر *
 شویله كە مشارايله دېشدر كە * اشبوسب ايدن كىستەدن تو به
 طلب او لغيب خدا قتل او تىق حكمى امام طحاوى امام ابو
 يوسف حضرتلىنىڭ حکایەتىشدر * و كىنلەك تەقىچ حامدىك
 باب الردة والتعزير بىخشىدە امام ابي يوسف كەتاب اخراج نامىلە
 مىمەنى كەتابىدە (ان من سب النبي عليه الصلاوة والسلام يكفر
 فان تاب قبل تو به ولا يقتل بىندە وعند ابي حنيفة خلافاً للمحمد)
 سپارا سېلە تقل ايلىدىكى مقال بو بابده شاهد مؤيد در كە
 مائل سپارا هىز بورە * اول شفيع كاشات عليه اطیب التحيات
 افیدەن حضرتلىرىه خاشا سب فضاحتى ارىڭاب ايدن كىستە كافر
 او لور * اكىر بىفسە تو به ايدر ايسە تو به مىي مقبول او لور *

(امام ابي)

امام ابی حنفیه ایله امام ابی یوسف هندرنده قتل او نز ***** امام
 محمد بونک خلافتیه در ***** تقوی الدین ابوالحسن علی بن کاف
 السبکی رحیمه الامم ***** صارم المسوول علی ساب الرسول
 اصلیه السلام ***** نام کتابنده اولان نقل دخی مؤید مدعادر که مدل
 نقل ***** امام طحاوی امام ابی یوسفدن حکایه ایدرک بنفسه تو به
 ایدرایشه مقبول اولور ***** کسندیسندن تو به طلب اولندیعنه ذا تو
 برقول ظاهر در ***** چونکه آنها بیورزی که عنده الله تو به می
 نافع اولینیور ***** لکن کسندودن قتلی درآ ودفع ایتماک کر کدر
 چونکه سلطان دین اسلام علیه الصلاوة والسلام افسد من
 حضرتارندن (فافتلوه) فرمانی شرف صادر اولشدر ***** انتہی)
 جمیع الانہر ***** نام کتاب مسند طاب ایله ***** شویرابصار ***** و «در المختار»
 و «اشباء» و «فتح قدیر» ده مؤیدیدن نقا لبیان ایتدکلری
 قول شریف ***** ذکراولناب قول منیق مؤیددر ***** تفصیلی اون
 دردیجی فریده ده کلام جکدر ***** مشایخ اسلامیه دولت عثمانیه
 ادامه الله تعالیی الى يوم القیامه ***** حضراتشک اون دردیجی
 بفریده ده تفصیل اولنه جنی و جهله کتب فقهیه معتره دن
 ممنقول اولان احکام مشرووحه او زره عمل ایده کلادکلری
 در کاردر ***** قاضی عیاضن علیه رحمة الفیاض حضرت نلری
 شفقاء شریفنده سب ایدن شخصت تو به سینک هدم قبولی
 امام مالک و امام شافعی و امام احمد بن حنبل رضی الله عنهم
 حضراتش نسبت ایلدی ***** بو بختدن محقق خادمینک بریقه سند
 بعض اجله ***** علما سابک تو به سفت هدم قبولی و کسندوسندن
 تو به طلب اولنامسی حقنده بجهاعت حنفیه محبیه نک ذا هب
 اولدقلری حکمی امام مالک و شافعی به نسبت ایلشدر دیو
 بازدیغی مقالات سری ظاهر اولدی (بلترجه ***** یعنی بعض

علمادن مراد قاضی عیاض و امثالی ایش * انتہی) شخص
لئیم سانک میراثه تعالق مسائل کتب فقهیه به مراجعه له معلوم او اور

<><><><><> عقد ثالث *

(ما هو سبب حق نبیا صلی الله تعالیٰ علیه وسلم فهو سبب
في حقوق سائر الانبياء عليهم الصلوة والسلام)
سلطان انیسا عليه اکمل التھایا افندمن جضرت لریك حق عالی
نبوتنا هیلزند بمحاسرت اولسان سبب بعینه سائر الانبياء خطام
همیهم الصلوة والسلام حق لریه اولان سبیدر فرقی یوقدر
زیرا کافه سنک شرها تعظیی و احباب اولان صفت جلیله نبوتده
اشتراکاری وارد ره بناء علیه شفاء شربیف قاضی هماضیده
وکتف کلامیه و فقهیه ده تفصیل اولندیغی و جمهله برکسنه
انیسae هفطام همیهم الصلوة والسلام حضراتی استبهانه و یاخود
استخفاف و یاخود استهزا ایدر ایسه او کسنه کافر او اور

فریده نائمه

کرک مسلم و کرک هیرم مسلم او سون سبیه جرأت ایدن شخصیت
قتلنک و جو بی حقنده کتاب و سنت و اجماع امت و قیاس
فقهادن دلائل بیاننده در * نو فریده درت جوهر او زرمه در

جوهر اول

کتاب اللہدن یعنی فران کریمین اولاں دلیل یو ساندہ در
دلیل قرآنی جناب پروردگار تعالیٰ و تقدس حضرت لریش
شمس مشرقہ مشرق همایت * و بدر منیر مطلع همایت
علیه و علی آله افضل التحیۃ افندمن حضرت لریه جو رواذا اینک

(فضاحتی)

فضاحتني ارتكاب ايدن شخصنه * دنيا و آخرته لعنت
بيورمى قصيه سيدر * چونكه دارينده رحمت الميه دن طرد
او نسان المحق قتل له مستحق اولان كافر ايديک در ڪاردر
وبره جناب حقك جانب رسالتناه افتد من حضرتلي يه
اذاي ذات الميسنه او لان اذا به مقارن فليسى قضيه سيدر *
بو ڪاسب جناب حقك فخر كائنات هله ما کل الھيات افتد من
حضرتلي يه اذا وير معاملات * ذات الميسنه اذا وير
معامله نك صيني قيليسى ماده سيدر * نور دیده کائنات عليه
اکل الھيات افتد من حضرتلي يه حاشا سب ايدن شخصك قتل
او ننسى لازم کله جگنه * قرآن سالف البيانك وجه دلاته
جناب واجب الوجود حضرتلي يه حاشا ثم حاشا سب ايده نك
قتلنده اختلاف اولماهه لغيدر * چونكه سب مذکور بالاتفاق کفر در
(لمترجمه * مادامکه اذا محمدی * هله الصلوة والسلام
اذا المی یه مقارندر * جناب قدسیت ایات محمدی یه سب
ایدن کسه قتل او نور * زیرا کفر در دیمک او نور * انتہی)

* قرآن مذکور الله مطلبها استدلالات په ضھی . *

يعنى لسان توکی او زره تقریر قیاسی شو یله تصویر او نور
تحقیق حضرت امام الانبیا هله ازکی التھایا افتد من حضرتلي يه اذا
ایدن کسه جناب حق جل و علا حضرتلي يه اذا ایش اولدین
محق قدر * برکسنه که واجب تعالی حضرتلي يه اذا ايده
او بکسه کافر در * ايدي برکسنه که فخر عالم صلی الله عليه وسلم
افتد من حضرتلي يه اذا ايده او بکسه ده کافر در * بو بولده کافر
قتل او نور * پس عليه الصلوة والسلام افتد من حضرتلي يه
اها ايدن قتل او نور * حتى خاتم النبیین رسول الثقلین عليه صلوا
المعین افتد من حضرتلي يه سب اذا ايدن شخصك قتل او نفع لاغنه

لعنك وجهه دلایلی شو صورتله تقریر او نور * لعن جناب
 رب الماکین رحمتندن داریند هر ده معناسته در * بو طرد و قله
 منحصر ا کافر او لان شخص مسْتَوْجِب و مسْتَحْقِي او او ز *
 زیرا کافر که مسْتَحْقِي او لدیغی حکم فتلدر * کافر که دمی بالذات
 مخصوص دکادر * کافری قتلدن منع ایده جل اولان نسنه
 یعنی ذمیقدر صکره دث ا کا عارض اولشادر * ایمدى شاه
 ایمیا علیه افضل التحایا افندمن حضرتله بینه سب واذا بیبله کافر
 او لان شخص کافر اصلیدن اشدادر * انک اچون قبل او نور

مطلب

لعن ایه استدلالک توضیحی

یعنی لسان ترکی او زره قیاسنک تقریروی شویله تصویر او نور
 جناب رسالت پناه علیه صلوٰۃ الاله افندمن حضرتله بینی آیدا ه
 جرأت ایدن شخص داریند لعنه مسْتَحْقِدَر * هر برمؤذنی که
 داریند لعنه مسْتَحْقِي او له او شخص کافر در * پس جناب
 شاه هر دو جهان جایه صلوٰۃ رب المنان افندمن حضرتله حقنده
 مؤذنی او لان شخص کافر در * هر بر کافر ده قتل او نور *
 اویله ایسه صلی الله علیه وسلم افندمنه مؤذنی او لان قتل او نور
 اشو تصویر او لان دایلرده ذات محمدی * صلی الله علیه
 وسلم حضرتله ایه اذا ایدن جناب حقه اذا ایتش او نور * ذات
 محمد صلی الله علیه وسلم افندمن حضرتله بینی آیدا ایدن داریند
 لعنه مسْتَحْقِدَر * عباره لیله مسطور او لان کلامکه انله
 * صفراء * دینا نور * سوره احزابه ﴿أَنَّ الَّذِينَ يُؤْذِنُونَ اللَّهُ
 وَرَسُولُهُ لَمْ يَنْهَمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ﴾ ذفلم جایله مبتتر
 * معنای آیت کریمه * تحقیق شمول که جناب

(واجب)

واجب الوجود حضرتلو بني ايدنا ايدهار ورسول ذيشاني ايدها
ايدهار انره جناب باري تعالى حضرتلو بنيك ذيما وآخرته
لمنت ايدهار محققدار دعادر

مطلب معنى الاذية

معملو مدركه واجب تعالى حضرتلو بنه اذيت همکن دکلدر
چونکه اذيت مکروه اولان شيني ايصالدن عبارتدر او ايصال
ایسه جناب قادر مطاق حضرتلو حقنده متصور و همکن دکلدر
بو تقدیم بزوجه اذيت الهیه نک ذکری جناب رئیس المتقاکین عليه
صلوات رب العالمین افتدمن حضرتلو بنه اولان اذا و هو يل
مه صدینه مبیدر بوضورتنه ذات محمد صلی الله علیه وسلم
افتدمن حضرتلو بنه اذا ایدن شخص کان حق جل و علا
حضرتلو بنه اذا ایتش اوله جفی ظاهر او لور

مطلب معنى اللعن

ذكر اولنان آیت سکر بمه ده مذکور لعن إلفظی رجت
الهیه دن طرد و تبعید معناسته در الحق بو معنی ایسه
دارینده کافر حقنده اوله جفی در کاردار با لاده مذکور ایکی
قياس موصول النتایج مذکور اولان کبار لکه حضرت رسول
خدایه اذا ایدن کافر در قتل اولنور مقدمه لریدر هزا یکی سی بنه
میر این الدین یؤذون الله و رسوله آیت کر بمه سیله ثابتدر
ذیرا آیت کر بمه ده مذکور اولان لمنت دنیاده قتلدن صبارتدر
ایمی دنیاده لفتک قتلدن صبارت او مدیغنه دلیل سوره احزاب
بولنان اشیو لئن لم یتفه المناقرون والذین فی قلوبهم منرض
والمرجفون فی المدينة لنغير بنه بهم ثم لا يحجا ورونک فدها الاقلیلا

ملعونین ایه تقووا خذوا و قهلو تقتلا **﴿ آیت جلیله سیدر ﴾** زیرا
بوآیت کریمہ اعنت دنیو یہ نک قتلدن صبارت ایدو کنه دلالت ایدر
پس **﴿ ان الذين يؤذون الله و رسوله ﴾** آیت جلیله سی هلیله الصلوۃ
والسلام افندمن حضرت لرینه اذا ایدن شخصک قتنانه دلالت
ایدر **﴿ زیرا جناب واجب تعالیٰ و تقدس حضرت لری حبیب**
اکرم و نبی محترم صلی الله علیہ وسلم افندمن حضرت لرینی اذا
ایدن شخصة دنیا و آخرته لعنت ایتدی

﴿ مطلب ﴾

علوم اوله که بالاده ذکر او لسان انواع سب پادشاه خطه رسالت
علیه اسف التھیت افندمن حضرت لری حقنده جرأث اولنه جق
ایذاه داخلدر **﴿ اما كفره قریش حضرت فخر کائنات علیه**
ازک التھیت افندمن حقنده حاشا **﴿ ساحردر ﴾** یا مجنووندر **﴿**
﴾ یاشادرد **﴿ یا کاهندر **﴿** یا عاقلدر **﴿** گندو گندو یه اصول**
وقوانین وضع ایلشدرو **﴿** زیرا انک همہ و زمانی اوصول و قوانینی
افتضا ایلشدرو **﴿** واوصول و قوانینه ناسی جلب المجنون
شریعت و وحی والہام دبو آد قوشدر **﴿** و کندو سنت
لسائیده اولان فصاحت **﴿** و کلامنده اولان بلافت سبیله
ناسه غلیه ایتشدر کبی **﴿** و حضرت صفیه رضی الله عنہما یی
نکاح ایتاری حقنده اولان طعن قریش مثلو مقاالتک کافہ سی
ایذاه داخل اولان انواع سبیده داخلدر

﴿ والدلیل الاخر من کتاب الله تعالیٰ ﴾

سب ایدن شخص دینیک کافر او مسنه کتاب الہیین دلیل آخر
سورہ تو بده دخی موجود اولان اشبو **﴿** وائل سائلہم یقونان
انما کئنا نخوض و ناعب قل بالله و آیا نه و رسوله کنستم تسقیز و ن

لَا تَعْقِدُ رُوْاْيَةً قَدْ كَفَرْتُمْ بِعِدَّا عِنَّا نَحْنُ ۝ آیت کریمه سیدر ۝ شویله که
سپه سالار قائله آنیما عليه اکل البخایا افتاد من حضرت ائمہ
تبولک خرا رسنه تشریف بیور ز ایکن معیت و سال پذناهیت لرنده
بولان حسنا کر موحدین میانند صورت ظاهره ده اسلام
وقلبما کافر بعض منافقین بولنفله انلر حضرت فخر کائنات
افتد منه اشارته شو رجله باقیکن حضون شامک فتحی خزاد
ایدیبور ۝ هیمهات هیمهات دیعش اولد قاری بی حق تعالی حضرت ائمہ
حبيب خالیش آننه بیلد مرتبه فخر کائنات عليه افضل التحیات
افتد من حضرت ائمہ بولنک بروجه محروس بیلد کاری کلامی اخبار
بیور مسی او زرینه انلر ۝ یار رسول الله تحقیق بز قطع مسافت
سفر ایچون سوزه طالوب اکل شوردق ۝ جوابی ویرمش
اول ملریله آن بیانا و بوبایده انلر او له حق سؤالی تلقیتا جناب
حق جل وعلا حضرت پیری آیت مذکوره في انزال بیور مشد
پس مآل جهیلی ۝ ای حبيب اکرم اکر منافقینه سویلشید کاری
سوزی سؤال ایدرسه لک البیته انلر دیر که قطع منافه سفر
ضمنه همان بزر هزل ایدردک واو بون بازاق ایلدک انلری
معترف منزنه تذریل ایدرک تویخ طریقیله سویله که ۝ ایا الله
سبحانه لی وانک آیت اسلانی والک بیغمبری بی استهزا می ایدرد بکن
ایده من سکر منز و قولار بکزاله اصهار ایتکن بحسب الظاهرا همان
ابتدا کدن صکره البیته سزا استهزا کز سبیله کافرا و ایدکن ۝ دیگدر

﴿۱۳۷﴾ هـ کذا قیاسه بالتركی ﴿۱۳۷﴾

وقتا که متفقیک استهزا لری کسردن قاب برنده مضمر اولان
مائزی اظمهار ایلدی استهزا زری عین کفر اولدی ۝ زیرا
استهزا لری کسر اولیا بدی بحسب الظاهر ایماندن صکره
مضمر لرنده اولان نفاق اعظمهار ایتلر ایدی

(لمترجمه * اللسان ترجمان القلب * مأتمه قلبنده مضر
 اولان هرته ایسه لسان انك ترجانیدر * وکذاك نقل اويندي که
 اکابر منافقیندن ابن ابی طايلو سوزاو فصح و خوش اندام
 بر شخص او اوب کمندی کے بی منافق تراوه بر لکده حضرت
 رسالت پناه افتد من حضرت لرینک مجلس همایون لرینه کاور ایدی
 انلرک ظاهر حالار بنه نظر احضرت فخر عالم صلی الله علیه
 وسلم افتد من * هیئت محسان ازا و صحبت فصاحت پیرالری
 جمهتندن سوزارینی استماع بیورزلدی * جناب عالم السر
 والحبغايا حضرت لری بونلرک ظاهر حالده قیام ایلدکاری دعوای
 اسلامیتری معتبرا ولدیغی * و حق پیغمبر عالیشانلرند جرأت
 ایلدکاری اقوال ردیدن طولای مبادرت ایلدکاری
 اعتذار لرینک قبول او ولدیغی بیان * و قول لرینک کنی
 ایدو کنی اعلان * ایچون سوره منافقینه اولان اشبو
 * اذا جاءك المنافقون قالوا نشهد انك رسول الله والله يعلم انك
 لرسوله والله يشهد ان المنافقین لکاذبون اخنذوا ایهانم جنة
 فصدوا عن سبیل الله انهم ساء ما کانوا يعملون ذلك باسم آمنوا
 ثم كفروا فطبع على قلوبهم فهم لا يفقهون واذا رأيهم تعجب
 اجسامهم وان يقولوا تسمع لقولهم کانهم خشب مستدة يحسبون
 كل صحة عليهم هم العدو فاحذرهم قاتلهم الله انا يؤذکون *
 آیت کریمهه اینزال بیوردی * معنای اطبق ای حبیم منافقین
 فچنانکه سکا کلور قلب لرینه مختلف او درق لسان لریه در لر که *
 بشهادت ایدر که سن جناب پرورد کارک پیغمبر یسین حابو که
 الله حظیم الشان حضرت لری بیلور که البته سن انک رسول یسین *
 عالم السر والخفیات اولان جناب پرورد کار حضرت لری
 شهادت ایدر که منافقین کلام لرند کاذبلردر * یعنی منافقین

قلب‌لرند سکا اینمازار اش بوسوزلی هرضه مبتنیدر * اول
 منافق‌لر کیندو مجلس‌لرند مسلمانلره ایتسدکلاری طعن اوذریه
 تاد ببلرینه قیام او ندقده * او طعن ایتلرینه داڑیلان رهایتدکلاری
 عین و فسیلرینه کمندو زریق قتل و سبیدن و قایه ایهون سپر اخذا
 ایدرلر * پس انار الله تعالیینک يولندن کیر و قالدیلر * تحقیق
 اهل نفاق ایشارا ولدقی علیرنه فنا شلدرز * انارک ذکر اولان
 سو اعمالی انارک لسانلریله ایمانی اظم ایدووب صکره کافر
 اولدقلاری سبیله ثابتدر * پس انارک قلب‌لری اوزره کفرلریله
 ختم اورلدی * حالوکه انار فهم ایتزل * و حقیقت وحشت
 ایمانی بیازل و رغیت ایتزل * وقتا که حبیم اناری کورورسین
 جسمیارینک ظاهر حالته طراوت و نزاکتی جناب سعادته خوش
 کورینوب تعجب و برو * واکر انار سوزه باشلر ایسه انارک
 فصاحتنه اولسانلرینک جلاوته حواله کوش استقاع ایرسین *
 لکن حبیم انارکو یادیواره طیانمش افاجدرلر * یعنی بلا
 ارواح اشباح درزکه * برایشه یوازن فاسدردر * کمندو
 حلق‌لرند صدور ایدن آوازی اشتدکارنده ظن ایدرلرک او آواز
 کمندول بنک دشمانلریدر منافق‌لرینه سویلیور * پس
 اناردن حذر قیل جناب واجب الوجود حضرت‌لری اناری
 اهلاک ایسون حقدن نصل روکردن او نورل * ائمه)
 مفسرین کرام حضراتی ذکر اولانان (وائی سائمه)
 نظم جلیلند بیور دیلرکه * منافقینک سکافر اولمق‌لاری
 حله الصلوة والسلام اندمن حضرت‌لرینک حق نبویه‌ناهیلرند
 لایق اولیسان کلامی سویلارندن هرتب اولمشدر * ایدی
 بوآیت کریه سلطان دوچهان هله الصلوة الرجمان افندمن
 حضرت‌لرینه اذیت کفر اولدینه دلایلدر * کتاب‌الله‌دن بمقدار

دلیل بومقامده کفایت‌سازدر * تفصیلی ایسه شفاهش ریقه
وانک شرحلنده و دیگر کتب اهل سنته مسطور در

جوهر ثانی سنت پیاننده در

شفاه شریقه حضرت هلی کرم الله وجہه ورضی الله عنه
حضرت تاریخه متعمل اولان اسانید ایله مذکور در که فخر صاحب صلی الله
تمالی علیه وسلم افسد من حضرت تاری * من سب نبیا فاقلوه
ومن سب اصحابی فاضر بوه * بیورمش در که معنای منیقی
برکته انبیاء عظام همیهم الصلوۃ والسلام حضراتین دن
بریسته سب ایدر ایسه اول کسنه بی قتل ایدیگز * و برکته
اصحاب کرامه سب ایدرسه اوکسنه بی ضرب شدید ایله ضرب
ایدیگز دیگدر * و امام بخاری بیک مسند ز روایت بیورمش
اول دیبغی حدیث صحیحه وارد اول دیگه صاحب شریعت هله
افضل التهیت افسد من حضرت تاری خیبر بیروه بارندن کعب بن
اشوف که قتلی امر ایدوب بواسر قشی اجرایه مقسمند کیدر *
زیرا مر قوم چناب واجب الوجود حضرت تاریه و رسوله اذا ایلدی
بیور دی * و کعب بن اشرف ایمانه دهوت ایمسکین غسله
قتل ایدن ذاتی هن قوم که به کوندر دی * کافر زدن مر قوم ک
بسهه بی حقنده اولان مقامله بومقامله بکزه ما مشدر *
جنساب رسول کبیر اعلیه افضل التهایا افسد من حضرت تاری
بوحدیث شریقه کعب بن اشوف که قتلی اذا ایله تهابیل بیوروب
کفر ایله تعذیل بیورما مشدر * یعنی * فانه اذی الله و رسوله ک
بیورمش در * بوحالده شو مقامله حکمت پیای شهدی کفار دن
جنساب رسالیت اعلیه صلوة الاله افتدز حضرت تاریه سب ایدن
اشخاص لئام همای قتل اولنه جفنه دلالت ایشدرا (مترجمه *

(وکذلک)

وَكَذَلِكَ حَدِيثُ آخِرَدِه بِرْ زَجْل اِمَامُ اَقْبَا هُلْيَه اَفْضَلُ الْهَسَابَا
 اَفْنَدَمِنْ حَضْرَتِ تارِيَه حَاشَا سَبِيلْ كَدَه حَضْرَتُ شَاه اَرِيكَه
 رَسَالَتُ عَلَيْهِ اَكْبَلُ التَّحْيَات اَفْنَدَمِنْ حَضْرَتِ تارِيَه (مِنْ يَكْبِيَه هَدْوَى)
 يَعْنِي بَنْم هَدْوَمِه كَبِيم كَمْفَايَت اِيدِر دِيو شَرْ فَحَصَبَتْ وَخَدَمَتْ
 باِصَتْ المَفْخُر تارِنَدِه بُولَانَسَان اَحْكَابَ كَزِيَه تَوْجِيه وَارَادَه بِيورَدَه
 اَنْصَار كَراِمَدِنْ حَضْرَتُ حَالَدِ بَنْ اِبُوب اَلْانْصَارِي رَضِي
 هَنَه الْبَارِي بَنْ كَافِيَم يَا رَسُولَ اللَّهِ بِيورَدِيلَر * سَيِّدَنَا صَاحِبُ
 الْمَقَام عَلَيْهِ الْمَصْلُوَه وَالسَّلَام اَفْنَدَمِنْ حَضْرَتِ تارِيَه دَسْتِ حَضْرَتِ
 خَالِدِ رَضِي هَنَه الْواحِدِي اَرْسَال بِيورَوب او رَجْلِي قَتَلَ
 اِيدِر دِيلَر * كَذَلِكَ يَوْم فَطْحَ مَكَه دَه اَول رَسُولُ الثَّقَلَيْن عَلَيْهِ
 صَلَوَاتُ الْمَعِين اَفْنَدَمِنْ حَضْرَتِ تارِيَه حَاشَا سَبِيلْ اِيتَش اَوْلَدِيَيِه
 جَهَنَّمَه اَبَنْ خَطَلَات قَتِيلَه اَمِر بِيورَدِيلَر * وَكَذَلِكَ شَفَاء شَرِيقَه
 مَسْطُور اَوْلَدِيَيِه وَجْهَه اَنْصَارِي بَنْ اَبِي مَعِيط
 كَفَارَدِنْ بِرْ جَمْ غَفِير اَوْل سَلْطَانْ حَفَطَه رَسَالَتُ عَلَيْهِ اَكْبَلُ
 التَّحْيَات اَفْنَدَمِنْ حَضْرَتِ تارِيَه اَذَا وَجَفَا وَسَبِيلْ اَيْتَارِي اوْزَرِيَه
 اِنْلَرْ كَدَه قَتَلَه اَمِر وَفَرْمَان بِيورَدِيلَر * وَكَذَلِكَ قَرَائِي اَنْصَارَدِنْ
 بِرْ قَرِيَه بِرْ زَجْل كَلَوب اوْقَرِيَه نَهَه رَيْسَنَه بَنْ حَضْرَتُ رَسُولُ اللَّهِ
 صَلَيَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَلِيُوزَم حَضْرَت بِيغْمَبر فَرْمَان
 بِيورَدِيلَر كَه فَلَانَكَ كَر بِعَهْسَنَي بَكَا تَزْوِيج اَيْلِيَه سَكَرْ حَالَبُوكَه
 جَرْ قَوْمَك بِواسْنَاد كَادَبِي بِالاَخْرَه مَسْمُوعَه عَلَيْهِ بِيغْمَبرِي اوْلَدِقَدَه
 قَرَه اَعِين كَائِنَات عَلَيْهِ اَكْبَلُ التَّحْيَات اَفْنَدَمِنْ حَضْرَتِ تارِيَه
 طَرْف نَسَامَه لَرَنَدِنْ حَضْرَتُ عَلَيْهِ كَرْمَ اللَّه وَجَه اَيْلَه حَضْرَت زَبِير
 رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا يَه (اَذْهَبَا فَان اَذْرَكَتَاه طَاقَتَاه) يَعْنِي اَيْ
 عَلَيْهِ وزَبِيرْ كَيْدَك اوْشَهْصَ كَاذَب اَلْاسْنَادِي هَر نَرَه دَه مَلَاقِي
 اوْلَوْسَه كَزْ قَلْ اِيدِيَك دِيو فَرْمَان بِيورَدِي * بِو فَرْمَان حَكْمَتْ

بیان نبوتناهی حق عالی نبویلزنده افترا و کتب اختیار
ایدیلسیندن مبنیمیز * بو فرمان جلیلک حکمی دفعی احادیث
مشتمل و زدن امام بخارینک کتاب صحیحه مس طور اولان
﴿ من کتب علی متعبدان فلیتباو مقعده من النار ﴾ حدیث
شریفنده مسلماندر * انتہی) بو باید دهای تیمه احادیث
شریفه بولندیانی احادیث شریفه به اطلاعی اولان ذات خفی دکلدر

جوهر ثالث اجماع امت بیاننده در

قخره و جهان * هله اکمل صلوات المنان * اف دمن
حضرت تبریز حق نبویلزنده حاشا سب ایدن شخص کافر او ملعنه
قتل او لنه جنون حقنده اولان اجماع امت فریده او لینک عقد
اولنده سبقت ای تکله بوراده تکرار بشه حاجت کوریله من *

جوهر رابع قیاس و اعتبار بیاننده در

قاضی عیاض رسمه الله تعالی حضرت تبریز شفاه شریفنده
و شریلزنده بسط و بیان اولندیانی وجهمه قتل مذکوره صقلاء
دلات ایدر حاله نظر و تفسیر جهشندن والک شرطا موحبنی تأمل
و اعتبار طریقنده دفعی عمدان * حضرت سید الانبیاء هله اکمل التحایا
اف دمن حضرت تبریز حاشا سب ایدن کسته نک هرضن قابنک
وقابنده مضر و مر کوز اولان گفرنک علامتی اظہار آیتیش اولسی
ذکر اولسان قتله دلات ایدر * بونک دلیله کلنجیه مؤمن
اولان کسته نبی ذیشان علیه صلواة الرحمان اف دمن حضرت تبریز
محبت و تعظیم و توقیر و احترام ایده جسکی * و ذات نبویتیات
محمدی به اذیت و نقص و نقصانه الحاقیه قطعا راضی او لیه جنی
محقق اولسی ذلیل و اضطرار * چونکه عقلی اولان بروئن

سعادت دار يه سبب اولان نور دیده کاشت همه شرائط الحیات
اقدام حضرت تبریزه اذا وحقارت الحاقنه نصل رضا کوسته
پیاو رکوسته میه جکی اغیر بجز و مدر پس بحال فلاح اشمالک
خلاف که اکا جرأت ایدن شخصیت ایمان سزا فنه دلالت ایدر
اول شخصیت کفردن قلینده فضمر اولان سوء معامله به دلیل و برها ندر

طلب الردة

زیرا او سوء معامله ردت در دسته دلیل و برها
ایله مشبت اولان قول و یاخود فعل و یاخود اضقاد سیله
اسلامدن خروج معناسته در اول شخصیت جرأت ایلدیکی
سب واپسند کندو کفریه دلالت ایمه سند ناشی ائمه محتمدین
اکثریتی سب ایدن شخص اکرمیم ایسه الله حقنده و دیله
حکم ایلشاردر اشته بورتله حکم ائمه عظامدن امام مالک
و امام اوزمی حضرت ائمدادن اخن ایلیان شامیلرک روایتیدر
امام اعظم ابوحنیفه حضرت تبریزه اصحاب ستوده صفاتی دخی
مسلم مؤذی حقنده شود کراولنان ردتله حکمه قائل اولعده او مسلم
مؤذی کفرأ قتل اولنور تو به طلب اولنماز اکر توبه ایدر
ایسه امام مشارالیه عنده تو به سخی مقبول اولنماز و به الفتوى
صاحب شفاذن منقول اولان ایکی روایت ادن شوم و رایدن
روایت مثل او امام مشارالیه حضرت تبریزه هنده سب ایدن
شخص اکر بلا طلب تو به ایدر ایسه و برده تو به طلب اولندقده
توبه ایلر ایسه قتل اولنماز بالکه تکلیل ایلیلور اه تو به
طلب اولنوبه تو به ایز ایسه کفرأ قتل اولنور وصلیه الفتوى
ذکر اولان زوایتیندن ایکنجه روایته کل نجه ائمه مشارالیه هنده
منه و لدر که تحقیق ایدن و سب علامت کفردر اوابسند و سبک

ذاتی سبب از تداد او لور * بنفسه کفر او لدینه بناء حدا قتل
اولنور * زیرا بقتل انبیاء هظام هلیم الصلاوة والسلام
حضراتی حضراتی هدفته مترب حددر * نتکیم حدیث هدده
وان لم یحکم هلیه بالکفر حقیقت * وارد او لمشدر هرنقدر
انک او زرینه حقیقت کفر ایله حکم او لغایز ایساده دیگدر *

* مطلب اذا اصر الشاب يقتل كفرا *

اما شهیمن من بور سبدن همارت اولان قول و فعلنده مصڑا او لور *
و حالی دخنی انى منکرواندن مقلع بو لغایسه با اصرار محقق کفر در *
و کفرا فتنی موجبدر * چونکه بوجنایتی مر تک اولان
شنهض اصرار متمادیسی کفر او لدینی احلام وزجر اولنوبده
اصفا ایز ایسه کفر یعنی بلا شبهه مقر او لمش او لور * بو تقدیر جه
کفر ایله حکم او لنور * و کفرا فتنل او لنور *
بالاده هرض و بیان او لنان تفصیلاته کوره مقتمد من بولنان امام
ابوحنیفه حضرات زنده بو بابده او ج روایت موجود ایدوکی
اکلاشادی * بر پیشی بروجہ محترم شخص من بور قول و فعلنده
اصرار ایدر ایسه کفرا فتنل او لنسی * وا یک پیشی شخص
من بور است اصرار ایتسون استرا یتسون مطلقا حدا قتل
ایدلسی * وا چهیسی او شخص بنفسه تو به ایدر یاخود تو به
ایکلکی طلب او لنو بده تو به ایلر ایسے حقنده تنکل یعنی
امشانی تحدیر ایده جل بر معامله تعذیبیه تشہیریه اجر اسیله
اکتفا او لنسی روایت ایدر * العیاذ بالله تعالی عن الا یاذأ والسب *

(ادله شرعیه سابقه به وارد او لان شہیدن ناشی ایکی سوال
دفعه داردر) بو بابده ایکی بحث ایراد او لنور * (بحث اول)

(حضرت)

حضرت دانای عالم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم افتدمه خاشاسب
 و اذا اکر شرعاً موجب قتل ایسه ذات رسالتاً بحمدی صلی الله
 تعالیٰ علیه وسلم مقام تهدیده (السام عليك) همچنین
 اولان یهودی بیت هله الصلوٰة والسلام افتدمه حضرت‌تری نه
 یهیون قتل ایله فرمان بیورمدى ﴿ حابو که قول مذکور بددها
 و ذات محبوب خدایه اذبت اولدیغی وارسته بیاندر ﴿ وذو
 خوبیصیره حرقوص ابن زهیر التمیی بیت دخی قتل ایله فرمان نبوی
 صنادرو املدی ﴿ حابو که هر قوم برخنائیک صورت تقسیمده
 توزیع و تقسیمی بکفیوب اهشدل الشاس اولان حضرت پیغمبر
 صلی الله تعالیٰ علیه وسلم افتدمه حضرت‌ترینه شو قسمت ایله وجه الله
 هر آذ او نهامشدر هیدی ﴿ بو قول ایسه هله الصلوٰة والسلام
 افتدمه حضرت‌ترینه اذا وافترا اولدیغی بیاش-تباهر ﴿ بوایکی
 مسئله و بونارک غیری و فواعات ادله هزو وضنه متقدمه ایله نصل
 تو فیق اوشه بیلور دیو سؤال او نور ایسه ﴿ او لا شویله جواب
 ویریلور که اول صاحب شفاقت هله افضل التحیت افتدمه
 حضرت‌تری ابتدای اسلامده میانه لرنده هرب جفاکار بولمان
 ناسک ذات بیوتناهیارینه تألف ایله یعنی ناسک اسلامه قرب
 همکاری ملا بسده سیله انارک الفت و تائیسلرینی طلب بیور مقلمه
 مأمورایدی ﴿ بو کاسب ایسه ناسک داره نجات باهره اسلامده
 ثابت قدم او ملکی یهیون انارک امر ارض قلبیلرینه (طیب حسته
 دلان عالم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم افتدمه حضرت‌تری ذوای
 صفو و کرم پیغمبرانه سیله مداوات بیوروب انارک اسلامه قلبیلرینی
 میل ایتديرمک ﴿ و بوجه‌له انارکه ایمانه محبت‌ترینی اظہمار
 ایدوب نفوسلرنده ایمان ممکن اولق ﴿ و قبلیلری ایمان ایله
 زینتمک ﴿ و حقلنده ملاطفه و رفق ایله معامله و مدارا ایتک

گی معاملات حکمت خایایله مأموراً ولریدر * بناء هلیه ذات
یقمر صاحب شرع مطہر هلیه من الصراوة ما هو الا وفر
افندم حضرتاری اصحاب معاينصای حضراته * اما
بعتم بشیرین ولم تبهروا منفرين که و بشروا الناس بكل خير ولا
تعسروا وسکنوا ولا تکفوهم عالم بالغوا ولا تنفروا فينفروا
ويفروا * حديث شریفله تبشير واصحیت بیورلایدی *
حدث اولک معنای جیملی بن سزه بشیر او لدیغم حالده بعث
او ندم ناسه شدت و غلطت الله اسلامدن تغیرایدیشی اولدیغم
حالده بعث او ندم دیک * وحدیث شریق ثانی دخی مزر
مهوت او لدیغم کافه ناسه انواع خیر ایله بشیرایدیگن وناسه
شدت و غلطت ایتکن * وناسه حال ازیله رینی تمکن ایلیکز
والقتلاری اولیان شیئله تکلیف ایتکن وناسی کسندیکزدن تغیر
یعنی معامله تقدیمه اجرا ایتکن * بوعماله ده بونورسه کن انارده
نفتر حاصل ایدرک نزدن بیقوب فراره محبور او لاما ونلر *
ماندنه ایدوکی اس بی شکدر * اشوو حدیث شریفارده توصیه
پوریلان معاملات اصحاب حکرامه علی واجب اولیان
خصوصاته مقصود الاجر اولوب علی واجب اولان موادده
کافه او لیابده مسائمه او نمیجهنی اصراس کاردار * وكذلك
جامع حکم معاملات حلیه افضل التسبیات افسندمن حضرتاری
اصحاب کرامه * لا تحدث الناس ان محمد باقتل اصحابه *
حدیث شریفیله ارائه طریق بیورمشادر در * یعنی ناس میاندنه
محمد حلیه الصلة والسلام اصحابی قتل ایدیور دیوسوز
او لسوون دیمشادر (مترجمه) * بوحدیث شریفک مورد
صدوری شو و جهله بیان او لفشدادر که مناقیفیندن عبد الله ابن
زیر وابی ابن ساول و بونلرک امشالی اشخاص * اول نور مجسم

صلی الله تعالیٰ علیہ وسلم افندم حضرت پیر بیک و حضرت چایشہ
رضی الله عنہما والدہ من کو حق عالیلندہ شین و بور قول و فعلده
بولند قلری وقت اصحاب کزین و خوان اللہ تعالیٰ همیں
اچھیندین بحضوری واژ جگہ حضرت عمر رضی الله عنہ
یارس-ول الله بکار خصت ویرده بونلری قتل ایدم دیتلری
اویز بینہ اول حواجہ دقیقہ شناس هلیه صلوات اللہ تعالیٰ
بهداد الانفاس افندن حضرت پیری بو حدیث شنبی ایزاد
بیورمشدر * بونھی حکمت پیرای پیغمبر بینک سیبی بو-وز
شایع او اور ایسے یومن کفره نک دائرہ اسلامیہ کرمستہ مانع
اولہ جنگی کبی او شایعہ یی مشرکین یعنی اعدای دین اهل اسلام
حقنده و سیله طعن اخناد ایلنه جنکی مطالعہ حکمت لامعہ سیدر *
بوکبی جالب طعن اولان حرکاندن احتراز ایسنه وجہ فوائد
کشیده اولسنه مبنی ارباب اعتبار جه امور معتبره ای سیاسیہ دندر *
بسابین اول کان حکمت هلیه افضل التحیت افندم حضرت پیری
کفار ومنافقین حق لرنده تلطیف و احسان و غفورله مدارا شیعہ
کریمه سی اجراده بولنورل ایندی * انتہی)

﴿ ﴿ مظلوم معنی المداراة والمداہنة ﴾ ﴾

مدارا کلمہ می شخص اخیره لطف ایدوب ملایم س-وز س-وپلک
معناستہ در * بونک اجرائی یا و مسامله یی اجر ایدن * و یاخود
او و مسامله حقنده اجر اولنسان ذات اچھوں دفع ضرر و جلب
منفعت مقصدیہ مبنی اولور * شق تانی نصح و رفق ایله امر
بالمعرف و نہی عن المنکر ایتك * و بولند بیغی حالت محذور
وسوء عایمی بیان ایلک مر کزنده جریان ایلر * مداہنہ کلمہ بی
ایسے قیح اولان نسنه یی تھیں ایتك * ومداہنہ ایدیلان

شخصه مضرت ویر قبھی وارتکاب فواحشہ قندر اولان
 باطل وکذب سوزی سویلک مغناسته در * ایدی مدارا شبرها
 مددود در * ومداھته شرعاً مذموم وغیر جائز در * و برده سیدنا
 خطیب الام صلی الله تعالیٰ علیہ وسلم افند من حضر تلری کفار
 ومنافقین ایله قول و فعلاً مضا احبت بالمجامله اختیار وانلرک
 ایدکاری معاملات خیر لایق دن عفو و محجاوز و سکوت ایله
 غض ابعصار بیورر * واذر بنه تحمل واقوال وافع الده
 اد بسز لکی مقتضی اولان غلطت طبایع ایاری آثار بنه صبرا یلر
 ایدیکه اکا هصر سعادت دن سکره صبر و تحمل جائز او له ماز
 ایدی * یعنی عصر سعادت دن صکره خاصل اولان قوت او لوقت
 هنوز حاصل او له ما مش * و مبداء اسلام او مسند دن طولانی
 قواعد اسلامیه کسب مقانت ایده ما مش ولدی قندن * او لوقت اول
 کان مر جت و عن رحمت علیه افضل التحیت افند من حضر تلری
 طرف پیغمبر بیلندن اختیار بیور بیلان معامله بنه صبر و تحمل
 هصر سعادت دن صکره الی الان تجویز او لغماز * زیرا او لوقت
 نظر اصیل و احتیاطه النان معامله هرمک انباق صکره لری زائل
 او له رق قوت اسلام حاصل او ملشد * یعنی طرف رسالت ناهیدن
 کمندو زه اذا و سب ایدن لری قتل ایتمام کی اختیار بیور بیلان
 معامله بوکونکی کوننه معاشر امت: محمد بنه ایمیون مساخنه
 غیر مشروعه دیک او له رق جائز دکلدر * زیرا معاشر امت
 محمد مؤذنی و ساب او لان لرک کفر زری او زر بنه زجر و منع ایک *
 و مر امرینه اکرام ایتمام کی ایله مأمور در * و كذلك حضرت
 پیغمبر آخر زمان علیه صلوات الملک المنان افند من حضر تلری کفار
 ومنافقینک تألف قلو باری ایمیون کمال کرم و عصایت لرندن
 انعام و احسان و رفقه معامله بیور ملری هر ان النفوس جبلت

علی حب من احسن اليها ﷺ حکمتنه مبنیدر * يعني نفوس
 انسانیه احسنان کور دیکی ذاته محبت اینکه مجبوردر * الم
 ایمدون (الانسان حبید الاحسان) دینلشدر * ذات حضرت
 رسالتپناهیک بالاده تعداد اولانban معاملاتی اختیار بیورملری
 ولا تزال تطابع علی خائنة منهم الا قليلاً منهم فاھف عنهم
 واصفع ان الله يحب الحسنين ﷺ وبرده * ادفع بالتي هي احسن
 فإذا الذي يذك و يدنه عداوة كانه ول جهنم ﷺ آیت کریمہ زیله
 شرفـاـزل اولان امر الہی به مبنیدز * آیت اولینک معنای
 کریمی ای بنم حبیب اکرم سن اناردن برخان طائفہ یہ داعما
 خبردار او لورسین مکرانلردن براز کسـهـل * خیانت ایتلر که
 انار ایمانہ کلانلردر پس انلری عفو ایله معاملہ زندن صفح قبـلـ
 زیرا محسـنـلری واجب الوجود حضرتاری سور و راضی او لور
 دیک * آیت ثانیه نک معنای جـسـلـیـ کـوـتـوـلـکـیـ کـوـزـلـ شـیـ اـیـلـهـ
 دفع قبـلـ * يعني غضبی صبرا ایله وجهی عـلـمـ اـیـلـهـ وـاسـائـتـیـ عـفـوـ
 اـیـلـهـ مـدـافـعـهـ قـبـلـ * برکـسـنـهـ سـکـاـ درـشـتـ کـلامـ سـوـیـلـهـ سـهـ وـیـاـ کـوـتوـ
 معـامـلـهـ اـیـسـهـ انـکـ مـقـابـلـنـدـهـ اـیـوـلـکـ اـیـلـهـ * پـسـ اـکـ بـوـیـلـهـ
 اـیـدـرـایـسـهـ کـاـ اـوـلـ کـسـنـهـ کـهـ سـنـکـ انـکـ اـیـلـهـ اـرـاـکـزـدـ دـشـنـالـکـ وـارـدـرـ
 سـکـاـ بـرـدوـسـتـ مشـفـقـ اوـلـورـ * زـیرـاـ اـیـلـهـ لـکـ اـیـلـهـ دـشـنـنـ دـوـسـتـ
 اوـلـورـ کـرـچـهـ قـلـبـنـدـهـ محـبـتـ اوـلـسـهـ دـیـکـدـرـ * جـنـابـ مـوـلـایـ
 ذـوـالـلـالـکـ جـلـبـنـهـ اـمـ اـیـلـدـیـکـ مـدارـاـ وـعـدـمـ مـجـازـاتـ اـبـتـدـایـ
 اـسـلـامـدـهـ وـبـمـادـیـ هـیـجـرـتـنـدـهـ نـاسـکـ قـلـوبـنـیـ تـالـیـفـهـ * وـانـلـرـکـ
 فـخـرـعـالـمـ صـلـیـ اللـهـ عـلـیـهـ وـسـلـمـ اـفـسـحـمـ حـضـرـتـ قـلـوـبـیـ رـأـیـلـرـیـ
 سـپـیـلـهـ جـمـعـ کـلـهـیـهـ وـذـاتـ رسـالتـپـناـهـیـ یـہـ عـدـمـ مـخـالـفـتـلـیـهـ اـجـتـیـاجـ
 مـوـجـوـدـ اـوـلـسـنـدـنـ مـنـبـعـتـ اـیـدـیـ * زـیرـاـ مـلـاطـفـهـ وـمـلـایـعـتـ اـیـلـهـ
 تـحـضـیـلـ اـوـلـانـ تـسـنـهـ دـیـکـرـ مـعـامـلـاتـهـ تـحـصـیـلـ اـوـلـهـ مـنـ *

﴿ مطلب استقرار الاسلام ﴾

وَقَاتَكَهُ شُوكَتِ اسْلَامِيهِ كَسْبَ اسْتَقْرَارِ وَقُوتَ اِيدُوبَ باِمْرِ اللَّهِ تَعَالَى
 سَيفِ مُحَمَّدِيهِ عَلَيْهِ اسْلَامِ اِيلَهِ بِالنَّفَلِيهِ اِديانِ سَارِهَا هَلَى تَدْمِيرِ اوْلَئِكَهُ رَقِ
 دِينِ مِيزِني جَمِيعِ اِديانِ اوْزِرِ يَهِ فَائِقٌ وَعَالِي اِيلَدِي * بَنَاءً عَلَيْهِ
 جَنْسَابَ مَفْخُرِ عَالَمِ صَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَفْنَدَهُنَّ حَضْرَتَارِي هَنِي
 اَعْلَامَ كَلَّهُ اللَّهِ اِيشُونَ مَقْدَمَهَا حَقْلَرَنَدَهُ مَدارَ بِيورَدَهُ قَلْرَى كَسانَدَنَ
 حَقِّ پِيَقْمِيرِيدَهُ اَظْهَرَهُ عَدَنَوَتَهُ اِيدَنَارِي وَبَومَ فَتَحَدَّهُهُ فَتَلَادَ يَنِي
 صَهَدَ اِيلَهِ مُسْلِمَيْهِ تَوصِيهِ بِيورَدَهُ قَلْرَى كَروَهَيِ اَسْبَصَالَهِ مَقْتَدَرَ
 اوْلَدَقِيجَهُ قَلْ وَاعْدَامَ * وَكَسْنَدَلَرِي وَدِينَارِي حَقَنَدَهُ اَظْهَارَ
 طَعْنَ وَمَلَامَتَ بِيورَهُ رَقِ مَأْمُورَتَهُ مُحَمَّدِيهِ لَرِي اَشْتَهَارَ بُولَدِي *
 (المُتَرَجَّهُ وَ) اَمْرَتَ انَّ اَقْاتَلَ النَّاسَ حَتَّى يَشَهِدُوا انَّ لاَ اللَّهُ
 الاَللَّهُ وَيُؤْمِنُو بِي وَبِمَا جَنَّتْ بِهِ فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ حَصَمُوا مَتِي
 دَعَاهُمْ وَاَمَوَالَهُمُ الْاَبْحَقَهَا وَحَسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ * حَدِيثُ شَرِيفِيهِ
 شَفَاءُ شَرِيفِهِ تَصْرِيَحُ اوْلَنْدِيغَيِ وَجَهْرَهُ لَهُ جَلَالَتَ دِنِ مُحَمَّدِيهِ بَيِ
 هَالَهُ دُو بِورَدِي * اَشْيَوْ حَدِيثُ شَرِيفِهِ شَوْبَلَكَ مَعْنَايِ اَطْبَقَ طَرَفَ
 الْهَيَهِ دَنْ شَرَقَ اِسلامِ اِيلَهِي مُشَرَّفَ اوْلَيَانَ نَاسِ اِلَهِ (لَاَللَّهُ الاَللَّهُ)
 كَلَّهُ طَيِّبِهِ سَنَكَ مَدَالِوْلَهِ مَنِيفِي شَهَادَتَهُ وَذَاتَ مُحَمَّدَاهَهُ مَكْنِيَوْتِي
 تَصْدِيقَ وَطَرَقَ الْهَيَهِ دَنْ كَتَورَهُ مَشَ اوْلَدِيغَمَ اَحْكَامَ قَرَأِيَهِ
 اِيمَانِ اِيدَنَجِيهِ قَدَرَ مَقاَلَهِهِ . مَأْمُورَ بِيورَلَمَ اَكَرَ اَنْلَرَذَكَ اوْلَيَانَ
 شَهَادَتِي وَبَنِي تَصْدِيقَ * وَایِسَانِ زَيَورَ مَقَالَ اِيدَلَرِ اِيسَهِ
 بِنِمَ سَيفِ مَأْمُورَ يَتَدَنَ دَهَارِيَيِ وَمَالَزِيَيِ حَفَظَ اِيدَلَرِ * مَكَرِ بَرِ
 حَقَهُهُ تَعْلَقَ اِيلَهِهِ * وَسَرَارُ قَلَبِيهِ لَرِي جَنَابَ حَقَهُهُ مَفَوْضَهُ (اَمْهَى)
 اَشْرَفَ الْمَوْجُودَاتِ حَلَيْهِ اَفْضَلَ الصَّاَوَاتِ اَفْسَدَهُنَ حَضْرَتَلَرِي
 بِهُودَهُ دَرَدَسَتَ اَقْتَدَارَ اِيلَدَكَلَرِي كَسانَى هَيلَهُ وَخَفَيَهُ *
 وَبَوْاجِراَتِ سَقَيَهُ بِيغَمَبرِيدَهُ مَقْدَمَ سَلَكَ صَحْبَتَهُ اَنْتَظَامَ

(وَدَخْولُ)

ودخول * ودائره مظہریت اوزار ایمانه وصول * ایقیان کروه
 لئام کفره و میحوس دن ابن اشر وابی رافع و نصر و صقبه کبی حق
 مجیدیده اذا اید ناری خیله قتل و اعدام بیور مشدیر * بو اجرأت
 ایسه * وما ينطق عن الهوى ان هو الا وحی بوسی * مآل
 شریفته فظرا کیف ما اتفق * و ادن بر معامله او لمیوب کافاصی
 وحی منزل البیهی یه مستنددر * و سکنی حضرت پیغمبر
 طایشان علیه صلاوة از جن افتادمن حضرت لاری اصحاب کزین
 و حضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضراتندن بزد هایون نبویلرندہ
 بولساناره * بالا ده مذکور الاسماعی کسانک غیری بر جماعت که
 کعب ابن زهیر و عبد الله ز بعری ابن سعد ابن القرشی و ابن
 اشرف وابی نافع کبی ذات نبویلرینه اذا ایتش و نظمما و نثرا
 هیجو و سب ایلش اولاں کروه دوز خ قرینک قتلارینی نذر و واجب
 قلشیدر * تاکہ کندو کندولی کلوب هتبه هلبای حضرت
 پیغمبری به عرض اسیمان ایله اعتذاره مسارت * و خاکپای
 املخشای رسالت پناهیلرینه جبهه فرسای نیاز و ضراقت ایله
 انقیاد ایده ل * اشبواحال فلاخ مآل ظہور ایدنجه اوں شفیق
 هر دو عالم صلی الله علیه وسلم افتادمن حضرت لاری انلرک اسلامیته
 تو بارین قبول بیوروب بحیرین ساره حقنده ابدال بیوره قلری
 صفو و صفح ایله انلاری تأین و ضریق بحر انسام و احسان
 بیور مشدیر (المترجم) از جله طرف حکمت مائب حضرت
 رسالت پناهیدن دمنک هدر ایدل دیکنی سکعاب ابن زهیر اولا
 دار الامان اسلام شرف دخوله مظہر اولاں برادری جمیر بن
 زهیر رضی الله تعالی صنه طرف دن تحریر او لسان مکتوب
 منظوم دن استفاده ایدوب * بوسهام هدر دمن هرنویه التجا
 ایلسه رهایاب اوله میه جفی یقین ایلدیکنہ بناء در حال

حضور رحمت نشور حضرت رسالت پناهی به واصیل اوله رق
مشکرانه یا رسول الله کعب ابن زهیر دارالامان ایمانه دخول *
واسطه فار هر ذنب و قصوره در کاه مر سخت اکتناه رسالت که مشمول
اوله * تو به واسلامیتی قرین قبول بیور یاوری دیو است طلاع
فکر نبوی به ابتدای لد کده طرف رحمت فرمای جناب نبویدن
(نعم) جواب حیات نصایب مظہر اولین همان کعب ابن
زهیر برومال عتبه رحمت مادر دیوب باست سعادت دیو بدأ اولنان
قصیده لامیه مشهوره لین اشیاد * و بوجه تله اظهار
اسلام از لی ایله کسندی رهین اسعاد ایتمسی او زرینه نزد همایون
نبویده مستقرق انوار قبول * و بخطه فرمای انس و جان اولان
خرقه سعادت پیغمبری دوش قبوله اکس ایله سعادت
دارینه وصول اولمشدر * اول پرده عالیه القدری صکره و رثه
مشا را بیهودن حضرت معاویه رضی الله تعالی عنہ مقابله
او تو ز سک درهم هدیه اعطای سبله اخذ ایوب خزان ملوک بنی
امیه و خلفاء عباسیه دن یداید خزینه اندرون عثمانیه ادام الله
تعالی ای يوم القيمة ده تحفظ و متبرک اولدیغی علی الفارینک
(برده المدیح) شرحته کورلمشد * و عبد الله ابن ز بعری
ایسه بشاعر قرشي سهیمی اولوب زوجه سی امہانی بنت ای
طالب ایله نجرا نه فرار ایلدیگی حالده اوراده ده قرار ایده میر ک
اشای فتح مکه مکرمه ده عتبه معلما من تبه جناب پیغمبری به
چهره سای دخالت و شرفیاب اسلامیت اولین همیشہ الحمد لله الذي
هداك للإسلام ان الاسلام يحب ما قبله * التفات سعادت آیات
نبوی سیله موی ایله داره قبوله شرفیاب دخول اولذی *
ماعدامی ایسه بر محمله عدم آباد خسرا نه اوصال ایلدی (انتهی)

* مطلب جوان اولک خلاصه نه دارد *

(جواب)

جو اوب اولات خلاصه بى شووجهله تصوير اوونور كه * سلطان
 انبیاء عليهما کل التحایا افتد من حضرت تبری بدایت اسلام و مبادی
 هجرت فوز انجسایده جناب رسالت مأب افتد من حضرت تبری
 تأییف قلوب ناس حکمتنه مبنی مدارا وعفو و احسان ایله مأمور
 او لدقنین ذات پیغمبر یلرینه اذا وجفا وسب ایدنلرک قتلی
 واجب اولامش ایدی * وقتا که قوت اسلامیه استقرار
 بولغله ذکرا و لسان مدارانک حکمی قالمدی پیش اعلیه مأموریت
 اخیره اولان مقاتله نک اجراسنه افاز بیورلشد (س) حبیب خدا
 و شفیع روز جزا علیه افضل التحایا افتد من حضرت تبری شوکت
 و قوت اسلامدن صکره قتاله مأمور یتنی حاوی اولان اشیو
 * یا ایها النبی جاهد الکفار والمناقفین واغلظ هایهم * آیت
 شریفه ایله ایت عفو اولان * خذ المغفو وأمن بالعرف * آیت
 کریمه سی یینشه تعارض کورینور توفیق نصل اوور * (ج)
 ذکر اولان آیت جهاد کندودن اول نازل اولان ایت عفو
 و صفحی فسخ ایلدی * بومبئشده دھا نیجه جوابلر موجود در
 تفاسیره مراجعته معلوم اوور * جهاد اینک معنامی
 یا نبی الله سنه کفاره و کفرزینی اظہار و سر نفاقلرین اعلان
 ایدن منافقینه جهاد فی سبیل الله اختیار * و ان را به مختار به
 ایلدی کننده اثاره معامله شدیده اجراسنه ابتدار قیل دیگدر *

٤٠ جواب ثانی عن هذه الشبهة

طائفه منافقینک باطنلاری واندھ مضمون اولان سکفرلری
 مستوردر * یعنی کندولدن ماعندا کسے یه معلوم دکلدر
 و سبیدنا صاحب الحجه علیه افضل التحیۃ افتد من حضرت تبری ینک

حکم یغمبیرلری ایسنه ظاھر حاله مبتدی در * انلرک ظاھر
 حاللری ملاپس سیله کمندولینی فەلدن مانع اولان اسلامدر *
 (س) منافقلار باتشانندە مستر اولان ~~کفر~~ هزق ندر
 کمندولینک شیزى مسلم اولاندە معلوم دىكىنە دە جىتاب حق
 حلیمە الصلوٰة والسلام افندى من خضرتارىنى انلرک سراپىرىنه
 مەسلمۇن واقف ایش اولدېقىدىن نىخۇن مې انلرندە ذات
 رسالتپىناھىپارىيە اھىت و ذمە داڭ ئىچىسىرت ايدىكلارى مقال
 سېبىلە ذات رسالتىپ افندى من خضرتارى انلر قىتل اېتىدى *
 (ج) حىندىھىدە اسلامك دركار اولان شرفى اظھەرار
 ائمھۇن اسلامك واو بحسب الظاھر اولسوون املىنى قىل اىلەكە مانع
 اولدېقىنى تىشىر يە، بىقىدىر * يېزىنە صىددىھە كەلم بالادە شرح
 اولنان حاالتە بىرا بر منافقىنک ظاھر حالدە اسلام من دىغلىرى
 قىتلارىنە مانع اولىشىدر * مەدىن روحىت و شەفتەت علیه اىسى التخیت
 افندى من خضرتارىنە تىقىص و ذمە قىصدىلە سۇ يەلدىكلارى كەلتەك
 بىك چوغۇنى سو يەلپىان منافقىلار كمندولار قىداشلىرى اىلە بىرا بىزازو
 سوزىل سو يەلز اولدېقىدىن اكاذات رسالتپىناھى و اهل اسلام
 واقف اولىز * و كەلت مذکورە روایت و نقل اوئىھەرق جىتاب
 رسول الله صلى الله تعالىٰ عليه وسلم افندى من خضرتارىنە بالغ اولدەقدە
 انلر كەلات مەتكۈزۈنى كەندىلر يە تېبىت اوونوب كمندولىنى
 نقل و روایت اوئىشىدر * سو يەلدىكلارىنە يەمین ايدىلر ايدي *
 حالبىكە بولىردىن صدور ايدى اولان كەلتى سو يەلدىكلارى دركار
 اىسەدە سېدەنە حىم لمەدى علیه امدىن ئەخايى افندى من خضرتارى انلرک
 اسلامە دخولار يېنى وتفاق و كفر خەفيلىرى اىلە بىرا بى تو به وانلاردىن
 رجوع ايتىلارىنى ارزو ايتىكلار يېنە شەۋاء اذا وجفا و ذمە كېي حلال
 خلائطت اشىللر سە واقوال و افعال نامىرضىئە قېچەل يە و سو *

ادب ایشان تھا مل بیور رلایدی و **﴿فَاصْبِرْ كَاصْبِرْ أَوْ الْعَزْمُ مِنَ الرَّسُلِ﴾**
آیت کر یہ سندن مس-تبان اول دیغی وجہله رس-بل هفتما مدن
اولو الْعَزْم حضرات نسل صبرلری کبی صبرا یلدیلر * يوم معامله
حکمت ارا تائیر جلیلی اوله رق منافقین سندن نہایت الامر چو غی
ظاہر ارجوع ایلدکاری کبی باطننا دخنی نف-قلنندن رجوع
ایله قلبازندہ ایمانی تخلیص وجهرا اخلاص ایلدکاری **كَبِي**
سرا دخنی اخلاصن ایلاریله * و کفر و دن دخنی اکثر یسی نور
اسلامله تویر قاوب ایتاریله * صکره انلرله جناب حق منفعت
و یرمشدرا * و حقی موقوف و عفوه مظہر اولا نلردن بعضیلری
دین مبنیه وزراء واهوان وجاه و انصار اولش-لودر * و نیجه
منافق و کافر جناب حق ایمانی محبوب قیابوں انلرله دین مبنی
اعزانز بیور مشدر * شو جواب ثانی ایله بعض ائمہ ها-کیه
علیهم الرحمۃ یهودک (السام هلیک) قولندن ناشی اولنسان
سو-له جواب ویر دیلر * سیف المسلط اسمیله مسی کتابدہ
یوس-وآل او زرینه درت قدر دها جواب خورد ر * بوجواب
دخنی خلاصہ می شود کہ بو بادہ جریان ایدن معامله حکمة
واقع اولمشدر * حالیو کہ اسلام ہنوز قوت بالغہ کسب ایتامش
اول دیغندن سبیدنا صاحب الاؤاء هلیہ اکبل التھایا افتدرن
حضرت لری جناب حقک انلری قرین هدایت ایدرک دین مبنیه
باعث قوت ایتسته طمعا انلرک ایلدکاری معامله یہ صبر و انلری
عفو و ذات رسالت پناہیلرینه مظہر بیور مشادر * چونکہ
انلرک اذیت و تنقیص لری حق نبوی اولان تعزیز و اجلاله مختلف
معامله در * هر حالده و خصوصیلہ بر حکمته مبنی اول دیغندن
صفوی رأی حکمت ائمای پیغمبری یہ منوطدر *

جواب ثالث

بعض آئه دین بیوردیلر که منافقینک اذای رسالتپناهی به دال
 اولان قولاری مامولدر که حبیب رب العالمین علیه صلاة الملک
 المعین حضرتله صندنه ثابت اولنامشدز * یعنی بو مقابله
 ردیه نک اناردن فخرکائنات اضد من حضرتله نه نقل ایلسی
 بو باده قتلی موجب اولان شهادت رتبه سنه واصلی اولنامشدز
 چونکه تاقلی یا صی یا خود هبد یاخود امراء دن غبارتدر
 و بونارک شهادتله ایسه هیروسمووه ایدوکی امن مشتدر *
 جنایت منقواه ایسه شبهات ایله مندفع اولان مواددن اولمقله
 بومثلا بویرلد شاهدین عادلین ایله ثابت اولدقجه اراقة دماء
 مسئله سی مباح اوله من * اشبو اجو بهله دن الا اچیق واشکار
 اولان جواب * اولنک جوابدر که انک خلاصه من مؤذی ساب
 اولانک قتلنک عدم وجوبی وقتی اول اسلام و مبادی هجرته
 مخصوص اووب وقت وجوب قتل ایسه اسلامک کسب وقت
 ایلدیکی حیندن بصارت اولدینه * و بو تقدیرده قتلک وجوبی
 وقتی عدم وجوبی وقتیله محمد ایلدینه نظر امیانه ده تعارض
 کورلامسی مرکزنه دائدر * جواب ثاینک خلاصه سنه
 کلمیه فخرجهان افندمن حضرتله نکول ایله ثابت
 ایتماملری حکمی حضور لاع الثور حضرت رسالتپناهیلرند
 اقرار و یاخود شاهدین عادلین و یاخود یعنیدن نکول ایله ثابت
 اولیمان ظاهره میندیر چونکه منافقینک میانه لرنه اذایه دال
 اوله رق جرأت ایلدکاری مقابلات اسباب مشروجه دن ناشی
 شفی اولمقله برابر عدم تسلکیه دار اولان ایکارلری یعنیه مستند
 اولمقله نزد حضرت رسالتپناهیه ظاهرها هیر بایتدر * حالبو که
 وجوب قتل ذکر اولان اذای اقرار و یاخود شاهدین عادلین
 ایله و یا یعنیدن نکول ایله ثابت و ظاهر اولقده چاریدر *

وكان ظراسي ملماهرا ولان سابك قتلنك وجوب ايله سبي ظاهر
اوليان سابك قتلنك واجب اولمديغى ميانده تعارض وتناقض
بولنه من اوچنجى جوابك خلاصه مى دنى بوس كزده اوپوب
شوقلار كه نزد جناب حضرت نبو يده شهادت واقعه نصاب
شهادت بالمع اولمدىغىدن شب واذا ظاهر وثابت اولماشدردىنور

* بحث ثانى في دفع شبهة اخر *

(س) پادشاه شور رسالت عليه افضل التهيه افتد من
حضرتلىرى بعض مفاقينى فصل قتل ايلىشدر حالو كه امام
بعشارينك وسائىر محدثينك روايتىنە كوره درە تاج المخدرات
ام المؤمنين والمؤمنات حضرت هايشە رضى الله تعالى عنهم
ببوردىلار كه ماخير رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم في بين
اھىن بن قط الاختصار ايسرىھما مالم يكن ائما فان كان ائما كان
ابعد الناس منه وما انتقم رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم لنفسه
الا ان تأتهك حرمة الله فينتقم لله بھا يعني حضرت رسول
اکرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلىرى اصلا ايکى اىس يىشىدە
شخىز اولمدى الا اىس يىدن هرقىغىسى امىھل اىسە اول شىي كىناه
اولمدىچىھه اندە اولان اسهەل جەھى اختیار ببورلارايىدى
اکراواسېھل اولان جەھت كىناه اىسە اندە بىلە ناسىدە زىادە بعىيد
اولورلارايىدى * وذات حضرت نبوپىناھى نفس شىيھەل بىنه
هايدە بىچ بىرشىدە كىندى حقوقلار يېھون انتقام ايتدىلر * يعني
كىندى حقوقلارندە اقتساع اولانا بىر مىگروھ نىسنه يە مىنى كىسنە حقوقلار
كتاب التزام بىرورمىدى مىگركە او مىگروھ اولان نىسنه حرمت
الله بىھى هتك ايده اول حالدە لاجل الله تعالى معاملە انتقامىيە بى
اجرا ببورلارايىدى * معلوم اولە كه حرمة الله دىك يعنى حرمت
شىرعا توقير واحترام و تعظيمى واجب اولان نىسنه معناستە در *

اشبور حرمتك انتهاي حرمت وظائف ترك واكمال اولان
 حرکت افظهار سبيله اهانت ايتکدر * اشبو حدیث شریف
 حضرت دستکيرامت عليه اسى التهیت افندمن حضرت آنک
 کندوزه اذا وسب ايدتلاردن اخذنار ايدکلار ينه بالا قضايلات
 ايدبیور * بوایسه صلی الله تعالی علیه وسلم افندمن حضرت آنک
 وقوع قتلة منافیر * (ج) ای سائل معلوم اول و نکه شو
 حدیث شریف حضرت شفیع روز جزا علیه اکمل التحایا افتدم
 حضرت آنک حق نبو یازنده حاشا سب اذا ويا تکنیب ایدن
 شخصلاردن اخذ انتقام ايدکنکنه دلات لازمه ایله دلات اینز *
 زیرا نص ایله ثابت اولدینی وجهه جناب رسول مجتبای علیه
 افضل التحایا افندغز حضرت آنکه اطاعت ایتک جناب حقه
 اطاعت ایلک اولدینی کی * اول شاه دو جهان علیه
 صلوات الرحمن افندمن حضرت آنک حقنده اذا وجفا و تکنیب
 ایلک عباد لله احکام سهانیه بی تباق و بیلدکارینی تعظیم
 ایهون عباد لله رحمة و فضلا و احسانا ذات حضرت محمدینی بی
 ارسال بیورهش اولان ذات المحبیه بی اذیت اولدینه ناشی
 امور مذکوره حرمات المحبیه داخلنده اولدینی امر محقققدر *
 اذیت المحبیه ایسه بالاده سبقت ایدکنک اوژره نص ایله ثابتدر که
 جناب حقلک سو مدبیکی واند راضی اولدینی معامله دن
 هبارندر * بوحالده اینه وزرا جناب حق ایله رسول فیاضش
 مطلق ینبنده حق مشترک اولدینی اکلا شلسنه بناء * نور دیده
 کائنات علیه افضل التحایات افتدم حضرت آنک بعض کره
 مؤذی حقنده اخذ انتقام بیورهش حق المحبیه رهایت دن منبعث
 اولوب بعض کره ده حفو، عالمه سی اختیار بیورهش نفس
 شربهار ینه عائد حق اوژرینه مترب اولدینی تین ایله * سابر

حقوق شرعيه ايسه بالاده مذكور دائمه جاري در \ast يعني حقوق
 شريعيه دن حق هبد وارد \ast وحق الله وارد \ast وجتاب
 حق ايله عبدي ميانده مشترك حق وارد \ast اشبو قسم ثالث
 شاطر اجراده ياحق الله وحق هبد متساوي الرغایه او لور \ast
 ياخود جناب حقه داير اولان حق راجع الاجرا او لور \ast
 ويأخود عبدي حق راجع الاجرا او لور \ast اشبو حقوق شريعيه
 هر بر قسمه مخصوص نفعه حكمه وارد رکه هم اصوله و تشريح
 الاصوله بروجسه تفصيل بيان او نشدر \ast شو تفصيلات
 علوم او نفعه بيلك كرکدر که بالاده ذكر او لسان امور حرمات
 الهيه دندر ديوسوف ايديکمن قولدن مراد \ast رسول اعلم صلي الله
 تعالي عليه وسلم افندم خضرتلى بويابده حق نفس نفسه ليني
 نظر رحاته الميوب مجرد حق الهى به رعايت بورد قلرى امور دندر
 معناسى تصوير او لدینه بناء بعض سائلک قائل او لدیني
 وجهه حق مشترك او لدینه نظرا سؤال وارد اولز \ast ذيرها
 سائل کسه امور مذکوره حق مشترك قسم ثانیستدن او لدیني
 فرق ايتامشد \ast جناب رسالتئاب افندم خضرتلى ايشه
 حقوق شريعيه دن امور مذکوره نك قسم ثانیدن او لدینه اعلم
 بولند قلرى جهنه كعب ابن اشرف قصه سنده او لدیني وجهه
 حق الله رعايت هزم نبويلزنده ارجع كوريشه رك اقتضاسى
 اجزا بور مشاردر \ast قالديکه ذات حضرت رسالتناهينك اخندشار
 بیور مدقلى امور ذات رسالتناهى حقنده سوء ادب و سوء
 معامله معلق اولان افعال و اقواله مختصرا لوب \ast حالبوکه
 اول افعال و اقوال ناقل و فاعل او لاندرک تحکم و اجرا ايتلى
 مجرد بادىله رده ساكن اولان اهرابدن بولند لويه اذبن خالى
 و حفها و غلط طبیعت و حقوق الهيه و حقوق نبو به جهالت

وآداب صحبت عدم مهرفت بگویی مجبول اوایدقاری کیفیاتدن
و یاخنود نوع بشرک کنندوله واجب اولان معامله دن
حسب الجبلیة خفلت ایله متصف اولمباری سائمه‌سندن ناشی
اوایدقه و بوده اهرابدن بزینک رداء سعادتی طووب چگه رک
کردن نبوی بی متأثر ایلسی و ذیکرینک حضور حضرت رسالت
پناهیده رفع صوت ایتسی کی حق رسالت پناهیده قصد
نهساون و نقیصه واذادن ناشی اولما ماسیله انلری صفحی حسن
اولان احوالدن بولندیغنه بناء اول کان کرم و مراجعت
علیه اکمل التحیت افتد من حضرت اولی بولنلری مظہر مجاذات
ایتماشندر زیرا حالات مشیر وحه ذات نبوی به مائد حق
اولوب عقوبی دشی کنندولینه هائدر اشته بالاده سباق
ایلدیکی اوژرینه تقسیم غنامدن حصه طرح واعطا اولنادردن
خویصره نئ اوقتیم تقسیم المی اولمی دیو جرات ایلدیکی
افترا واذا حقنده اختیار بیور بیلان معامله نبوی دشی بوقبیلندنر
(لمترجمه) حضرت انس بن مالک رضی الله تعالی هننه
حکایه بیور که اهرابدن برکسته حضور حضرت رسالت پناهی به
کلوب رداء سعادت اولی هنف ایله یعنی وجود سعادت پیرای
حضرت محمدی بی صارضوب رنجیده ایده جک بر صبورله
چگه رک یا رسول الله (صلی الله تعالی علیه وسلم) ایکی دوه
کتوردم جناب الالهک مالندين اوامر قایقیستنگده بوكالیمسنی
استم اما کنندی مالندين ویا باباک مالندين اویله دیعشندر بو معامله
جفا اثر کردن حضرت نبوی بی متأثر قیلشدرا حابو که اول ذات
کریم اصل حله صلووات الملک المتعال افند من حضرت اولی لطفا
و گرما سکوت بیور بوب بعده (المال مال الله وانا عبد الله)
یعنی مال جناب حقکدر و بن انک قولی م بیور دقلنندن صکره

یا اهراں سن قورقزمیسین و بومعاملہ قبھوک سنی قصاصن
ایتمنی بیورمباری اوزر پنه سائل من بور * سز بونی یامزسکر
یعنی، و آخذندہ و مطالبہ ایتمنی سکر دینے سنه مقابل * حضرت رسول
اکرم صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم افتد من حضرت تبری زیہدون یا اهراں
دیو سوال بیور دقلرنده * زیرا جنایا رسالت کرسیتیہ نیں سیتمہ
ایله مقابلہ ایتمنی کر جواہی ویرمکدن ناشی جنایا کان
سخاوت علیہ اکل التحیت افتد من حضرت تبری تبسم بیوروب
دوہ نک برینہ آربہ و دیدکر یہ حرما بولکاتس دروب مر قوہک
اویل جه احادیث ایلسنی فرمان بیور مشادر در * اللہم یسرنا
شفاعتہ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم * انتہی)

فريدة خاصه

اول شفیق هر دو عالم صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم افتندم حضرت ابی حیان اقوالی تسلک اسک و جھماری و انلره تفرع ایدن احکامی
حقنده ولو قلامه ظفر اولیون اذا و سب و تقضیه دلالت
یا ائمه دادر که اول پابدہ یدی وجہ وارد رہے

وَجْهُ اول (*)

اول نور دیده کائنات علیه اکمل الهیات افتد: ز حضرت‌تلری حقنده گرگ هوارض بشریه کبی وجودی تخت امکانه او لان صورتله او لسون *** و یاخود عادت او یاعقلاء و یاخود میزنه دلات‌لله ثابت او لان صدق نبویه نظرها و شرعا وجودی تحال او لان صورتله او لسون *** حاشا عن قصد سبیه دلالت ایدرسوز تکلم ایتکدر بو وجه اشکار در *** بناء حلیه کند و سنته و حکمنده اختلاف آئه اول مدیعنه مینی برکونا اشکال و شیوه یوقدر ***

<><><><><> تنبیه <>

معلوماً وله که هم اصوله مقرر اولان قواهد دندر که لفظ صریحه
تاؤیل ادعا ایتك اکا قائل اولان طرفندن مقبول اولز * مثلاً
بر رجل زوجه سنه انت طالق دیسه و حابو که اور جل بن بوقول
ایله محلاوه و پیر من بو طه ذر دیملک مراد ایدتم در یاریه * در رده
وسایر کشت فقهه ده مسحطور اولدیغی او زره ادھا ایلدیگی
تاؤیله التفات اولنفر * بونک ایچون امه، اجله دن ابن ای سلیمان
ابن زید زمان افتخار نده بر شخص بر محله حاضر اولان جماعت
حقنده برشی سو یلیوب جماعت مذکوره ایسه اول شخص
طرفندن اوشیی قبول ایتیوب ایچوندن بعضی ایشی او شخصی
رد ایچون (لا) دیمسنی او زرنده او شخص سو یلدیگی شیی تاؤکید
ایچون (بحق رسول) دیو جتاب رسول الله ذکر و نقلي لا یق
اویلان وصف قبیح ایله توصیف ایتکین جماعت مذکوره دن
بعضیی شخص مرقوم مقاهمی انکارا (ماتقول یامد والله)
یعنی ای هدو الله سن نه سو یلیورسن دیو تو بخ ایش و علیه
الصلوة والسلام افندم حضرت تبریزی تحریر ایلسی سبیله شخص
مرقومه هدو الله دیو خطاب ایلشدر * پس شخص مرقوم
کلام قبیحی انکار ایدنله قارشو اولکی کلامندن ده ازیاده
قبیح سوز سو یلدکد نصرکه کلام قبیحی تاؤیل بونده بنم رسول
رب العالمینه دادر اولان کلامندن مرادم (صهق) [٧] ایدی
دیش او لدیغندن بحثه بر ذات شخص مرقوم حقنده مویی ایه
ابن ای سلیماندن استفتاء ایلدکده مویی ایه ابن ای سلیمان جواباً
سن حاکم حضور نده شهادت واپسات ایله شخص مرقوم
قتلنده واو قتلک اجر جز یلنده بن سکار فرق و شریف کم دیو
یور دیلر (لمترجمه * ابن ای سلیمان حضرت عمر رضی الله

[٧]
شیفه شریفک بعض
سخنخه سخنده (المقرب)
واقع اولمشدر بوصورته
حاشا تم حاشا رسول الله
صلی الله تعالیٰ علیه وسلم
لفظیله مرادم گردم
در که حقدن خلقه تسليط
ایچون ارسال اولمشدر
دیو رسالت هرفیه بی
اراده لفویه ایله تاؤیل
مراد ایلکدر شخص بی
سمیت حقنده بودنی
و خیدر که لفظ صریح
حالصده ایلک ادعای
تاؤیلی قرین قبول
اویلیوب قتل اولنور زیرا
توقیرده تقصیری ایچون
خونی هدر و مباح قلتق
واجب اولدی

تمالی هنرمندی قرنداشی زیدک سلاسله سنندن او اوب صاحب
تصانیف نویی ایله ذکر اول انسان اجر جز یلده شریکم کلام ایله
اول مسئول و متخصص اولان شخصیت آنها و حضور حاکمه
ایشان و نصرت پیغمبری ثوابنیه شرکتی مراد ایشان در
حاکم وقت اولان حبیب ابن ریبه واریلوب ایفاء وجیه
ایلدکارنیه ابن سلیمانیک قولی حاکم توجیه و ترجیح ایدرک
او شخصیت قتلیله فتو و زردیه زیرا شخص لشک لفظ
صریحی مدارلندن صرف و اخراج ایله تأویلی قبول ایلدی
او ایله اولجیه ذکر اول انسان سبیر ایله شخص مرقومک دمنک
ابراهی واجب اولدی (انتهی) کذلک نور مجسم
صلی الله تعالی هلیه وسلم اقدم حضرتلو یک حقنه
برافری ط صریح ایله ذات هال حضرت پیغمبری یه ظروف نور
برشی مسویل نور ایسه تأویل و تعمیر قبول ایقز و دصوای
تاویلده مقبول و مسموع اولن بوبایده ههای زیاده تفصیل ارایان
ذات شفاهه شریف شرحلو یه صراحت یورسون

(اذا ی پنجمبری ی قاصد اول مکسین کلمه کفری تکلمه دارد)
اشبیو وجه ثانی بیسان وجلاده وجه اوله لامقدر شویله که
بر شخصک اول مفتوح الرسمة و الجنة همی الشرف التحقیق افتادمن
حضرتاریمه حاشا ادا وسب قاصد واهتماد ایتسکسین حق
نبویده کلمه کفری تکلم ایتسیدر شوقدار که اشبو کلمه کفری
حق رسالتناهیله تکلمی حاشا لعن و یاخود حضرت
رسالتناه همی صلوات الاله افتدمز که جانب حقدن کتورد کاری
احکام قرآنیه دن بر حکم البھی یی تکذیب و یا امانیت
و فضائل مشتمله پنجمبریلویه ضد و مغایر اول مکسینه نظرا حق

هال حضرت نبویده جائز اولیان تسلیمی ذات حضرت محمدی به
 اضافت وامت صرحوه می واجب اولان مراحت حقوق
 حضرت نبویه نف طریقیله صدور ایش او اورسه بونلرک هر
 بری حق نبویده تقیصه واذا اولان موادندر مثلاً اول
 صفوح من ازلات علیه شرائف التهیات اندمن حضرت لریفی
 حاشا کیبره یه و یاخود تبایع رسالتند وناس یشنده ایزرای حکمده
 مداهنه یه نسبت ایلک و یاخود مرتبه هلیارندن و مقام
 هال حضرت رسالتناهیلردن ویا شرف نسب و یاخود وفور
 هم و یاخود هنیسا و امور جهاند زهد نبوتدن کوز یوموب
 جزو تهیص ایلک و یاخود اول مؤسس اساس دین علیه
 صلوات رب العالمین حضرت لریک خبر ویدکاری اموردن مشهور
 و یا متواتر اولان رد ایهون هن قصد تکذیب قیلیق و یاخود
 سفه و خفت عقل و قول و یا قبیح کلام و یا جهت نبویلریته
 سبدن بر نوع ایله سو اهاب عزو ایلک کی که ایشیدن ذات
 هنندنده بونلردن بر بنه جرأت ایده نک ظاهر حال ذم و سب قصد
 ایتماش اولدینی هلیل ایله ظاهر اولور و یا جهالتند
 و یاضهرت وضیق صدرندن طولایی اومقاله جرأت ایلدیکی
 و یاخود سکری اکا مضطرب قیلیدینی ایهون یاخود هذیان وحدم
 ضبط انسانده اهتیاد ایاش اهل فسق و فجوردن اولدیندن
 ناشی قلت تأمل کنده وی سوزج اسان ایتدبردیکی اکلاشیلور
 ایسه اولکی وجه کی بونلرک حکمی دخی تو به سنی قبول ایتیماره
 کوره من هیر تعلم و توقف قملدر و توبه سنی قبول ایدنله
 کوره تو به ایتسنی طلب ایدوب تو به ایدر ایسه فبها تو به ایتر ایسه
 قتل اولنور چونکه هز برومن اوزر یه اوردینیه سنی ایلک
 و قلم ایلک واجیدر و اکر فطر شده عقل سلام اولورسه

لسنندن ذل مسادر او لدی دیو دعوا و بالاده مذکور اموردن بر شیله احتزار ایده من مکر که قلبی مطعن بالایمان اوله رف اگراه او لنه (لمترجمه) اگر اگراه قتل و یا اعدام کبی شیله ایله او لو بده مکره ک اجرای ماف الضمیر ایده جسکی ولاعماه تخلیص جان او لنه ویه بخفی تین ایدر ایسه او وقت او بکسه مخیز در اگر مجرد تخلیص جان ایهون کند و سمنک اگراه ایدلیک سوزی دل الله سویلر اما قابی مطیعن بالایمان او لور ایسه حیاتی مخاطله ایتش او لور ولا اثم علیه در واکر حقوق حضرت پیغمبری فی ایفا ایج ون مطلوب ایلدیک کلامی س ویلماز فدائی جان ایدر ایسه عقباده نائل مکافات او لور (انتہی) بو چیز ک ایضا خنی من ایدن کسه سکیت احادیث و اصوله من اجعت ایلر

<><><><><> (وجه ثالث)

(اول سید جهان و صاحب البیان علیه صلوات رب المفہمان افتدهم حضرت ایشان تکذیب قصدیه کلام سویلکه داردر) وجه مذکور اوزه برشخن (معلم عالم مصلی الله تعالی علیه وسلم افتدهم حضرت ایشان ایراد بیوره قلری مقا شر بفارنده یاخود جانب المیden ک متورمش اولدیقی احکام قرآنیه ده صلی طریق القصد تکذیب یعنی کذبه نسبت ایلدیکی حالده سوق کلام او لتفی (ویا حضرت محمد مصطفی علیه افضل الشہادی افتدهم حاشانی ویارسول هکلدر کی نبوت ویارسالت حضرت قمدهی یعنی ایک (ویاخود حاشا تم حاشا هیچ بزرگانده وجود محمدی یوقیدر هیکدر که بو شخص احصاب مذاهیک انساق واجاهیله کافر در وقتل واجدر (بین الائمه اختلاف او شفیعیک تو به سین قبول او لنووب او لتمامی مرگزنده در)

وجه رابع

(سمه و قیری یه حتمل اولان کلام بیجل تکلمنه هارد)
 و جه مذکور لفظ بیجل و یاخود لفظ مشکل ایله ایراد کلام
 ایتکدر لفظ بیجل ایسه ای سو یلیان شخصیک هر ادینه
 او لفظک دلایی ظاهر اولیان کله معناشنه در لفظ مشکل
 دسی کندوون غیره التباسی بولسان یعنی حضرت سید الانبیاء
 هله اکل التھایا افتاد من حضرتاریه و یاسائی انبیاء کرام
 هله هم الصلوة والسلام حضراته یاخود انارک ماعداشنه سجل
 هنکن اولان و یاخود کندویله هراد شرمقالیدر و یاخود
 مکروهاتدن سلامت میدر ترده اولیان کله معناشنه در
 اشته بروجه بالا تکلم ایتك نظر انسانیت جایگاه تردیدی
 مجتهدین هظامک اختلافک جوانکاهی وقاضی و مفتیاردن
 بولسان مقلدینک وقفه اخترازیدر بسا برین افعه کزنیدن
 یغضبلی یمیوب خدا هله اکل التھایا افتاد من حضرتاریت
 بو بایده حرمت رسالتناهیاری دم معصومک حرمتنه تقدیم
 و حماء عرض نبوت مأبی بالطول والعرض تهصدن حمایت
 وصیانت طریقی الزام ایله کلام بیجل و یاخود کلام مشکل
 ایله تکلم ایدن شخصک من هیر استابة قتلنه جسارت ایتدیلر
 و بعضیلر یدستی دم معصومک اصلنده اولان حرمتک عظیم
 او لدیغی تکر ایدرک و کلامنک ذم و یاخود خلاف هراد اولعده
 حتمل اولسندن ناشی حاصل اولان شبهه ایله حدی منع ایمشادر
 اشبورای اخیر ثقاتدن نیجیه ذواتن روایت اولاندیغی و چمله
 ادر و الحدو د بالشبات حدیث شیر یقنه نظر اولم ایدوک
 در کاره ر (لمترجمه) ذکر اولان ذوات اهل اصولدن
 بولانلردن ایدوک کیم مفصله ده مسطوردر انتیه)

وجه خامس *

(سب قصد ایتکسزین لفظ بجمل ایله تکانه دادر)
 وجهه مذکور بر شنوند بجمل و احتمالی کلامی فکلام ایدوب
 حابو که او کلام بجمل ایله شاء کوین هایه صلوات الملک المعن افندمن
 حضر تارینک شان عالی و حق سماعی نبویلرنده نقش قصد
 ایقامتی * وحال وشان رسالتناهیلرنده هبوب حق محمدیلرنده
 سب ذکر ایتماسیدر (لترجهه * یعنی کلامنده اولان
 قرینه دلاتیله نقش وهب و سب قصد ایتکسزین یا لکز بجمل
 کلام سویلاسیدر * شویله که اشبیو احتمالی کلامنده بعض
 او صاف تمدیهی ذکر ایله او کلامنده نقش و ذم منفصم
 اولمقادن صرف ایلدیکنه میسل ایدر * انتهی) یا خود
 گندوسنک بعض مقائلنده هالم دنیاده نبی صبرم صلی الله تعالی
 علیه وسلم افندمن حضر تارینه و قوعی جائز اولان احوال الدن
 بعضیلر ایله استشهاد ایلر * شویله که بعض احوال حضرت
 رسالتناهی بی یا ضرب المثل ملر یقینه حکمدو حقنده واقع
 اولان بر امر ایچون شاهد و نظریه اوله رق ایراد ایلر تا که
 * اقد کان لكم ف رسول الله اسوه حسنة آیت جمله سی
 و بجنبج حال و سیرت پیغمبری یه اقتدارله خیریلر اکافیاس اولنه *
 (لترجهه * معنای آیت جمله شهقیق ای بسادم سر زک ایچون
 سیرت رسول هایه الصلاوة والسلامده اسوه حسنیه و قدوه
 بحیله وارد * یعنی سر زک ایچون محنتاره صبر و محشار به ده ثبات
 ایتک کی بر کوزل اقتدا وارد زیرا بکوزل حصلتلر حضرت
 رسول کبیری هایه امدح التحسایا افندمن حضر تارینه بولندیقی
 جهسته اکا اتباع ایت امر مسخنده * انتهی) یا خود
 گندویه وغیره حجت طریقیله ایسان ایدر * یا خود ذات حضرت

رسالتناهی به قول و فعل شنیلارنده تشبیه ملن بقیله کاتوزر
 چونکه کراهه تشبیه موجب فلاحدر \diamond یاخود کمندوسي دوجار
 ظلم و غضب هقطیم و یاخود گرفتار نقص و ذل الیم اوالقده
 تأني و تخفیف طریقیله اولیوب بلکه کمندوستنک و یا غیرک
 حقنده واقع اولان نحالدہ نفسی یوتمک قصدیله ایراد قیلار \diamond
 یاخود حال نبوتناهی به تمثیل طریقیله ذکر ایدر \diamond شویله کم
 نفسنی ذات رسالتناهی به تشبیه ایچ-ون تو قیر و احترام
 هفروض حضرت مسجدی یه رهایت ایکسیزین کمندوستنی ذات
 شهدی یه مثل ماوتار \diamond و یا کفتار ناهیموار ایله هزل و سفه و مخیبر
 طریقیله ایسان ایلر \diamond یاخود تحسین و تزیین مجلس ضمینه
 نادراتدن بر قول درمیان ایلر (ان قیل فی المسو و قد قیل فی النبی)
 دیمک کیفی که بنم حقیده کوتوشی سویلاندیسه نبی هلیمه السلام
 حقنده او ~~کو~~ تو شی \diamond دخی سویلانشدر دیمکدر \diamond و یا
 (ان کذبت وقد کذب الانیام) دیمک کیفی که بن تکذیب
 اولندم ایسه پیغمبران حظیام هلیهم السلام تکذیب او لمشدر
 دیمکدر \diamond اشته بوایکی کلامده هزندادر مساوات موجود
 ایسه ده بحسب القرآن بجمل حسن و وجوددر \diamond یعنی انیمای
 حظیام هلیهم السلام حضراتیله تسلیت مراد ایدیله رئا اقوال
 اعدایه صبر ایکده مقام اقتدا و مرام اهتماده کلام مذکور
 سوق اوئش ایدوگ ظاهردر \diamond اشته کمندونسیلریپ. یکنمش
 مقکبر و ~~کلا~~ مبلرنده مذیاھل و مدح و شاده مقرط اولان
 شعراتک شعرلی دخی بو قیلسدن ایوب از جمله شهراي اندلسدن
 حسان المصیبی لک ملوک اندلسden المعتمد بالله ابوالقاسم
 محمد بن عباد وزیری ابو بکر بن زیدون حقنده اشبو (کائن
 ابا بکر ابو بکر الرضا \diamond و حسان حسان وانت محمد) نظمی

بو کامشادر شاهر بی میلات ابی بکر بن زیدون نام
 وزیری صدیق اکبر ابو بکر رضی الله تعالیٰ هنہ حضرت برینه
 و سکنی نفسی شاهر رسول الله صلی اللہ علیہ الصلوٰۃ والسلام اولان
 حسان ابن ثابت و مددوی اولان ابو القاسم محمد ابن عبادی
 لاشبیه مفسر کائنات علیہ اکمل الکتبیات اندمن حضرت برینه
 تشبیه ایلشدر اشبو امده نایم هر نقدر بی مقصون اولدیغی
 کبی قائلاری دنی انبیاء هظام علیهم السلام حضرت آنہ هیب
 و نفعی اضافه ایتماش وازراء و نقص قصند ایتماش ایسیده
 مقامک حقنی ادا ایلیوب و نبوت و نبی بی و رسالت و مرسیینی
 تو قیر و حرمت اصفیا و حظیوه حسنکر آنی اهزاز ایلیوب همان
 مددوحلاندن هر برینه انبیائی کرامدن ذکر اولان یغمبران
 هظامه مادھی نزد نده باعث تکریمی اولان کرامت ده تشبیه
 ایلشدر یا خود گندویه مکروه کوریان بر عیب و هارده
 اندن تخاصن و تبری اراده سیله تشبیه ایلر یا خود مددوحتی
 کبندویه لایق اولیسان نسنه ایله بعض انبیائی عظامه و یاملاکه
 گزامه هرب مثی طریقیه تشبیه ایلوب بوجهه له مجلسی تطییب
 ایدر یا خود مددوحتی و صفحه تشبیه ایلدیگی نسنه الله فبالله
 قصد ایدر که لئو منوا بالله ورسوله و تصریوه و تو قزوه
 اطیعوا الله واطیعوا الرسول آیت کریمه لذن مستفاد
 او لدیغی وجهه له جناب حق کقدر و ممتاز رسالاتینا هیلرینی
 تعظیم و کافه نامه تو قیرینی و تأدیب و اطاعتی واجب قیلیغی
 ولا نبھر و اله بالقول فرمان المہیسله حضور نبی یارنده
 چہر قول ولا ترکوا اصواتکم فوق صوت النبی افر
 جلیلی ایله ده حضور حضرت رسالاتینا هیلہ کرک عیاتارنده
 گرک روپیه مظہر ملته رفع صوت دن نہی یہ ورذقلی دا

پیسوت همات محمدی ایله گلامنی تحسینه و سبیله بوله *

مطلب

(قائل سب قصد ایتیوب فقط گندووه ۱۰۳م تو قیر بولسان
 گلام ایله تکلمن حکمه دارد)
 معلوم اوله که شوقاں که بروجه محرر سوق ایلدیکی گلامنده
 هر نقدر نقص و عیب و سب قصد ایلامش ایسه ده فقط گلامنی
 بالاده مذکور اولان اموردن بر امر لحصوی ایچون ایراد
 ایتشدر گندوشنده قتل منع اولنور ایسه حق مشروعی
 ضرب و یالوم و یاخود زجر و یاخود بر مدت حبس ایله تأدیب
 اولنقدر * (س) ذکر اولسان تأدبیات و تهذیبات قوت
 وضعف درجه ده مختلف اولدیغی کبی مدت حبس دستی قصر
 و طول جمیعته مختلف اولین ذکر اولسان تأدبیات نه کیفیته
 موقع یخل واجرایه وضع اولنور * (ج) تعزیر مذکور ک
 قوت وضعی قائل متجبا مرك قولانک شناخته و نظمه ک فجنه
 کوزه حاکم رأیی واهمابده نظریله و یا ابوالعلا المعری کبی
 عادت مأوفه سی حسیله تقدیر اولنور * و یاندرت و قلت
 گلامی شسبیله برابر استخفاف گنکی بحال خیر مقبول قصد
 ایتکسرین گلامنده سبق ایدن لفظ و معنایه اظهار ایدر
 اولدیغی ندامت مقدار یله تعزیری تقدیر ایدیلور * شویله که
 گلامنده شناخت مقال بولنوب فقط ای قصد ایتدیکنے دلالت
 کورینور ایسه تأدیب اولنور * اکر شناخت بولنوز و مقام ذات
 رسالت پناهینک غیری یه یخنمل اولنور ایسه اول اولان قتلی
 دفع ایتکدر * اکر شناخت بولنور واستخفاف کی بحال ضری
 مشروعی قصدیه دخن دلیل کورینور ایسه او شخص سب

(ایدن)

ایدن کروهندندر * ایمدى علماء مقدمه مين و امرای طيشین از راه
 و ساره قصه دى اول مدیغنه قرینه بولمانان کلام مشهود
 شب هر ادن کلان کشندن او زرینه انکارده دوام ایشان در *
 چونکه کلام مذکور شرعاً واجب اولان توفیر و تعظیم الزام
 ایتامکی و حرام ارتکابنی حاویدر * بلکه ابو علاء المعرین
 توفیری ترك ایلکدن هبارت اولان اشبو (کشت موسی
 واقته بنت شعیب * هیران لیس فیکما من فقیر) قولی کفر
 واضح و اطهاد ضریحدر * معنای بیت ای گندوسم سن موساسن
 یعنی مومی پیغمبر هله الصلوة والسلام حضرت تاریخه مشایه سین
 و زوج اش اولان افته کریمه شعیب هله السلام در یعنی اکا
 مشایه در لکن سرل قریز کاسکز دیو هرزه خای نقیصه اولدی *
 اشته بو یلتک آخری یعنی مصراع نایسی درجه قبح شدیده
 واقع در * زیرا اک مضمونی حضرت مومی هله السلام کی
 او لا العزمن بزیغمیر ذیشان شانده حاشا فقر ایله تعبیر
 و تغییدن هبارت در بوایسه حضرت مومی هله الصلوة والسلام
 از راه و تحقیر و غیرکحالی او نبی ذیشان هله صلوات الرحمن
 حضرت تاریخک حالته تفضیل داره سنه داخلدر * مرقوم علا
 المعرینک اشبو (اولاً انقطاع الوسی یعنی محمد * قلنا محمد
 هن ایه بدیل * هو مثله ف الفضل الا انه * لم یأته بر سالة جبریل)
 خوشی حق ایه هله عليهم السلامه از راهه داخلدر
 مائل بیتین حضرت پیغمبر هله من الصلوات ما هوا لوفر اخند من
 حضرت لارنندن صکره طرف الیهمه دن و جی منقطع او بیمه
 گندوسم اولان محمد کو یا با بایی اولان حاشا حضرت پیغمبره مشیل
 او لوردی * او گندوسم فضله حضرت محمد هله الصلوة
 والسلام کبیدر شوقدر وارکه اکا جبریل امین هله السلام

رسالت کستور مدنی دیگردار * قول مذکور که از راهه دخوانه
 سبب بیت ناینیک صدری انبیادن اولیان مدوختی فضله
 سیدنا صلی الله علیه اکمل التحایا افتد من حضرت تلینه تشبیه
 ایشیدر که بوکا مسلم ذاته دار اولان رضا کوسترمکدن بریدر
 زیرا بوقول حظ ولذت اولیان برکفردر * و بیت مذکوز لکجیزی
 دشی ایکی وجہی محتمل اولوب بریسی مدوختی مقام نبوتن
 حفظ ایتک یعنی مدوختنده اولان فضیلت افتدا من علیه الصلوۃ
 والسلام فضیلتندن نقصاندر که مدوخته رسالت کلمدینکن
 جنتله او مقامدن تقبیصدر * دیگری حاشا تم حاشا رسالتندن
 مدوختن استغناشیدر که بمعنای مراد ایتک اولکشدن شبدید
 کفردر * شاعر مشهور ابو نواس هارون الشیبد او غلی
 محمد امین مدحتنده شهروبلدیکی قصیده دن آشیو (تسازع
 الاجدان الشیبه ظاشتها * خلقا و خلقا کا قدالشرکان) یعنی
 ذشی از راهه دخلدر * بیت مذکور که مدلی مدوختی اولان مجده
 امین احمدابله یعنی فضل و شرفده سیدنا صاحب القدر صلی الله
 تعالی علیه وسلم حضرت تلینه مشابه تنه نزاع ایدیلر * ایدی
 مدوختی اولان احمده حضرت صاحب رسالت محمد علیه الصلوۃ
 والسلام افتدا منه خلقا و خلقا شرکانک مشابهی کی مشتبه
 اولدیلر دیگردار * (مترجمه * مدوختک اسمی محمد امین ایکن
 احمد دیمسی قرین دیناوب شمس و قمرداد او نفسی . قیاندن
 تقلیب ایدوک امری شکدر * اشتهی) بویتله ابو نواس
 مدوختی اولان محمد امینی سرور کائنات علیه افضل التحسیبات
 افتدا من حضرت تلینه حاشا تشبیه ایدوب قدالشرکان قولیه
 سلطان دین میین علیه صلووات رب العالمین افتدا من حضرت تلینه
 ایله مدوختی حاشا فضیلتنده و شرفده استوار زنده مبالغه قصد

(ایشیدر)

ایلشدر ④ بوقول وقصد ایسه بركوناتاویل صریح بولنیان
 کفردر ④ مکر که ابوواس احمدان کله سند اولان فردیندن
 بروجہ بالا احمد ایله رسول خدا هله افضل التھایا اولان
 حضرت محمد مراد ایغدیرکنی ادعا ایده شوقدر که بوادعادن
 مقام ابی اوالدیفدن آیجون صاحبی راضی اولماز (لمترجمه)
 زیرا اول وقت مددده ارز و ایلدىکی مبالغه قالن ④ انتہی
 برصشارک یعنی هشر اخذ ایدر اولان کسنه تک دیگر برجله
 هشنر شرهیدن زیاده النان و مکش دنیلان ظلمی استیوب
 اداده امتناع ایدرک بوظلمدر بوكا رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه
 وسلم حضرت لری راضی اولماز دیدیکمنه (اد واشک الى النبي
 هله الصلاوة والسلام مني ومن ظلمی لك) ديو ایراد ایلدىکی
 قول مقام تسویه ده من بور ابوواس کولنک مثلیدر ④ مائل
 هباره بنم استدیکم مکسی و یرده بندن و بنم سکا اولان ظلمدمن
 حضرت پیغمبره شکایت ایله که خلاصه مرام حضرت رسول
 اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم افندمن الان حیاتده بولفسن
 اواسه بوكا اطلاعه ردن میلات ایتمام معناسته اوالدیغنه
 نظرا بومثا و مقال حضرت رسالتیناه افندمنی تحقیردر ④
 یونک حکمی بالاده بو باده یازیلان اختلاف علمادن معالم
 اویلشدز ذکر اولنار هشار اوکسیه (ان سئلت اوجهلت
 انا امر اسئلته فقد جهل النبي بعض الامور وسئله ④ قولی
 دخی ایراد ایلشدر که بن بر امری سؤال ایدر یاخود بیلز ایسم
 خالی جمیع امور اولان جناب حقدن سؤال ایدرم ④ زیرا نی
 یله بعض اموری بلدی و حقدن سؤال ایلدی دیگدر ④ اشو
 ذکر اولنار شیلرک احکام شرهیده سی محمد پشدن ابن هشابت
 رحم الله روایته کوره بلا استتابة قتلیله حکم ایشکدر ④

قیرا شاه کوئین افندمزری استخفا فادر ذات رسالت بناء افندمزن
حضرت تاری ایله هیری یعنی تسویه حاویدر * و حضرت
رسول اکرم افندمزری بوا مرد نسبت ایله سوالی اسناد
ایلشدر * مذهب خنفیه دن بر روایه گوره بومشلو متجہ اسک
احکام شرعیه سی موافق مذهب ابن حثاب در که صور ایلشدر *

* وجه سادس *

بومشلو ذات نبوی به اذای مشتمل اولان کلامی هیریدن ناقل.
اوله رق تسلمه داردر * بوجه بر قائلک ذات حضرت محمدی به
اذای مشتمل اولان کلامی خیریدن ناقل اوله رق سویل سیدر که
بوناقلک سیاق و قرینه مقائلدن ظاهر اولان حکایه سنن
صورتنه ای تقل ایدر ایکن قصدینه نظر اولوب صور و قرائات
اختلافیه اکا اجرا اوله بحق حکم دخی وجوب وندب و کراحت
و تحریم یوندن درت وجه او زره مختلف او لور * معلوم اوله که
اکر حاکی اولان کسننه قائلک حال وصفتی تعریف و شهادت
وسویل دیکی قولده ای انکار * و مقتضای قولیله طرف شرطیدن
انک او زرنیه ترتب ایده چک قتل و تعزیر و توبیه حکم او لمنق
ایچون انک قولی اهلام و هر کس اندن تجنب ایتک او زره اندن
تفیر * و قائل مر قومک حقدنده هیب و تقصانی ذکر ایله طعن
و تحریج طریقیله او قولی اخبار ایلش ایسه و جوه مذکوره
او زره اولان بونقل و حکایه امثال و نقلنک قبولی لایق اولان
و ظاهله عرض محدث ایدیلان تقولیدندر * کذالک قائلک قولی
تاییض ایدوب غیره ارسال ایدیکی بر تکابه حکایه ایدر * یاخود
مجموع ناس اولان بر مجلسده قائلک قولی انده مختلفی ولایق اولیان
معنايه قائل اولدیغی یعنانه رد وانک مقاولی شرعا لازم اولان
حکمه داؤ فتو و تبعی ایله نقضن و ابطال طریقیله حکایه ایله

(ایسه)

ایسه * اوناقلدن بونقلان کندوستن حاله کوره واجب
و مستحب و مکروه و جرام اولان نوعلدن بری اوله بله جگنه
بناء بو وجنه ده درت در وارد

(در اول سکایه نک حاکی او زرینه واجب اولدیغنه داردر)

اکراو کلامک ناقلی کندوبی شیخه با خود مفهی اولسی ملا به سیله
کندوستن تلق هم اولنور ذواتن اولدیغنه بناء کندوشن
هم و یاخوده کندوسي اهلندن اخذ حدیث ایتمندن ناشی
حدیث وز وایت حدیث اخذ اولنیق * و حکومت کندویه
مفهوم اولان حاکم بولندیغنه مبنی حکمیله قطع منازعات
ایدلک * و یاخوده هذالق مشتره اولسیندن ناشی شهادتیله
حکم قائم و یاخوده فقاہتی و بحق افتایه تصدیقی جهتیله
حقوقده هنواشی اخذ اولنیق ایچون تصدی و انتصاب ایدناردن
اوورسه مقانی حکما و افتاء استماع ایلدیکنده سامنه
اندن ایشتدیگنی بین الناس اشاده واشنا و برای تخدیر ناس
اندن تغییر و کندوستن اجتناب اولنوب هلیهنده احکام اجرا
اولنیق ایچون سو یلدیگی نسنه ایله هلیهنده شهادت ایتك واجب
اولور * واول قائلدن ایشیدیلان شیئک ائمه مسلیندن بالغ
اولدیغی ذاته دشی اول شیئی انکار ایتك * ومقال وفساد
قولی سبیله کفرینی بیان ایتك واجب اولور * و مسلیندن
ضررینی و فسادینی قطع ایچون وسید المرسلین هله صلوات
رب العالمین افندمن حضرت لرینک واخوان ذوی القدر والشانی
اولان انبیاسی عفلام صلوات الله هلیهم حضراتنک حقوق
وشانزینی محفوظه و طلبه قیام ایچون * و مجتبهین هظامک
قواصدینک اقتضاسی او زریه دین مینک حسایه سی من اعاه

ایمیون حال مذکوری نقل و اشاعه واجب اولور * گذلک
حکای و اهظیندن و یاخود صیانت قرآن تعلیم و یاخو و صرف
وقافت و قواهد هر یه کسی علوم ادبیه ایله تأثیر ایدن ذواتند
بولور ایسه حالات مذکوره یعنی نقل و اشاعه واجب اولور *
وانلر حقنده هر کس ولاسیما حکام او زرینه واجب اولان حق
ذات نبویه و شریعت مجددیه نک حقی و حق الهی بی تحریف
ایحاس ایلر و انکار و اشاعه فساد تا کد ایدر *

﴿ در ثانی حکایه نک مندوب اولدینه داردر ﴾

علوم اوله که اگر قائل حکای بالاده ذکر اولدینی وجهه آنندوستند
هم و حدیث وقتوا اخند اولور ذواتند دکل ایسه حق پیغمبری
ایله قیام واجب و هر رض شریف حضرت رسالت پناهی که هر بر
شنهضدن صیانتی لائق اولان فسنه دن هبار ترجیحت معین و حیا
ومیتا ﴿ و ما کان لکم ان تؤذوا رسول الله ولا ان تنکروا
از واجهه من بعده ابدان ﴾ آیت کریمه بی موجبهه ذات حضرت
محمدی بی نصرت و حسایت هر بر مؤمنه فرضیه فرضیه آیت
شریفه ای مؤمنین سزک ایمیون رسول الله اذیت ایک
و تشریف ایقها بیوزد قارن نصکره از واج مطهره رینک هیچ
بریسی ابدان کشند یکنہ نکاح ایک جائز دکل دار در دیگدر *

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ طام ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

(فرض پیغمبری بی حمایه و جهنمی اجزای ایک فرض
کفایه اولدینه داردر)

حسایت مذکوره ایله باعث ظهور حق اولان بر ذات بو باند
اجرای احکام ایله قیام ایدر و قضیه دستی او مناسبیله فصل

(اولور)

اولور ایسه قصورلردن فرض ساقط اولور زیرا بفرض
 فرض کفایه در اندصکره او لقول کندودن صادر اولانکده
 حقنده شهادتی تکشیره وا لفائلدن و قواندن تهذیری فوته
 اولان ندب قالور محدثیندن شیخ ابو محمد بن ابی زیددن
 برکسنه حق الیهیده و یاخود حق نبویه اذا و نقی مشغل
 اولان کلامی استیاع ایدرسه اوسامع ایهون حاکم حضورنده
 شهادتی کنم ایمکه شرکش بیلک مساعده می اولوب اولمدیغی
 سؤال اولنگله جواب شیخ مشارالیه اسکر شامع هتلخاکم
 شهادتیله حق پیغمبریک اجرا اولنه جفنه هقلیه تیقن ایدر ایسه
 الله ایشتدیکنه شهادت ایتسی واجب اولور اوسامع حاکم
 وقتک کندی شهادتیله مؤذنک قتلی رای ایتیوب بلکه
 کندوسنده تو به طلب ایدوب تائب اولور ایسه تعریفی رای
 ایده چکنی بیلو رایسه ینه سامع مذکورک اوزرینه شهادت
 واجب اولور بوصورت امام مالک رضی الله عنه مذهبینه
 کوره در امامه سائره رضی الله تعالیٰ هلیهم اجمیں
 مذهبینه کوره سامع مذکورک اوزرینه مطالعه شهادت ایمک
 واجب اولور هرقدر اول کلام کندودن نقل اولان
 کسنه بشهادتیه چا هر لدیس ده زیرا شهادت حسبه ده طلب
 و دھویه لزوم بوقدر اما برسته کورو بده استشهاد ایمان
 کسنه حقنده وارد اولان ذم حقوق مبارده نمیوادر

دریاگه کراهت حکایه به دادر

ذات حضرت رسالتناهی یه اذای مشغل اولان کلامی خبرده
 یعنی بالاده ذکر اولندیغی و جمله هی رأی دھوا یوندن حق
 کندوابه قام اولان ذاتک خیری یه نسبتله حکایه کراهته در

حالبو که شهادت تقویه و تشهیر قضیه‌ی کی اصر مهم ایچوندر
بو باید استهانها مرادیدن شفا ایله شرخارینه حراجت یوره
در رابع حکایه مذکوره نک تحریمی بیانده در

بو تحریم حکایه اول یزده جاریدر که اوراده خاکی او کلامی هوا
ناسک محاوارانده استیناس و شغل ایچون نقیل ایلدکلاری
حکایات طریقیله یاخود استمار و تامی یعنی کیمه ل منادمه
و محاوره بولنده تحدث صورتیله یاخود استظراف و استباده
اولسان مقال و مآل وجهله یاخود دفع تقتل ایچون
اوته دنبرودن ناسک سویلشده کلاری سوز طریقیله یاخود هزل
و شهر یعنی اعتیاد ایلتلرک باهث ضحك اولان سوزلری
وجهله یاخود هقل و دین آزاولا تارک کلات مستغر به لری
طریقیله یاخود قیل وقال و فا لا یعنی سوزه طلق و وجهله
غیریدن حکایه ایتسیدر بوکونا حکایه نک هر بری شرط اینجوع
و غیر جائز در یعنی حرامدر بو حکایه لرک بعضیسی متع و هقو بت
باشده بعضیستدن زیاده شدیددر چونکه بو باید مقاملرک
تفاوتیله قیاحتک شدته اهتبار اولنور ایمدى او کلامی
غیریدن حکایه اینکنکسته کلام مذکورایله سب واذای قصد
ایتماش و حکایه ایلدیکی کلامک قیاحتده شدیدیت واشدیدیت
مقدار یعنی بلامش ایسه حکایه کلام ایک اعتیاد ایتو ب حکایه
مذکوره نادر کندودن واقع اولمش وجهله ایلدیکی کلام
باشت و شناخت و قباحت یوندن کریه و مستفیح اولان
مرتبه ده بولنامش یاخود هر تقدیر ظاهر حکایه سی ازرا
کور یور ایسه قصد حاکی ازرا اولدیگی معلوم اولدیغنه بناء
شناخت اقتصادیتر مقامده بولنیش اولور و حاکینک اوزرینه
او کلامی احسان واستصواب ظاهر اولنامش بولنور ایسه

(حاکی)

حاکی مذکور مقام نبوة جلیله حجایه ایچون بروجده محرر
 نقیلدن طولای زجر و توبیخ اولور * و برگره دها اوکلامی
 تلفظ و حکایه ایتکدن نهی ایدیاور * واکرحاکی مذکور بعض
 ادب ایله یعنی کندویه لایق اولان تعزیر ایله طریق مستقیمه
 بکشور یاور ایسه حاکی مذکور هر نقدز خیریدن اوکلامی حکایه
 ایتش ایسه ده مقام جلیل نبوه لایق اولیمان کلامی تحکم
 ایتسندهن طولای تأدیبه مسخع اولور * واکرحاکی مذکورک
 شناخت وقباحت یوندن اراد ایلدیکی لفظ شناخت وقباحت
 هر گزنده ایسه تأدیب و تعزیری ریاضه شدید اوهرق اجرا
 اولور * واکرحاکایه مذکوره حاکینک معقادی ایسه شویله که
 حکایه ایلدیکی کلامی همینشه ذکر ایدر و کندوسی اوکلامی
 حاکی اولدیغی زعم ایلر و آنسای نقلده اوکلامی استحسانی
 ظاهر اولور * و اوندلده مجدور اولدیغی زاعم نولور * ویا خود
 اومشلو حکایه من الفیری اکا میسل بمحبت ایله برابر اکشار ایلشن
 بولور * و آنی فولای و مجدد رسز عد ایلر * ویا خود اومشلو
 قبیح وکریه اولان حکایه لری حفظ و یا انلری پلنساردن اکا
 اشتیاق ایله اوکریک طلب ایدر * و مشرکیندن منقول اولان
 هجو و سب نبوتنهای یه دادر اولان آشعارک کنارت روایتنی
 اعتیاد ایلوسه * بو حاکینک حکمی اوکونه کلامی حکایه ایلدیکنه
 اعتبار اوتفیه رف بمنته سب ایتش اولانلرک حکمی کبیدر که
 بمحبت همینک قاعده لینه توفیقا کیند و قوایله بصلی الله تعالی علیه وسلم
 افندمن جضر تلرینه سب ایدن کسنه نیک جراسیله مو اخنه اولور *
 او حاکی یه حکایه ایلدیکی کلامی قائلنه نسبت ایتك خاڈه و بمن
 همان جراسی قتل ایسه قتلنه مبادرت اولور * ابن حجر هاشم
 شافعیه حندنده اکرتائب اولن ایسه قتلنه مبادرت اولور دیشدز *

معلوم اوله که فرائض و واجبات و سنتی ترك ایشک ایکی قسم اوزره در * (برنجی قسمی فرائضک تركی استخفاف و استهانه به مبني اولیوب مجرد تکاسلان ناشی اولور ایسه اکا فسق دیناور که حرامي ارتکابدن هبارتدر * زیرا فرائضی ترك جرامدر و صلاة مفروضه مشالو فرائض بعضايسی استخفاف و استهانه به مبني اولمقسیزین ترك ایشک مضراتده مذکور اولدیغی وجهه ایه اکبرکباردندز * کتب فروعده بیان اولنیغی وجهه فرائضک مجانة و تکاسلا تارکی بروایته کوره جرسیله و بروایته کوره محل ضربدن دم سیلان ایدججه به قدر ضربله تعز براولنور * (قسم تاییسی فرائض و واجبات و سنتی تركی استخفافه مقاذه اولور ایسه حکمی کفردر * چونکه برسننے نک شرعاً واجب اولان تعظیمی ترکدن عبارت برمصیت اولدیغی دلیل قطعی ایله ثابت او لجه او مهصیتی کرک صغیره و کرک کبیره اولسون استحلال کفر اولدیغی کبی فرائض و واجبات و سنتی استهانه و استهنا ذخی کفردر * و شریعتی استهزا کفر اولدیغی کبی شرعاً تعظیم و توقيیری واجب اولان اوامری ذخی استخفاف کفردر * زیرا ذکر اولسان استحلال و استخفاف و استهزا کرک قول و کرک فعل اجر اولسون جناب شارع یعنی حق تعالی و یا رسول خدا علامت و اماره تکذیب قیلشدر * شرعاً تعظیم و توقيیری واجب اولانله نقل کلام او لجه او بارجناب الله و ملائکه و کتب و رسال خدا و یوم آخرت واخرتنه اوله حق حساب و اشب و حساب او زینه ترتیب ایده جلک ثواب و عقاب و کتب و سندده بیان اولثان دیکر ضرورات دینیدن عبارتدر * ایدی شریعت و علوم شریعت ایسه کتب کلامیه ده و کتب فروع و احادیشه

(مسطوردر)

مس طوردر * واده قطعیه ایله ثابت او دیگه ذات حضرت
 بتوپناهی به سب وایدا ایتك حرامدر * و قواعد مجتمه دینه
 کوره ای ارتکاب ایدن کسنه نک قتلنی مستوجدر * بنابرین
 کلام منده قرینه بولندیغه کوره ایراد ایلدیگی بجمل کلام ایله ذات
 رسالات پناهی به سب وایدا قصد ایتیوب بلکه بالاده تفصیل
 اولندیغی وجهه له مخصوصیت ارتکاب ایدن کسنه تنکیل و تعزیر
 اولندیغی کبی * بونکسنه استخفاف قصد ایتكسزین واجی
 ترک ایتش اولسه یالکز عقا به مستحق او لور * واکر استخفاف
 واستهانه به مقارت ایله ترک ایدر ایسه ترک مذکور کفردر *
 و كذلك سنتده بویله در * سنت هدای استهانه قصد ایتكسزین
 ترک ایتش اولسه ثوابدن محروم قالوب اوم و عقا به مستحق او لور *
 اکر استهانه به مقارن اوله رق ترک ایدر ایسه ترک مذکور کفردر *
 سن زانده لره کلجه بوناری دخن بلا استخفاف ولاستهانه ترک ایدر
 ایسه ثوابدن محروم او لور ایسه ده عقا به مستحق او لور * استخفاف
 واستهانه ایله برابر ترک ایدر ایسه ترک مذکور کفردر * (ومن اراد
 الاطلاع علی التفصیل فیما ذکرنا فلیط الاع کتب الفروع والاحادیث)

﴿ وَجْهُ سَابِعٍ ﴾

(طلبۀ علومک ارباب فهمته برای تعظیم ذات حضرت
 رسالات پناهی حقنده جائز اولان کلامی تکلمه دادر)
 بوده چار بالش نشین رسالت علیه اکمل التحیت افندمن حضرت‌لری
 حقنده جائز اولان و یاخود صوارض بشریه دن حق نیونده
 صارض و مضایف اولسنه جواز نده اختلاف اولنان کلامی
 بر طریق ایله اذا و تقدیم بری اوله رق ذکر ایتك * و یاخود
 طرف اعدادن باعث امتحان رسالات پناهی اوله رق ایقاض
 اولنان وجانب اشرف نبویلن دخن برکونا غرض آخره مبنی اولیوب

مجرذ ابتفاء لوجه الله تعالى شدائٰ قاسیه سنه صبر ابدیلان امور
 ذیویهی یادایلک * ورسول کبریاء علیه افضل الها یا افتده من
 حضرت اورینک افعال مسخنه واقوال متینه لزنه ابتدای حال
 مراجم اشتمالریه وسیرت بداع مائل پیغمبریه لرینه اولان
 معرفتی * ذات پیغمبرینک زمان سعادت اورینک شدابدن
 دوچار اولدقلری حالاتی * وعیش تازنده اولان تعجبی ذکر
 قیلیق طریقه تکلمدن عبارتدر * بوطرز اوژره تکلمت کافه هی
 انسای مذاکره ده علی طریق آزوایه اختیار اونور که اول
 سلطان دوجهان علیه صلواث الرحم افتده من حضرت اورینک
 شان عالی نبوپناهیسی بیلهه * واکا کوره ذات پیغمبری به
 افیدا ایدیه * وبرده پیغمبران ذیشان جلیهم صلواث رب المنان
 حضراتی جناب واجب الوجود دک هر یوسو اقوال واحوالدن
 محفوظه وهر برنقصدن دخ تبره قیلدیغی اجلدن انبیاء
 ذیشانک عصمتی رهین سخت اواور طریقه معرفتی ذکر ایتک *
 ذات رسالپناهی حقنده جائز اولان اموری ازراء طریقه له
 اولمقدسین مجرد فهماء طلبه نک اکا معرفت اورینک حاصل اولسی
 ایچیون یادایلک وجوده سمه سابقه دن خارجدر * زیرا بو باید
 نه ظاهر لفظده وندده مقصد لافظه بروکونه غص ونقض
 وحقارت واسهفاف موجود دکندر * لذکن بو وجه سابعده
 ذکر اولنان تکلماتک هر بزنه اولان کلام کندوارینه اصلاح
 شهر ووهم طاری اولیه جرق تبه به بالع اولان علیاء راسخین
 ومقاصدی فهم وفواجی تحقیق ایلیسان فهماء طلبه ایله چریان
 ایتک واجبدر * چونکه بوزوایک مقاصد دین قویمه هتلری
 درکار اولدینه ومقامات انبیاء وجلالات قد و پیغمبران عصمت
 آراده بصیرت اوزره بولندقلرینه مبنی بو باید ایله کلام

کنندوله ضرر و یارن *** و شرح اولتان فهمه مقارن اوله ها، ش
کمه رایله اینیمه عظام حق لرنده تکلمه رضا هک و سترلز ***
برونه اکدیه دو شمسیله فته، دن اختشایدمش کسنه زری بو ڈگردہ
بولند رمامق واجبدر *** بابرین اسلاف عظام سوره بوسفت
نسایه تعلیمی مکروه کوردیلو *** زیرا نسانک معرفت وصفالیری
فاصرا او لیختدن سوره جلیله ده حضرت بوسفت عليه السلام
الله ذلیختا یئننده واقع اولان فعمالاقی درک ایده میوب
کنندیلرینی بر ورطه عظیمه به دوش وررل ***

فَرِيدَهُ سادسَه

سب ایدن ذمی حقنده اولان حکمه داردر * برذمی جناب
رسالینهاد هله صلوات الاه افشدمن حضرتلر یه لحاشا سبی
تصربع و یاخود تهر یعن طریقیله ارتکاب ایدر * و یاخود قدر
رفیع نبوپناهی ای آستخفاف و تحقیر اینلر * و یاخود ذات
حضرت رسالینهادن کافه عالم رسالت بونبوقی حائز اولندیغنه
اعتقادندن وجنب حقه صاحبه و شریک و ولد دعواستندن
مبارت اولوب باهث کفری اولان و جمهدن ماعدا ذات حضرت
محمدی (هله الصلاوة والسلام) صاحب تقوی دکادر کی بر امر
ایله ذات محمدی بی وصفت ایدرایسه اول ذمی حقنده طرف بشنویدن
اولنه جق حکمنده اختلاف اولنمیدر * ذکر اولنسان بو فریده ده
ایکی مقصد مذکوردر *

مقدمة اول

امام اعظم و امام محمد رضی الله تعالیٰ عنہم سا احمد لرنہ حکم
مذکورہ دائر روایت حاویدر) امام اعظم وا کا اقتضان

ایدن ابو یوسف رحیم‌خان اعلیٰ بومشالو ذمیل حلقه‌نامه
اوئلنه جق حکم شرعی تأدیب و تعزیردن عبارتدر که مذکور
اولوب بردها او مثلاً و نسنه به عودت اینچه قتل ایله بو باشه جزا
اجرا ایدلز * زیرا ذمینک دوچار او لدیغی کفر سب واذا دن
اعظم اولمسی بو حکیمه بادیدر دیو بیور مشادر در * امام محمد
رحیم الله تعالیٰ عنده حکم مذکور قتلدن عبارتدر که دایلی
اشاهیده ذکر او نور (س) ذمی مرقوم سیدنا صاحب احاظه
صلی الله تعالیٰ علیه وسلم افتدمز حضرت لرینه سب ایلسی ملا بس سیله
عهد متفق‌ضن اولمسی (ج) امام این یه رحیم الله تعالیٰ سیف
المسؤول علی من سب الرسول اداو کتابنده امام اعظم ایله اصحاب
اوسب ایله عهد ذمت نقض او نز بنا برین ذمی سب سبیله قتل
او نمی‌وب تعزیر او نور اولنو ر دیو بیان حکم ایتش اولد فلرینی
یازد قدن صکره اصول حنفیه دندر که کندو صدرنده کند و ده
قتل اولیسان نسنه نک فاعلی امام وقت ایمپون قتل ایتت *
بنابرین حنفیه ذات نبو پناهینک و اصحاب کرامک بومشالو
حقنده قتل جزاسی اجرا ایدلکار یه دار اولان روایتی ایجاد
مصلحته جمل ایدوب بوقله سیاست تسمیه ایدلز * و بحال
تکرر جرا عده حدی تقليط ایلک کبیل دیعشادر در * حتی اکثر
حنفیه بوصوته همها و یروب دیعشادر که ارباب ذمتن در ب شخص
ذات نبو پناهی یه سی تکمیر و یا اعلان ایدر ایسه سیاست قتل
اولنور * ایشته بوقول اصولار ینه کوره مجتبه در دیو ختم کلام
ایلشدادر * و نسبم ال ریاض نام گتابده دخی بو حکم کلام حسندر
دو یازمشدر *

(سب ایدن ذمینک مذهب مالکیده اولان حکمنه دارد)
 مذهب مالکیده سب ایدن ذمینک حکمی اسلام تکلیف
 اولنور * اسکر قبول ایتز ایسه حمله قتل اولنور *
 مذهب مذکور ائمه شیعی بو حکمی جناب حقیقت سورة تو به ده
 وان نکشوا ایمانهم من بعد صدهم وطنعوا فی ذمینک فقاتوا
 ائمه الکفر انهم لا ایمان لهم اعلمهم یشنون * آیت کریمہ نسیله
 استدلال ایلشاردر * مآل آیت جلیله اکر ذمیلر جهد میشادن
 صکره نقض صهد ایدوب دیکزی تسبیب و ذم ایدزرا ایسه ای
 معاشر مسلمین سر کفارا کبرای و رؤیسانی قتل ایدک * زیرا
 ایلر ک حقیقتده عهم دلری بوقدر اناری قتل ایدک که کفردن و نقض
 صهد دن نمی قبول ایدلر * اشبوا آیت کریمہ ایله استدلاله نظر
 وارد ر (لترجمه * زیرا بتو آیت کریمہ نقض صهد متعاقدر
 چونکه آیت مذکوره کفار قریشک عام حدیبیه ده حیات بخشای عالم
 صلی الله علیه وسلم افندمن حضرت برای ایله عقد ایلدکاری معاهده دی
 نقض ایتلری او زرینه نازل اولشادر * مقاماته بی ائمه کفره بیه
 شخصیص دستی بو کا ناظر در قتل ایسه مقباته نک هنریدر *
 بنابرین معاشر خنفیه نک سبی نقض صهد کورما ملر بجادر *
 ائمه) ائمه مالکیده حکم مذکو ری جناب رسالت مأب
 افندمرک طائفه بیهوددن کعب بن اشرف وابی رافع نام
 کسناری و قریشدن ابی وامیه بی قتل ایلش اولمباریله ده استدلال
 ایلشار ایسه ده بواسطه دستی نظر وارد ر * شویله ک شرح
 شفاده ابن سلطان الحنفی رحیمه الله تعالی حضرت برینک بیان
 ایلدیکی وجهمه طرف رسالت پناهیدن قتل ایدیلان کعب بن
 اشرف وابی رافع نام بیهودیلر اهل ذمتدن اولمدقلربی کی خلفک
 اوپلار یده اهل حر بدن واندقلربی وارسته تصریح مردم

کلام ایسه اهل ذمته ولد بیغی در کارد (مترجمه) بوحاله
 استدلال مذکور رهین قبول اوله من (انتہی) وجه نظر ده
 شفای شریف شرح نسیم الریاضیده ده تفصیلات وارد ده
 مراد بیوریلور ایسه مراجعت اوشه (آئمہ مالکیه اوچنجی
 استدلال اوله رق دیرل که بزم عماش مسلمین اهل ذمته سیدنا
 صاحب البرهان علیه صلاوة الرحمان افتد من حضر تلرینه سب ایتکه
 و امور شرهیه به دو تو زور سوز سویله که معاهده ایتدلک و اناره
 اکا دادر ذمته و عقود وصهود و بدمک (واناری بومملو شیعه
 ترخیص دخی ایندک و انارایله بزم میانه من ده بومملو شیعه
 مؤاخذه بی ترک ایتکه داثر بزم معاهده ایتک جائز دخی دکلدر (
 بشابرین انار او مشالو صهد و ذات و بیلاماش زرفعله جرأت
 ایلدکلری وقت ذرتلرینی تقض ایتش اوله رق اهل حر بدن
 اولورزده کفرلری سبیله قتل اولنورل (در دنجی مرتبه به استدلال
 ایدرل که طائفه اهل ذمته ذمته انلردن حدود اسلامیه بی
 اسقاط ایده من (مثلا اموال زی سرقت ایدرل ایسه یدلری قتل
 ایدیلور (و مسلمیندن برینی قتل اینسه لرقاتل اولان قتل اولنور (
 هر نقدر ذکر اولنسان سرقت و قتل انارک هندنه حلال ایسه ده
 چونکه انارک اعتقاد باطلانده اسلامک مالی سرقت و دخی
 اراوهه ایتک میباحدر (بزم عماش مسلمین شریعتک احکامی
 انلر حقنده دخی اجرایه مأمورا ولد بیزدن اهل ذمت حضرت
 خاتم النبین علیه صلاوة المعین افتد من حضر تلرینه سب ایدرسه
 کفرلری بونین قتل ایدلیوب بلکه جدا قتل اولنورل (بود دلیل
 علی روایة دلیل حنفیه ایدلیل شافعیه جوابه اشاره
 لکن بوزاده تأمل کرکدز (زیرا سب ایدنی قتل ایتک حنفیه به
 گوره علی روایة رد تدن ناشیدر بوراده ایسه رد تک معنای

يوقدر * ومن اراد الاستفادة من الا أدلة والاحكام فليرجع
إلى كتب المتفاسير مع حواشيهَا والاحاديث مع شروحها *

فَرِيدُ سَابِعٍ

(نبوت ونبی ورسالت وارسال و رسول کلمه‌لینک لغة وهرغا
معنیاری بیاننده در * و یونارده اون فص وارد *
* فض اوی نبوت کله سیلک لغة معنایی بیاننده در *
نبوت کله سی لفظده ارتفاع معنایسته در تنبی فلان دیور *
ارتفاع فلان دیمکدر تنکم موافقده بیان او نشدر *

﴿٤﴾ فُصْ ثانِي بَوْت كَلِمَسْنَكْ هِرْفَا مَعْنَا سْنَهْ دَأْرْدَر *

نبوت کلمه می هرفا (کون الانسان مبعوثاً من الحق تعامل الى
الخلق اتبليغ ما يوحى اليهم جمعهم او بعضهم) ديو تعریف
وبيان او نشر در که کتب کلاميهدن مقاصد وغایريده
مذکوردر انسان كامل معهودك طرف اليهيدن کندويه
وحي اولنما احكام مخالقاته تبلیغ ایچون مخالقاتك یحله سنه
ویاخوه بعضیسنه کوندرلش ایلسیدر اشیونیو تک اهل حق
عمنده و دیگرا هل ملت نزدنه بلکه اهل ملک ماعداً سی یانده
لوهمناده صریح ایدیکی درکاردر که اشاغیده ذکر اولنور

فصل ثالث نی کلادسک اخنده مختاری پیاننده در

بی کلیه سی لفظ ده بعضی لایر یه کوره خبر مهندسیه اولان بنادن
مشهشیق او له رق می مهندسیه در بی بو حالده بی کلیه سی اصلنده
هموز الامدرو لکن همراهی یا به قلب و یا بی زاده یا بی اصلیه یه
دغام او له رق کثیر استعماله مبنی تخفیف قلیش در اشتله

شروعنا نبی اولان ذات شریفده حاصلدر زیرا نبی دینلان
 ذات شریف طرف حق‌دن خبر ویر * وبعضاً لایه کوره
 ارتفاع معناسبته اولان بتوتدن مشتقدر بوتق‌دیزجه ناقص
 واوی اواور بعده یائی زائده تخفیف آپون یائی اصلیه به
 ادغام اولنور * پس هرفا نبی اولان هر برذات شریف ارتفاع
 ایله موصوفدر زیرا علوشان وسطوع برها ناری در کارد *
 وبعضاً لایه کوره ده طرق معناسبه اولان نبی کلمه سندن مشتقدر
 انبیاء عظاً مدن هر بری بمعنای ایله موصوفدر زیرا نبی الله
 ذوالجلال حضرت‌لایه واصل اولمک آپون وسیله در *

﴿۴﴾ فض رابع نبی کلمه سنت هرفا مسمای بیاننده در *

نبی کلمه سنت هرفا مسمای اهل حق هندنده و سائر اهل ملت
 نزدنده شبول برذاتدن هبایز تدرکه جناب واجب الوجود جلت
 عظمت‌ه حضرت‌لایه بادن اصطفا ایدوب اکا بن سنت فلان
 فومه بعث ایلدم * ياخود بجیع ناسه ارسال ایلدم * ياخود
 سنت طرف الهمیه مدن احکام الهمیه عبادیمه تبلیغ ایله دیو
 خطاب ایلديکی ذات شریفدر * پس نبی کلمه سی بومعناده
 صریح اوور * بوحالده ائک هیریسی نه متنیک و نده ماعدا
 کسته نک خاطرینه خطور ایتز * بونکه برابر متنی یعنی دعوای
 نبوت ایدوب دعواسی اثباتیده کو یا مججزه اظهار ایک زعمیله
 تصور ایلديکی نسته نک هکسی صدور ایدن کسته نه اصلاً نبی دینلز
 (تدیب) بالاده یاز نلان مقاالت ظاهر او لدیکه نقل عرفیه منقول
 ایله منقول ایله یشنده لازم اولان مناسبت هرف و اصطلاح‌ده
 مسلوک اولان سنته کوره یخون و خصوصن مطلقدر *

﴿۵﴾ فض خامس رسالت کلمه سنت اتفه معنای بیاننده در *

رسالت کلمه می رانک فتحی یاخود کسبری ایله ارسال‌الدن اسمدر *
وحقیقت رسالت بر ذاتک برغیری ذاته شوکلامی و یاغنیری
نسنه بی فلانه ایصال ایله دبو امر ایتكله وجود بولور *
یاخود سنك غیریکه براخر امر ایله امر ایتكله کله واو غیرکده
مأمورا ولدینغی یره کتمکلکیله حصول بولور * وعلوم اوله که
ذهاب برمکانه انتقال ایتك طریقیله حرکات اینه ایله
وجود بولور *. شارح محیط رسالت فی الاصل مصدردر بعده
اسم مصدر او لهرق استعمال او ندی * ارساله رسالت و بررساله
دینلور * فعل ثلاشی مهیجور و متوجه در دبو بیسان ایلشدر *
شو بیساندن ارسال کلمه سنك لغة وحقیقت معنای ظاهر اولدی
ایندی ارساله ایله دینور یعنی او جنمته ایلت ایله تفسیر او نور *

* فصل سادس رسالت کلمه سنك هر فاعل معنای بیسانندہ در *

اهل حق و سائر اهل ملت عندنده رسالت کلمه سنك عرفًا معنامی
انسانک طرف حقدن مخلوقاتک بجهیزیسته * یاخود بعضاً منته
تبليغ احکام ایچون مأمورا وملهمختن عبارتدر * وارسان دنی
جناب حقک عبادن اخیار ایتدیکی ذاته کندویه و سی
اولسان احکام الهیه بی جمع مخلوقاته و یاخود بعض مخلوقاته
تبليغ ایچون امر ندن عبارتدر * پس لغة ارسال ورسالت دن
عبارت اولان منقول عنه ایله عرفًا ارسال ورسالت کلمه زینک
معناستندن عبارت اولان منقول ایله بینندہ مناسبت مطلوبه
ظاهر اولدیکه بونلردن هر بونلک امری اشغالندن عبارتدر *

* فصل سایع رسول کلمه سنك لغة معنای بیسانندہ در *

بالاده ذکر او ندیغی او زره رسول کلمه شی لفظه رسالت
معناسته در * شارح قاموس محیطک رسیل امیر وزننده مصدر

اولیه کی رسوله فی الاصیل صبور وزنده مصدردر اشیو رسیل رسول مصدرلرینک فملاری مازوکدر پس رسول هرف لفظه رسالته معناسته اسم مصدردر تقول ارسلهم رسول ده کی رسول برساله ایله مفسیره ایدی رسول ارسلدن مأخذو اسم مخصوص اولان مرسل معناسته وصفدو ایدی ونک بجمع قاتی افعال کی ارسل و سخن کثیر رسمل و رسلا کلور هور رسوله دینور مرسل دیگدر

قاموس محيطده بیان اولاندیخی اوzerه بیاب ناگاندن بیشه بعثا
هیونور ارس-له معناشیله تفسیر قلنور * بصاره دنی بهت
کلهه سنی بونتهه اثاره هننه یاخود برشمی جهت آخره توجیمهه
موضوعدر * پس معانی سائه بومعنادن تفرع ایدر *
نابرین متفاهمک اختلاف حسبیله کمندوسیله اختلاف ایدر *

شوجه‌مدن بعث ایکی نوع اوزره اوور * (نوع اول بشرک
بمشیدر * بر مصلحته بر یعنی ارسالی کجی * و دوه‌نک مر عاسنه
اثاره‌سی و توجیه‌ی کجی * (نوع ثانی جناب واجب الوجود
حضرت‌لر زینت‌بمشیدر * اوده‌ایکی قسم اوزرینه در * (قسم
اول اشیانک عدم‌دن وجوده ایجاد و اختیاعندن هبارترد
(قسم ثانی احیاء الموقی معناسته در * قسم اول که ایجاد در
جناب حقه شخصوصدر * قسم ثانی احیاء‌موقی در * حق جل
و علانک قدرتی‌له بعض انبیاء عظام‌له ظاهر او لدینی کجی
بعض اولیاء کرامه‌دنی واقع اوور * قرآن هظیم الشانه وارد
اولان لفظ بعث سکرمه‌نا اوزرینه مشتلدر * او نکیسی‌اله‌ام *
ایکنچیسی‌ایحیاء‌موقی * اوچیسی‌نومدن ایقاظ * در دنچیسی
تسلیط * بشیسی‌تصب حاکم * التخیسی‌تیمین * بدنجیسی
قیردن اخراج * سکرچیسی ارسالدر * صاحب مصباح
بو کله‌نک تصریف‌نده دیدیکه اشبیو بعث کله‌سی اکر بخشه بعثی
قبول ایدرنسته به تعاق ایدر ایسه هفعوله حرف جراحتی‌جسن
بنفسه تعذیبه ایدر بعثت فلانا ای کذا کجی * اکر بخشه بهی
قبول ایک شاندن اولنوب بلکه او باده آخرک کمندوسفی
کوتورمسنه احتیاجی. بو شان نسته به تعاق ایدر ایسه هفعوله
حرروف جاره‌دن با حرفا لغه‌ی که ایدر بعثت بالا کتاب الیه کجی *
برده بعث کله‌سیک معنای لغوی‌ی ارسال کله‌سیک معنای
لغوی‌ی کبیدر *

* فصل هماشر بعث کله‌سیک هرف‌امعنایی بیانشده در *

اشنیمو بعث کله‌سیک هرفا معنای ارسال کله‌سیک انفا
سیق ایند معنای هرف‌امعنایی کبیدر *

قاضی عیاض شفاه شریقندہ پیسانه کورہ نبوت کلمہ سنتک اهل
 قرائت دن تافع حضرت لری خبر معناسنے موضوع اولان بناء
 کلمہ سنتک مأخوذه اولدینه نظرنا ^۰ وزالام اولدینه ذا بدر
 بحالده تعذیبی سی بعض اهله ایله یعنی افعال بایه نقل ایله
 او اوز بکا ^۰ انبوی باسماء هولاء ^۰ آیت کریمہ سی هلیلدر
 بعض ادنه تضعیف ایله یعنی تفعیل بایه نقل ایله او اوز بوده
 نبی ^۰ هبادی انا الغفور الرحيم ^۰ آیت ^۰ کریمہ سیله
 مسندادر ^۰ بعض کرده کثیر استعمال ایجادیدن اولدرق
 تسمیلا و تحقیقا معنای مذکورده بقاسیله برا بر همراه ایله قرائت
 ایدلیوب همراه اصلیه واوه قلب وواوا ولی واو ثانیه به یعنی
 اولی ثانیه ادغام ایدلک طریقیله ابزار هیئت ایدر ^۰ بتایرین
 تشیدید واو ایله نبوت کلمہ سنت اصلی حریث وزنده نبوت
 اولدینی میدانه چیقار ^۰ تشیدید یاء مشات تختانیه ایله نبی کلمہ سمنه
 کلنجه بونده دخی هزه نک ما قبلی مکسور اولدینه نبوت کلمہ سمنه
 و یاء اولی یاء ثانیه ده ادغام اولمسی طریقیله تخفیف اجرا
 ایدلشدر ^۰ ذکر اولان نبی کلمہ سنت نجمی اولان انبیاء کلمہ سمنه
 نقل کلام اولندقده بونک اصلی دخی افعاله وزنده انبیاء
 اولدینه نامه هزه نک ما قبلی مکسور اولغین یاه قاب اولنق
 طریقیله تخفیف رونمای وجود اولشدر ^۰ شوایکی قرائت او زره
 نبی کلمہ سی واجب تعالی حضرت لری ذات محبو خدا یی بعض
 مغیباتنه ^۰ یاخود جانب الیمه دن ذات محمدی به مختص اولان
 خیله مطاع قاوب ^۰ کندوسته یعنی ذات نبوپناهی به کندو
 نبی محترمی اولدینی دخی اهلام بیورمش اولان ذات
 شریف معناسنده استعمال اولمشدر ^۰ بحالده نبی

افعال * و ياخود تقدیم بایتدن متصرف اسم مفعول
 اولهرق منبی اوور * بوحالده فعیل بمعنى المفعول اوور *
 ياخود بني هلیه السلام جناب حقك کندو واسطه سیله
 کوندردیکی احکام الهیه بی تخبر اوور بوتفیدرده فعیل بمعنى
 الفاہل اوور * و می اليه نافع حضرتلرندن ما خدا قرا حضراتی
 بی کلمه سی هموز اعتباراتیوب اصلی نونک فتحی و یانک سکونی
 و واوک فتحیله لغتده نبوده دن مأخذ او لمیغنه و بوحالده رفت
 معناسته ایدوکسنه قائل اولمشادر * بونقدیوجه بی کلمه سنک
 میناسنه تطبیقا معنا نی بی علیه الصلبوة والسلام هند ولای
 متعالده رتبه رفیعه و مکانت منیفه هی وارد دیک اوور *
 اشبو تدقیقاتدن صکره رفت معنا سنجه بی بحسب المبنی فاعل
 و ياخود مفعول معناسته اولمی تحتمل اولهرق من تفع الشان
 ورفع البرهان ایله تفسیر اوونور * بالاده شرح اولسان
 تحقیقاتدن مستبان او لمیخ اوزره ذکر اولسان ایکی وصف
 بیعی هموز لاصل اولان بی و ناقص الاصل اولان بی صیغه لری
 خبر و رفت معنا لردن تصویر ایدیلان معنا ریشه موضوع
 و بناء دن مأخذ او لان ایکی هیئت دخی فاعل و مفعول ایچون
 مسقیعا او لمیغی حالده بونلردن هر بری معنای عرف به موضوع
 اولان بی کلمه سنک اعتباری حیلیله متلا زملدر * قالدیکه
 رسول کلمه هی دخی جناب واجب الوجود طرف دن تنفیذ
 احکام الهیه ایچون مکلفینه ارسال اولسان ذات دن صبار تدر *
 ارسال کلمه سنک عرف معنای ایسه جناب حقک هیادندن
 اصطفا ایدیکی ذات شریفه کافه ناسه ياخود بعض ناسه
 امر الهیسی تبلیغه دار اولان امر دن هیار تدر *

معلوم او له که تعریف اولسان اضر المیمن عبارت بولان ارسال
 بعض کره ملک واسطه سپیله و بعض کرده بلا واسطه واقع
 او اور شقیانی (ا) اذ ناداه ربها با واد المقدس طوی اذ هب الى
 فرعون انه ماغی (ب) و نودی یاوی ای انار بک فاخلم نعلیک
 انک بالواد المقدس طوی (ج) آیت کریمه نزدیک ذکور اولان ندای
 المی دیلدر (لمترجمه) آیت اولینک مآل گریی اول وقتنه
 جناب پروردکار طوی ادوبر پاک وادیده یعنی میدانده مویی
 صلیله الصلوة والسلام حضرت ایلیه ندا یور دیکه مصبر حاکمی
 اولان فرعونه کید که علی البھقیق اول استکبار ایدوب حدی
 نجساوز ایلدری یعنی جناب حق ایکار ایلدری (د) آیت ثانیه نک
 مآل منیق حضرت موسی چاغرلدی یعنی جناب حق اکا خطلاب
 ایلدری که ای مویی تحقیق بن سنک ریکم پس ایا خندن
 پاپوشلریتی چیقار ز پراسن طوی ادوبر پاک میدانده سک دیکدر (ه)
 القصہ مویی علیه السلام مدیند ه شعیب علیه السلام نزدنده
 در همده ایلدریکی اون سنه خدمتی ادا ایدرک اهل وصیانی الوب
 مدیندن مولدی اولان مصیره (و) وجسه اولدی (ک) کجه این
 صوفوقده بیابانده یولی یتوردیلر مکر که طور طاغنک جانب
 ایننه کلش لرایدی او وقت حضرت موسی ایراقده یعنی طور
 طاغنک جانبنده اتش کی برای ذائق کوردی (ل) او ایسه اتش دکل
 ایدی الله تعالییک خاق ایلدریکی بونور ایدی پس مویی علیه السلام
 اهلنه میز بورا ده توقف ایدیکن تحقیق بن بر اتش کوردم امید
 ایدرمه که سزه ایند برشعله کم توهیم و یاخود اتش یاندہ برویل
 تعریف ایدیجی بولوب یولیزی او کره نهیم دیوب او جهته (م) وجسه
 اولدی و قشکه اتش امیدیله انک یانه کلادی (ن) اول مبارک بوده
 بولسان دره نک صاحباندن اغاج اراسنندن مویی چاغرلدی

یعنی الله تعالیٰ اکا خطاب ایلدی تکیم بالاده بیان اولنان خطاب ایهی ایله تشریف اولندقد نصیره پیغمبرالله احسان بیور بله رق فرعونی توحیده دعوت ایچون مأمور اولدی ایشته بوندار واسطه ملکله اولیوب بالذات جانب ایهیدن در اشته) ذکر اولنان ارسال عرق تتابع و تعالیٰ و تبلیغه تکرار معناسته اولان ارسال لغوین مشتقدر * هر یک (جام الناس ارسالا) قولی دخی بوقیلندنر بوراده ارسال همراه تک فتحیله رسکلیه سنث بجهیدر که فرقه بعد فرقه معناسته در بعضی ببعضیسته تابع اوله رق تکلی دیکدر * وجه مناسبت ووجه اشتماقه کلنجه کائن رسکول الله صلی الله علیه وسلم تکریز تبعیغ الزام ایلش اولسی * یاخود امت مر خومه سی فرقه بعد فرقه ذات نبویتیاهی به اتباع الزام ایتش اولمیری باعث اشتماق ووجه مناسبت انتقال اولوب بنابرین تتابع وتکرار یا حلیه الصلة والسلام حضرتاریک نفس تبلیغنده واقع اولمشدر * و یاخود امتنک فرقه بفرقه اتباعی اعتباریه رونادر * بوقیدیرجه ارسال عرفیده تابع معناسته اولان ارسال لغوی تحقق و یینلرنده یحوم وخصوص مطلق تعین ایلر * بوحالده منقول عنده ایله منقول ایه یینلندہ مناسبت ظاهر اولور * پس شو بالاده یاز یلان تحقیقات نبی ایله رسول میانندہ بحسب المبنی وعلی مقتضی اصل اللهه در کار اولان تفرقه بیندر * بحسب المبنی واللغة تفرقه لری رسول معنی المفعول اولمله جاریدر نبی ایسه خلافه در زیرانی رسولدن ایهدر * چونکه رسول معنی الفاعله اولدیغی کبی معنی المفعولده اولور * اما بحسب مقتضی اصل اللهه نبی ایله رسول یینلندہ فرق شو وجهه ثابتدر که رسولده معتبر اولان تتابع ارسال عرفیده معتبردر * بنابرین یینلرنده یحوم خصوص

مطلق بولنور * و بوجهه منقول عنه ایله منقول ایله یائنده مناسبت ظاهراً لوزر * شویان اصل اتفاک مقتضای اوزرینه اوایل بحسب المبئی رسول ایله نبی یائنده فرق دیگر اولور * نبی ایله رسول یائنده بحسب المبئی فرق معنی المفعولدر فقط نبی بونک خلاصه در * نبی رسولدن اعذر اما اصل اتفاک مقتضاسنه کوره یائـلـرـنـدـه اولان فرق رسـوـلـهـ تـبـاعـتـوـانـیـ مـعـتـبـرـوـنـیـدـهـ خـیرـهـ مـعـتـبـرـاـوـلـسـیـلـهـ حـاـصـلـدـرـ * چـوـنـکـهـ مـقـتـضـایـ اـصـلـ اـنـقـطـهـ کـوـرـهـ اـهـشـبـارـاـوـلـنـازـ قـالـیـکـهـ مـعـنـایـ صـرـفـیـ کـوـرـهـ رسولـهـ نـبـیـ یـائـنـدـهـ اـولـانـ فـرـقـدـهـ اـخـتـلـافـ اوـلـشـدـرـ * شـوـیـلـهـ کـدـنـیـ وـرـسـوـلـکـ بـرـعـنـادـهـ استـعـمـالـتـهـ قـائـلـ اوـلـانـلـاـ الفـاظـ مـتـرـادـهـ دـنـ عـدـ اـیـلـشـلـدـرـ * آـیـروـ آـیـروـ مـعـنـادـهـ مـسـتعـمـلـ اوـلـدـقـلـرـیـهـ ذـاـهـبـ اـولـانـ نـبـیـ اـعـمـ وـرـسـوـلـ اـخـصـ اوـلـدـیـعـنـیـ تـقـرـیـرـیـاـتـشـلـدـرـ * بـحـثـ تـدـقـیـقـهـ بـولـانـ مـحـقـقـینـ قولـ اـخـیرـیـ بـالـاخـتـیـارـ وـهـ الـخـتـارـ دـیـشـلـدـرـ * وـمـنـ اـرـادـ باـزـ يـادـةـ فـعـلـیـهـ التـبـعـ بالـکـیـبـ *

فریده نامه

رسالت ونبوتده اشتراط بولندریخی یـائـنـدـهـ درـ * مـعـلـومـ اوـلـهـ کـهـ رسـالـتـ اـیـلـهـ نـبـوـتـهـ دـوـچـارـ جـاهـ شـقاـوتـ اـولـانـ فـلـاسـفـهـ حـکـمـانـ ذـاـهـبـ اوـلـدـقـلـرـیـ وـجـهـهـ لـهـ رـیـاضـاتـ وـمـجـاهـدـاتـ اـیـلـهـ اـکـتسـابـ اوـلـانـ اـحـوـالـدـنـ بـرـشـرـطـ اـیـلـهـ اـشـتـراـطـ اـیـلـانـ * يـعـنـیـ نـبـوـتـ وـرـسـالـتـ بـهـ رـیـاضـتـ وـنـهـدـهـ بـجـاهـهـدـهـ اـیـلـهـ وـنـهـدـهـ خـلـوتـلـدـهـ اـقـامـتـ اـیـلـهـ واـخـتـلـاطـ تـنـاسـبـنـ اـنـقـطـاعـ اـیـلـهـ وـنـهـدـهـ صـفـایـ جـوـهـرـ زـکـاءـ فـطـرـتـدـنـ اـولـانـ اـسـتـعـدـاـدـاتـ ذـاـتـیـهـ اـیـلـهـ اـکـتسـابـ اـیـلـهـ مـیـوبـ بلـکـهـ جـنـابـ قـیـاضـ مـطـلـقـ هـبـادـنـنـ غـرـادـ بـیـورـدـیـعـنـیـ ذـاـقـیـ بـوـرـحـتـ مـخـصـوصـهـ

(ایله)

ایله سرفراز بورز * بو تقریر دن مستبان اولدیکه نبوت مشیت
 الهمیه نک شرف تعلق نه وابسته بر رسمت و موهبت الهمیه در *
 جناب حق ایسه کندو رسالتی احسان ایده جگی محلى بیلور *
 بو باده اکتساب ایک قطعه مدخلی بوقدر * اشته بو حکم مقرز
 موافقه بیان اولندیغی وجهه اهل حق وصوابک معتقد
 و مقر اولدقاری مسئله اعتمقادیه در که بولک مبنی علیه بی جناب
 حق بالاده تقریر اولندیغی وجهه فاصل مختار در * اراده الهمیه
 سنه تعاق ایلدیکی نسبه دی اختیار ایدوب موقع فعله کتو ریر
 اولدیغنه دائیر دلائل عدیم الا تکار ایله تقرر ایلیان مسئله
 اعتمقادیه در * هی از هار الروضات صاحبی شرح ایلدیکی
 روضات الجناح شرحنده نبوت جناب و اهاب العطایادن
 برضیه در اکتسابله نائل اولنور مقوله دن دکادر * بلکه الله
 هظیم الشان حکمت الهمیه سنه اقتضانه کوره عباددن اختیار
 و اراده بیوردیغی ذات حقنده نبوی اعطی ایلشدر * بناء علیه
 هیج بر فرد نبوی کندو کندو بیه نه کسب و نهاده مجاهده و ریاست
 و ذهد ایله اکتساب ایلدیکه مققدر او لور * هر نقدر عمل صلح
 و تعجب ایله مرتبه ولایت خاصه دیه واصل او لور ایسه ده * بوندن
 طولایی نبوت و هی در وولایت کسی در دینلور دیو تصريح
 و بیان ایلشدر * بونک ایچون قاضی عیاض علیه رحمة و بنا
 الفیاض شفاء شریقنده حقوق مصطفی علیه افضل التحایی
 تعریف ایلدیکی بخشنده فلاسفه کی نبوت جلیله نک مجاهده ایله
 اکتسابی تجویز ایدن شخص حکما کی کافرا او لور دیو حکم ایت شدر *

﴿ مبحث اول ﴾

صنعت افظعی قاموسده وغیری کتب افتده بیان اوایلی و جمله
عمل یعنی ایش معناسته در که رزق و معيشته مدار او لور حتی
وعلمایه صنعته ایوس ایکم آیت کریمه ستده مذکور صنعت
دمی عمل ایوس ایله فسیردر بومقامده ایکی فائده ذکرا و انور

﴿ فائدۀ اولی ﴾

معلوم اوله که الله عظیم الشانک تعلیمی بالذات بر نسبتیه علم و معرفت
خلق بیور مق طریق شله اولور یا خود ملک واسطه سیله
حصول بو اور نوع بشیرده اولان علمه کلمجه بو ایکی فسیدر
بریسی و هی مخددر که انک تحصیلنده عبدک قطعاً تعی
یوقدر حضرت داود علیه السلام اچچون کیفیت صنعت ایوسه
بیور و تعلیم المی ایله حاصل اولان معرفت کبیدر (ایکنجیسی
علم کبیدر که انک تحصیلنده عبدک کسی والله ذالجلالک خلقی
واردر کرک تصوری اولسون و کرک تصدیق اولسون علوم
قطریه لرکی نشکم اهل حق هندنده مقر راولان بوصور تدر
برده غیره علم تعلیم ایته نک مصنای هیریده علم حاصل قلیق
و غیری بی برامه تصوری اولسون تصدیق اولسون علم و عارف
قلیق دیکدر که ایکی نوادر بریسی تعلیم خلائق در که جناب
واجب الوجودک و علم آدم الاسماء آیت کریمه سندن
مستفاد اوایلی و جمله بالذات و یا خود ملک واسطه سیله غیره
علم خلق بیور مسیدر ایکنجی تعلیم کبیدر که بزم تلاعنه
وطبله علومه تعلیمیز و استاذلک مدار معایش و ارزاق اولان
صنعتلری چرا خلریند قلمیلری بو کا بور مشادر

﴿ فائدۀ ثانیه عمل کلمه سینک معنایی بیاننده در ﴾

(معلوم)

علوم اوله که عمل عربجه مهنت و فهله یعنی ایشنه جك ايشك
 آسمیدر * وفارسیده کار و کردار بومعنايه در * مثلا ايشني
 کوزل معناسه عربجه (عننه جيند) دينور * وکوج ايشده
 کوردم معناسه (ورائيه في جمل شديد) دينور * باب را بعدن
 مصادر اوله رفق استعمال اولنور که ترکيده ايش ايشك وفارسیده
 کار کردن و کردار کردن ايله تعبيراولنور (عمل الرجل علا)
 ترکيبي (امهن و فعل) ايله تفسير ايديلور * شوقدر کدار باب
 تدقيق جمل ايله فعل يشنده ايکن جهمه دن فرق بولشدري * برخجي
 فرق عمل امتداد زمانه حصول بولان ايش معناسه در که
 * يعلمون له مايشياء * قول شربني بوکا دليلدر * فعل
 کلاته سی ايسه کيندوده امتداد زمان اولیسان ايشدن عبارتدر *
 * الم ترکيف فعل ربک باصحاب الفیل * آيت کرمه سی
 بومعنايه شاهددر * چونکه اصحاب فیل حقنده اولان اهلاک
 من غير بطي واقع اولشدر * بنابرین فعل عملدن اعذر *
 ايکنچي فرق عمل الحق فکر ورویت جهمه دن اولان مقامده
 استعمال اولنور * بشهاء حلية عمل عليه مقارن اوله کلوب حتى
 بهض ادباء علم مقتصاي عمل اولديفنه تبیها عمل لفظی علم
 لفظندن مقلوبدر دیشتلردر * فعل کلنه سنه ايسه فکر
 ورویت وقصد معتبر دکلدر * بنابرین بوجهه دن دخی فعل
 عملدن اعذر * راغب اصفهاني مفرهات نام کلنه سنه بویله
 یازمشبدز * بونک ايجون عمل جناب واجب الوجوده نسبت
 او لمماز * زيرا واجب تعالی فکر ورویتن مترهدر * - تى
 اسماء حسني ده فصال وارد اولوب عامل وعالي وارد اولماشدر *
 كذلك قرآن کريمده واحدا يشريفه ده دخی ورود ایتماشدر *
 خساوراتده دخی (یعمل الله تعالی) وارد اولماشدر *

و كذلك عمل جناب واجب الوجوده نسبت او نماديفي ~~كـي~~
 انسانك غير حيواناته دني نسبت او نماشدر * چونکه فكر
 ورويت حيواناته يوقدر بوده عمل عقله تابع اولوب حيواناته
 ايسه عقل او لمديغنه نظرا انه عملك بولئيه بخفي بدبيه در * بونك
 ايچون امام صاخاني نقل ايجشدر که تركيب فعل عملدن و غيريدن
 برشيش احداثي او زر يه دلالت ايدي بنايرين فعل عالمدن اعذر *
 زيرا فعلده فكر ورويت معتبر دكادر * عمل ايسه فكر ورويت
 ايله بريسي احداث ايق معناسته ذر يعني فعل بريسي احداث
 ايچكدر کرک فكرها و لوسون کرک او لوسون * وكذلك فهاده امتداد
 زمان دني معتبر دكادر * عملده اعتبار او نماديفي کي * بونك
 ايچون عمل جناب واجب الوجود حضر تلرينده نسبت او نمدي *
 فعل بونك خلافته ذر * پس (كل فعل وليس كل فعل علا)
 دينور * بوکا افعال اضطراريه مثال کوستريور * (س) *
 عمل ايله فعل يشنده فرق ظاهرا ولدي عمل ايله صنعت صناعت
 يشنده بحسب العرف واللغة فرق نه در * (ح) * صنعتده معتبر
 او لان تعيش ورزقه مدار او مقدر وجسماني ومحسوس بولمقدار *
 عملده ايسه نه تعيش ونه رزقه مدار او ملق ونهده جسماني
 ومحسوس بولنق معتبر او لمديغنى کتاب العبرده يازلشدري * وعلمه
 صنعت ليس لكم * آيت کريمه سنه بوکا اشارت وارد *
 بنايرين عمل صنعت وصناعة عتنده اعذر * حق (كل صنعة عمل
 وليس كل عمل صنعة وصناعة) دينور (مثلا) صلوة وصوم
 وامان عمل اولوب صنعت دكادر * بو تقديرجه عمل ايله صنعت
 يشنده ايکي جهمدن فرق حاصل او لشدر که بري اتفا ذكري
 سمعقت ايلمان تفرقه در * وديکري اعتبار ومصالده تأبل
 اي لمديك حاليه استناظ ايلرسين *

صنعت وصناعت کلمه زینک صرفاً معناری بیاننده در هلامه مسلم العرفان سید شریف معمور الجنان قدس سره حضرت ابراری تعریف نماینده صنعت کلمه سی (ملکة نفسیة تصدر عنها الافعال الاختیاریة من خیر فکر و رؤیة) دیو تعریف ایمشدز یعنی صنعت بر ملکة نفسیانیه در که اندن من خیر فکر و رؤیة افعال اختیاریه صادر اولور شیدز (س) ملکه نه در (ج) صنعة راسخة تحصل من استعمال ذلك الفعل تكريبه من بعد اخری حتى ترسيخ صورته دیو تعریف او نفسه نظراً ذکر اولنسان فعل اختیاریه تکرار زدن حاصل اولان بر ملکة او نجیه ذکین مرّة بعد اخری تکرار زدن حاصل اولان بر ملکة راسخه دن هبارتدر بعضیلر صنعت کیفیت عمله تعاقی ایدر علمند هبارتدر دیدیلر کلیات ابوالبقاء داده مذکور در که هر بر علمه کرک علم استدلایل اولسون کرک علم غیر استدلایل اولسون بر کسنه او عملی کنندویه حرفت صانعه کبی او نجیه به ذکین اکا دروشوب چالیشه اکا صناعت تسمیه قلنور بعض عمل دشی هر بر عمل که کنندوده تکن و ترب حاصل اوله رق صاحبینه نسبت او نوزم تبهیه کلامد کجه اکا صناعت دیشز دیو یازمشادر بعضیلری دشی در که صنعت فتح صناد ایله عمل معناسته اولوب بعض اذنی مصنوعاتی اغراضدن هلی وجهه الامکان بر غرض تحصیلی اچون هلی وجه البصیره استعماله باعث اقتدار اولور بر ملکه به دشی اطلاق اولنور وفتح صناد ایله صناعت محسوساتنده استعمال او نور وکسر صناد ایله صناعت دشی معایدہ استعمال او نور بعضیلرده صادک کسر له صناعت صانعک حرفت وعلن دن هبارتدر بعضیلرده صنعت

حرقتدن اخصدر زیرا صنعت اول نسبتدر که حصولنده
من اوله یه ینه دروشوب چالشنه محتملا جدر دیشاردر *

<><><><> * مطلب *

(عرف نه دیکدر وانواعی قاچدر ای بیانه دائره)
معالم اوله که عرف درت دراودر (اولکیسنه هرف قولی
دینور که برلاظک بمعنايه اطلاعی ناس یگدیگر ینه یملدرمکدن
عبارتدر * لفظ نبی کبیبر که بو کامه نک ناس ینشده
الله عظیم الشان حضرتی احکام الیه سی خلشه تبلیغ
ایچون بعث ایش اولندیغی برذاته اطلاق متعارفدر * بوکی
صنعت لفظنک دخی ناس ینشده مدار رزق اولان عمله اطلاق
مقهارفر * بوحالده نبی لفظی احکام الیه سی
خلقه تبلیغ ایچون جناب حقک بعث ایلدیکی ذات معناشده
برکونه رهین صراحتدر که تأویله محتمل اوله من * و كذلك
صنعت لفظنده پراصری احداث و کسب ایش معناشده صریحدر *

(کامی ایکنجه نوع عرف یه که عرف عملی دینور * بوده ناسک
برلطفی آیروآیرو ایکی معنايه اطلاق ایکلندن عبارت اولوب
انجق لفظ مذکور او ایکی معناشند هذالمعنى وذلك المعنى دن برینه
اطلاقنده یگر ینه غلبه ایلش اولمیدر * سلم لفظ کبیکه خنزیر
وسار حیواناتک چمنه اطلاق اولنمش بولندیغی حالده بالآخره
سلم خنزیر اکل اولنمیوب غیر یستک یعنی طاهر و مأکول بولندیغدن
بومعناده غلبه ایشدر (اوچنجی نوع عرف یه هرف السان
اطلاق اولنور که برلطفک وضع لغویسته کوره کندودن فهم
اولسان معناشند عبارتدر (دردنجی نوع عرف یه کامنجه بوده
عرف شرمیده برمعنادن عبارتدر که او معنايه او لفظی شرع

سچل ایلش اولدیغه‌دن هر بار او لفظین او معنی منفهم او اور که
انی ارباب شرح مبنای احکام قیلشاردر * برده عزق مطلعه
نقل کلام او لنجه شهادت عهود جهت‌دن نفوشه مسنه را لوپ
طبع سلیه‌نک قبول آله تلقی ایلدیکی شیشدن صباردر ایان کبی *

) مطلب عادت و ا نوعی بیاننده ذر ()

عادت کله‌ستی اول نسنه در که عقالار برشیشه حکم ایلدکده ا کا
مستتر او لوپ هر بعد اخری گمندو یه هر اجعه ایدیلور * بعضیار
عادت فهل داعی یاخود فعل اکثر یدن هباردر دیو یازمشادرداز *
عادت اوج نوادر (اولکی نوعی عرف عامدر که بر جماعت
کشیره نک عرفیدر که ایچلندن برینک واضح اولدیغی تعین
ایتز یعنی بروطائمه مخصوصه به استناد او نیوب ا کا وغیری
طائمه به متناول و شاعل اولور (ایکنچی نوعی عرف خاصدر که
 واضحی بروطائمه مخصوصه دن عبارت اولان عرف دیگدر
متلا نخویون اصطلاح‌نده رفع نصب جر لفظلری کبی (اوچنچی
نوعی عرف شرعيیدر که مشلا صلوة زکوة حج لفظلری کبی که
صلوة اركان معلومه و افعال مخصوصه دن عبارت اولسی
عرف شرعيیدر *

*) فا بد ه *

(بحرف علی و عرف قولی میاننده کی فرق بیاننده در)
معلوم اوله که ارباب تدقیق انفا ذکراولنان عرف علیه هر ف
قولی بیاننده فرق بولوب شو و جمله تقریر ایلشلردر که هر ف
علی غیر مخصوصدر * عرف قولی مخصوصدر هم لفظیندن هم
خنزبر هر ف علی قبیلندندر * زیرا هم خنزبرده هم لفظی هم

خنزیره مخصوص اوایلوب سارحیوانات همراه دستی شاملدر
و داده لفظیده صرف قولی قبیله‌ندر زیرا دایه لفظی ذوالخافه
اولان حیوانه مخصوص صدر غیره شمولی بود قدر . * لکن علم اصوله
(ان الحقيقة ترك بالعادة) دیو موضوع اولان قاعده‌یه
نظرآ فرق مذکور جر دود در * فرق مذکوری حتی برگشته
بن هم یعنی دیوین ایدوب بالآخره هم خنزیری یاخود هم انسانی
اکل ایلهه یعنی نده حاشت اویز دیو فتو و برلشدیر * حال و که
شوعادت دیدیکمن النجق عرف چیلیدن عبارت اویدیشه نظرآ
کلیاته واشی‌اهده مذکور اویدیغی اوژره حق اولان صرف
عملی دستی عرف قولی کپی مخصوص صدر *

(افعال الہیہ اوج نوع اول دلیفته دائرہ)
معالم اولہ کہ امام راضب مفرد استہ اللہ تعالیٰ پسک افعالی
اوج قسم اوزرہ در (اولکی قسمتہ ابداع دینور کہ برشی
دیکر شیئدن اولیہ رق دفعۃ یعنی مادہ یہ و مدتہ توقف
اینکسزین اختراع و ایجاد ای تکدر * نتکیم جزء لا یتجزأ کہ
انی جناب واجب الوجود دفعۃ الجاد ای تشدیر * بوجزء
لا یتجزأ یہ مبادی دیلو (ایک جنگی قسمتہ صادک ضمیمه سنیله صنعت
دینور کہ اجسامی الجاد و اجزایی صور مختلفہ اوزر یہ ترکیدن
عبارتدر (اوج جنگی قسمتہ تسبیح دینور کہ برشی * کے ندوں
مقصود اولان نسٹی یہ سوقدن عبارتدر * کرک طوہما سوق
اویسون انساندہ اول دلیلی کبی * کرک بکرها سوق اویسون
سیحاب و روایح دہ اول دلیلی کبی * ایشته بوا وج قسم افعال
الہیہ دن ہر برول یہ خلق دینور دیو یازمش * و انوار تنزیل

(ସାହିତ୍ୟକାନ୍ଦଳ)

حاشیه سنه سوره بقره نک نفس پرند شیخ زاده رججه الله تعالی
دھی بر وجه محرر شعر بھت ایشدر * ایشتر بونقصیلدن
ظاہر اولیکه جناب واجب الوجود خلق ابداع صنع
تسخیر نامنیله اوچ قسمدر *

فریده حاشره

(بر شخص ائمک جرأت ایلدنیکی سب ایکی نوعه مخصوصاً ولدیغنه داردر)
سلطان سر بر وسالت علیه اجل التحیت افسدر من حضر تلرینه
حاشا سب ایدن شخص ائمک سی ایکی نوعدر *

نوع اولی

حاشا سب قصدیدر * ایدی سب قصدی ایکی نحو او زرہ در
(اولکی نحوی سب ایدن شخص لعین صاحب السیف والقلم
صلی الله تعالی علیه وسلم افتدر من حضر تلرینه حاشا سی بالا ده ذکر
اولنان ادله قطعیه ایله حرمتی ثابت اولدیغی حالده خلال اعتقاد
اینکدر * اعتقاد مذکور سبینه او شخصیک کفر نده اشتباہ یوقدر *
فخر حالم صلی الله تعالی علیه وسلم افتدر من حضر تلرینه جانب الهیدن
تبليغ یورد قلری احکام الهیدن حقنده ذات نیوی حاشا تکدیب
ایث * و یاخود تکفیر ایلک * و یانبوه ورسالت محمد به زنده
شک فیلاق کی اذا واستخفاف اولدیغندن نظری قطع ایله برابر
ذاتنده کفر اولان الفاظ سبینه دندر بونلری خلال اعتقادی
کفردر * زیرا اشبو خامه کذار بیان اولان اعتقاد و امثالی
شیدله جرأت ایدنلرک ذات نبوتیه صلیه صلوة الایه افسدر من
حضر تلرینه ایمان ایتدکلریتی متفصیلدر * بحوال ایسه کفر یله
حکم ایدلیکده شبهه ایلینان مواد دندر * يوم شملو شخصیک

(حرمه اللہ نہ ہی مکدر و انکھ تکی نہ معنا یا در بونلری بیانہ دار در)
 معلوم اولہ کہ حرمت دیمک شرعاً تو قیر و احترام و تعظیمی واجب
 اولان نسنه معنا سنه در * اشبی و حرمہ ک انتہا کنہ کلنجہ بو انتہا ک
 وظائف حرمتی ترک و اکا مخالف اولان حرمتی اظہار اینک
 سببیله حضور کلور (سب قصیدینک ایک جی نخوی سب ایدن
 شخص سی حلال عدایت اسمی و وجہ ساقیہ ده امشله سی
 سبق ایندیکی کبی * سب سب اولان الفاظاٹک دخی حد ذات ده
 کفر اولما می مسئلہ سیدر *

سب غیری قصدی در بوده ایکی قسم اولوب (برنجیسی ازرا و آندا
با بنده داخل اولاندر (ایکنجیستنی با ب مذکوره داخل اولیناندر که
ایکیستمک دخنی شالاری هر را بینشند ایشته ارباب مذاهبدن
اولان علما کرامک کلامنی شبو تفصیلاته کوره قوه مطالعه به
اولوب کتابلو نده احتیاج خصوصیه اولان عبارات مختلفه لرینی

(تفصیلات)

تفصیلات مذکوره به تطبیق ایت کرکدر که قتل ایام
ذکر اولانسان صوردن بعضاً سنه ووجوب قتل دستی بعضی سنه
کوره اولدیغی نمایان اوله *

قریده حادیة عشر

(ایکی حال اعتباریه سبک تقسینه دارد) *
العياذ بالله تعالى سبه جرأت ایدن شخص (اول مؤسس اساس
دین علیه صلوات رب العالمین افتد من حضرت پریه سب ایلدیگی
وقت یا آیق و یاخود سرهوش اولمقدم خالی اوله من * پس
آیق اوله رق سب ایدن شخص حکمی تکفیر و قتلدر و سارجه
اولان حکمی بورایه قدر سبق ایدن تقریباً دین معلوم اولشادر *
قالدیگه سرهوش اوله رق سب ایدن شخص حکمی عقوبته
و تکفیرده آیق حقنده اولان حکم کبیدر چونکه سکری سبیله
تعذیه ایدوب سکر کنندو ی غلیظه ایلشادر *

* * * * فائدہ *

سکر ک تعریفه داندر * معلوم اوله ک سکر تعاطی و نوش
اولانسان خر سبیله عقلک غائب اولستندن هبارتدر * فقهاء
کرامک سکر حقنده جدودی وارد که بجهله سی هرف وعادته
را جهددر * سکر کده اوچ حالی وارد در * حال اولی سی نشئه
و فرحدر * حال اوسطی نشئه و فرحد ک فوقده اعضاده تو اخی
حاصل اولقدر * حال اخیره سی عقلک زوالی و حرکتیک
سقوطیدر * انک ایچون علماء عظام بوسرهوشک مکاف
اولوب اولدیغته یعنی حقنده احکام تکلیف یعنی حدود شرعاً
اجرا اولنوب اولنیه چفته دائر اختلاف ایشکله اوچ قول پیدا

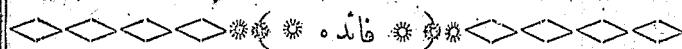
ایتسلاردر * اوچجی قول سرهوششا سکری سبیله تهدی ایدز
 ایده حقنده طلاق و ضمانت و کفر وابس لامدن اولان تکلیف
 اجزا اولنور * اکرسکر سبیله تهدی ایتیوب موجب سکر اولان
 نسنه بی مکرها ایچمش * ویا خود تداوی ارزو سیله شارب
 اولش * ویا خود بوغازنده قالش اولان لقمهی اساغه دن
 ویا خود زیاده صومیزلاقدن ناشی مضطراً اوله رق استعمال
 ایتیش اولور ایسه حقنده احکام تکلیف اجرا اولنماز * قالذیکه
 بالاده سرهوشک حکمی آییق حکمی کبیدر دیو ایراد اولنان
 مقاشه من سبه تعدیسی مجرد سکر سبیله نحاصل اولغه جبل
 اولنلیدر * اما ذکر اولنان سرهوش حدا آییق کبی قتل اولنور
 دین اعه نسیم الیاض نام کتابده بیسان اولنلیخی وججه له ذکر
 اولنان قتل انبیاء عظام حضرتlerی حقلرندہ محاسرت
 اولنان قذفت حدی اولدیغنه بناء سکر ایله مهندزی اوله فرن
 دیو ایراد دلیل ایلشاردر * حالات ثالثه مشروحة دن (زوال
 العقل و سقوط الحركة) ایله معرف اولان حال اخیره سخن دن
 ماعدا مسکراتی ایچمه کله حاصل اولان سکر حقنده حدی واجب
 اولسی * وارتادیک صحیح اولمامسی * و بنابرین رقتله
 زوجه سی کشدویه حرام اینلامسی بخشندہ امام اعظم رضی الله
 عنہ افتد من جه اختیار ایدلش اولان مذهبدر (لمترجمه *
 یعنی امام اعظم افتد من شرح اولنان سکر حدی حال اخیر
 ظهور نزدہ اجرا اولنے جغنه قائلدر * انتہی) امام مشاور
 ایله حضرت لارجنه بو حکمک دلیل * کفر اعتصاد بایندن اواب
 بناء علیه زوال عقل ایله برابر کفر تحقیقی ایتن قاعده سبیدر *
 در مختار ایله شرحتده سکران دیمک * رجل ایله حرآه میانی و سما
 ایله ارضن یعنی فرق ایقیان کشنه در * امامین حضراتی اکثر

کلامی مختلط اولان کسنه ولو نصف کلامی مستقیم اولان و بن
 سکران دکلدر دیو بحر دن روايت او نمش ایسه ده * دلیل امام
 مشارايه ضعیف او لغین فتوا ایچون مختار اولان اما مین قولیدر *
 سکران دوچار ارتاداد او لور سه ارتادادیله حکم او نز دیو
 ذکر او نشیدر * فتح قدیر نام کابده ذجی پوکا دلیل او هرق
 زیرا کفر باب اعتقاد واستخفاف دند سکران ایچون اعتقاد
 واستخفاف یوقدر * چونکه اعتقاد واستخفاف ادراکه
 اتصافات فرعی در اشته بونقر بر حق حکمده در * اما سکران
 ایله حق میساننده اولانه کلنجه کلام کفری سویار ایکن معناشی
 تذکر ایله رک قصدا تکلم ای بش ایسه کافر او لور * بوقیود ایله
 تکلم ایتماش ایسه کافر او لور * بنابرین سکر ایچنده ردی
 سبیله زوجه سی کمندویه حرام در دیو حکم ایدلز * اما تطییق
 ایدر ایسه طلاق واقع او لور * شومسه عالم فقهه (ان السکران
 کالصاحی الا فی سبع) دیو بیان اولان مسئیتیات سبعه ذن
 بریدل * مسائل سبعه یعنی بدی حکمین ماعداً جمیع احکام
 شرعاً ده سکران آییق کبیدر دیکدر * خلاصه تصریح
 اشباهه گوزه مستثنیات سبعه * سکرانک ردیله حکم او نز *
 وحدود خالصه ایله اقراری رهین صحبت او لور * وشهزادت
 نفسیه سنه اشهادی صحیح اوله من * ومهربشدن اکثره ولیسی
 اولدیغی برصغیری ومهربشدن اقله برصغیره تزویج
 ایله من * وحین صحونده زوجه سنک تطییقه کندوی وکیل
 ایدن کسنه نک زوجه سنی تطییق ایده من * واییق ایکن
 بیمه توکیل ایدن کسنه نک مقاعی بیع ایله من * وسکرندن
 اول کندودن غصب ایلدیکی مال غاصب کمندویه رد
 ایسه من حکم ایندن عمارتدر *

دیکشنر و فلسفه و حکماء کلمه ریشه معنای بینی بسانه
 دادر در * بونده ایکی فصل وارد در (فصل اول) حکمت
 کلمه سنت معنای بسانده در (عربجه حکمت و لغت یونانیه ده
 فلسفه دینلان کلمه رک معنای (علم باحوال اعیان الموجودات
 علی فاهی علیه ف نفس الامر علی قدر الطلاقة البشریه)
 ایله تصویر او نور (مترجه * بوکا علم تعبیری حکمانک
 زعنه کوره در * انتهی) واشبو حکمت منطق و طبیعی
 والهی وعلم العالم نامه ریه اصول از بعده بی مشتمل اواب
 بوناردن هم العالم از هما طبق و هندسه وهیئت و موسیقی نامه ریه
 درت علمدن عبارت در * دیگ اولدیکه حکمت ایچون یدی
 اصل موجود در اشبو یدی اصلیک جمله سنه حکمت فلسفه
 و علوم عقلیه تسمیه قیلور * چونکه بعلوم عقلیه ذوالعلویون
 غیرارت اولان انسانه بختتصدر * بنابرین اشبو علم حکمت
 برملته مختض اوله میوب بلکه بو باده اولان فکر و نظر کافه
 مللده موجود اولنله اف ادراکده کافه ملل متساوی در *
 واشبو حکمت مخلوقاتک عرائندن برو نوع انسانه مسخر
 الوجود در * واشبو حکمته علوم الفلسفه و علوم الحکم
 دنیاورکه اندن متفرع اوله رق علم حکمکت صنعت فلاحت کجی
 فروع کشیده سی وارد در * و مسائل حکمین قدم عالم کجی
 بعض مشایله وارد که اصول اسلامیه مزه موافق دکانز *
 بعض مسائلی دخی موافق اولدیگی کتب مفهله ده مسطور در *
 اما حکمت شرطیه به کلمجه او حکمی جناب حق (بوق الحکمة
 من يشاء ومن يؤتى الحكمة فقد اوتی خيراً كثیراً) آیت

(کریمه سبله)

گریمه شیله بیان بیوروب ای تفسیره انوار التنزیل کین تفسیر
 صاحب اجری صم و اتفاقاً عالمدن عبارت از ادیفی ایراد ایشادر در
 (فصل ثانی) فلاسفه نه معاشریه اولدیفنه داردر
 اشبو فلاسفه کلمه می حکیم یعنی علم بالحکیمة معناسته اولان
 فیلسوف کلمه سمتک جمهیدر اشبو حکمہ فلاسفه نک اصول
 و اقسامی فصل اولده بیان اولندی

عکس اوله که انسان ایکی قسم اولوب بونی انبیاء عظام
 علیهم الصلوۃ والسلام حضراتندن بونی احترمہ تابع اولینادر که
 اتلره فلاسفه و حکما دیور *** اشبو حکما ایکی صنفردر (برصنی
 طریق ریاضتی اختیار ایتشن اولانلردر که بونلر ریاضته دنبیا
 و آخرت سعادتنه واصل اولورز دیو زعم ایشادر *** بونلره
 اشرافیون دیور بونلر اهل سنتندن اولان مقتصوفه به بکزولر ***
 (دیکرصنی طریق استدلایی مسلک اعتماد ایدنلردر که بونلرده
 نظر و فکر واستدلال ایله سعادت دارینه واصل اولورز دیو
 زعم ایشادر *** بونلره مشاپیون دینلور *** شو ایکی صنف
 حق لازمینه اعتماد ایدوب عقلایی دنیا و عقباً سعادتارینک
 حصولنه کافی ایدوکنی زعم ایشادر *** بناء هلیه نفساری
 دوچار جای ضلالت اولدیفی کی کندوزیته تابع اولانلری
 دنی اضلال ایشادر *** زیرا انواز کتاب و سنت ایله منور
 اولینان عقوله اعتماد ایلک اسباب ضلالت و کفردن اولدیفی
 تصریح کرده ارباب هدایتدر *** انسانک ایکنیجی قسمی انبیاء
 کرام علیهم الصلوۃ والسلام حضراتندن بونی محترم صلی الله
 تعالی علیه وسلم حضرت ایشنه اتباع و اقیاد ایدوب

اول نبی ذیشانک طرف الیمهیدن مبعوث اول دیغی تصدیق ایدن
ذوات نجات سهادتر که بوناردن هر بری اهل ملتندرا آمت محمد
وام سالله کبی (س) فلاسفه نیچون ضلاله کرفتار
اولمشدر (ج) همه کل ادراکی یالکز وجودینه دلیل
بولسان شیوه منحصردر عالم خلقتی جناب واجب الوجود داشت
وجودینه دلیل اول دیغی بو کاشادر اما سبب سعادتین اولان
امور تکلیفیه و خصوصیه امور آخرت کبی وجودینه دلیل بو لپیان
شیئی عقل ادراک ایده من چونکه او شیئک دایلی جناب
پیغمبر علیه السلام در بوسیبدن طولای او بی کریه اتباع
ایلمانلر نه کمکته هدایت بوله سیاورل بوله میه جقلی محقققدر

فَرِيدَهُ نَالَةُ عَشْرَ

کتب معتبره دن نقل ایله بالاده ذ کر ایلدیگمزاصولک متفرعای
سنه دائدرکه سکز فرعی مشتملدر *

نیوٹک صنعت اولندیغیه دايردر * نبوت جليله شخص ائمیک
رمع ایلسدیکی وجہه له صنعت دکلادر * زیرا نبوة وهبیه در
صنعتدن بشیئ و هبیه دکلادر نبوتدن بشیئ صنعت دکلادر *
هر بجهه (ولاشیئ من الصنعة بوهبية) مقدمه سندن صبارت اولان
کبرا تابیدر چونکه صنعت کسپیدر بالاده ذکر اولندیغی وجہه له
سعیمه له حاصل او لور * صر بجهه (لان النبوة وهبیه) مقدمه سندن
صبارت اولان صغراتک دلائلک شیونی مقتمعا ذکر اولندیغی
لشیدر *

لطفاً صنعت مدار رزق اولان عجل کسی معناسته با خصوصی

(معرف)

عرف قولیده صنایع در * بنابرین بونده تأویله قابل و متحمل
دکادر * ایدی خصم طرفین نبوت صنعت در دینلورایسنه
نبوت کسبی او اوب سعیله خاصل او اور ایدوکنه صراحت دلالت
ایدر دیمک لازمکار * حالبوکه مقدمات تدقیق قلمدیغی وجهه
بوقولی تجویز ایدن شخص کافر در * بناء عليه نه ~~کتب~~
سماویه ذه و نهاده احادیث نویده نبوت صنعت او لدیغنه دلیل
او اور بر انص وارد اولماشدر * والی الان نه اهل اسلامدن
ونه ده دیگر ارباب ملتندن نبوت صنعت او لدیغنه ایشیدلماشدر *
(س) * نبوت صنعت او لدیغنه قائل اولان شخص صنعتی *
(آن قوه فاعله راسخ است در موضوعی از موضوعها باشکر
کچی از برای هر ض از اعراضها) دیو تعریف ایجش و تقسیمی
حقنده ده * (محدود ذات بوده باشت چه وهی بوده باشت چه
گسبی) صباره سی سوق ایشدر * بو کا نظرا مر قوم عنده نه
صنعت اغراضدن بر غرض ایچون فکر کچی ایله موضوع علدن
بر موضوعده راسخ بر قوه فاعله او لدیغنه واشبو صنعت کرک
وهی اوسون کرک کسبی او اوسون کویا ذاتندن صبارت ایدوکی
اکلاشیاور * پس مر قوم قوه مذکوره بی وهیه و کسبیه او له رق
ایکی قسیمه تقسیم ایشدر * عجباً بونقسیم صنعت کسبیه
او لدیغنه منافق اولزمی * (ج) * تقسیم مذکور صنعت ک
کسبیه او لدیغنه منافق دکادر * زیرا قوه فاعله نک وهی او لمقلعی
فعلنک وهی او لمقلعی اتفضا ایز صقلده او لدیغنه کبی * زیراعقل
وهی در اکن نظر واستدلالدن صبارت اولان فعلی کسبیدر *

* فرع ثانی *

قابل مر قوم ک صنعت حقنده بالاده ذکر اولنban تعریف نهان

اوج وجهه بطلانی تاتندر شویله که اولاً بو تعریف بالاده ذکر
 او لندیفی وجهه افته و عزفه مخالفلدر *** و تانیا فاعلی قادر مختاردر
 قاعده سی اعتراف ایدنلرک مذهبینه مخالفلدر *** زیرا قاعده
 مذکوره اربابی چندنده قوه فاعله ثابت دکلدر *** بلکه جناب
 حق وجودیه قائل اولمیوب طبایعک وجودیه و تأثیری به قائل
 اولان قدما فلاسفه نک زعم ایتش اولدقلری مسائیلدندر ***
 اما جناب واجب الوجود حضرت لرینک وجودیه قائل اولان
 متأخرین فلاسفه جناب حق فاعل وجودیه درلر *** پس
 قوای مذکوره بونلرک چندنده شرح مقاصده بیان او لندیفنه
 کوره ده وسائل و معدات قیبلدندر *** ثالثاً تعریف مذکور
 قوه مذکوره نک حضرت یغمبر علیمه من الصلوة ما هوالا وفر
 افتبدمندین عبارت اولان صاحبنک احکام الهیه و قواعد
 شریمه و کتاب الله دلو تلقیب ایلدیکی شیلردن موقع فعلة
 چیقاردیغی شبی کند و نفسمند ایشلر و صلواه وج و شریعت
 و وحی والہام کبی اسماء شریمه دن وضع اولان اسنلری
 کشندوسی احداث ایلر او لندیفنه صراحته دلات ایدر *** حالبو که
 بحال انبیاء عظام علیهم الصلوة والسلام حضراته تقصص
 و افتادر *** كذلك ذکر اولان تحریفده بولنان راسخه کلمه دن
 هرقدر خلاف ظاهر ایسدده تعریفده بولنان راسخه کلمه دن
 قرینه سیله ملکه مراد اولورسه حال شود ذکر اولان بتول
 کپیلر *** بلکه بوزاده فساد جهتیه اولکشند دهها زیاده
 موجب اضلال در *** زیرا ملکه مذکوره رسونج بو تجیه دکین
 فاعلک فعلی یعنی عمالک تکریزی اقتضا ایده جکی امر محقققدر ***
 تعریف مذکورک بطلانیک شوئی کبی غر قومک صنعتی تقسی
 دنچی باطلدر *** زیرا اراده و فکر ورسونج ایله حاصل اولان

نیزه نک و هبی اوله می جهنی صاحب عقل او لانه خن د کلدر *

◇◇◇◇◇ فرع رابع *

قالیل مر قوم (هر صناعتی که موضوع آن کلی و نفع ان بر قل راجع بوده باشد آن صناعت اشرف و افضل صناعت است و صاحبان آن اشرف و افضل از سائر ارباب صنایع است مائند پیغمبری و فیلسوفی و خلیفه و فقیهی نجات پیمان شد آه قولیله صنعتی اشرف و افضل و متوسط و حسیس اسلامیله او چ قسمه تقسیم ایلیه سی دشی هر وجهله باطلیدر * مآل هماره هر صناعتگه املک موضوعی کلی و نفسی هر بر نیزه به شامل او له اول صناعت پیغمبریک و فیلسوفی و خلیفه لک و فقیهی لک کیی صنایع لک اشرف و افضلیدر وانک صاحبیلری سائر صنعت اصحابین اشرف و افضل در دیگدر * ایمی تقسیم مذکور ر بطلانیک دلائلی بر وجه زیر بیان اولنور تقسیم مذکور اولا ملییندن اهل حق و غیر بار صندنه کتب معقره دن بر کابه مسند او لمدیغی بدیهیدر * و تایبا لغتده نبوت جلیله قوه فاعله یاخود ادخال ایته شدر * حالبو که مر قوم اکر تعریف نیزه مذکور قوم قولیله بالاده ذکرا ولندیغی وجهله ملکه و فاعله * یاخود قوه فاعله قولیله اند افعبال اختیار یه صدور ایتمک مراد ایلش ایسه که بو کا تعریف نده مذکور با فکر صحیح قولی * و بزده (موضوع صناعت بالکلی است و بحث متعلق بهم و بکل است وصلاح در هردو حال تابع غرض و آن صناعت بیشه انبیا و فلاسفه است) قولی قرینه در * نبوت چهل کسی اولق لازم کلور که انى تبعو بزایدن کشنه نک حالی بالاده مذکور در *

و بحوال انبیاء مظلوم علیهم السلام حضراتی حملنده تهیص و افترا
 او اوب بوایسه کفردر * اکر قوه فاعله قولیله طبایعیولک مراد
 ایتدیکی قوه معنایی مراد ایلش ایسنه بوجد ذاتنده اقیچ
 قبایحden اولمغله بابر قائل مرقومک تعریفنده واقع بافق
 صحیح قولنه منافیدر * زیرا کمتب کلامیه دن مقاصد و سائره ده
 حکمادن نقل اولندیخی وجهله فکره وجود بولان نسنه اراده
 و علمه متوقف اولور * فعل طبیعت ایسنه اراده و علمه متوقف
 اولمز * قالدیکه تعریف مذکوره واقع اولان قوه قولیله قوه
 فاعله وملکه مراد اولثوبن صنعت معنایی مراد اولنق احتمال
 واردر * شب و قدرکه بواسحالی تحظره قائل مرقومک ذکر
 اولسان تعریف و صفتک دیکر تعریفنده (هم متوانم از برای
 صناعت کنم بس میکویم صناعت صفة فاعله است در موضوع
 از موضوعها درین هنکام جائز است نسبت آن حضرت میدهم
 ولیکن از موضوع مسئله خارج میشویم) الخ * هباره سیله
 بیسان ایلدیکی قول آخری مانع اولور * مع مافیه بونی مراده
 دفعی وجوده متعدده ایله بحث واردر * شویله که قوه فاعله دن
 صنعت اراده ایلک اولا کت بت معهده دن برگابه مستند
 اولنقسزین بکندوسنک مخترعاشندنر * ثابتا لفظ و عرفه
 مخالف اولندیخی صناعتک لفظا و عرفا معنایی بیلنسر عنده
 آزاده ایراد دلیلدر * و مرقومک سویلدیکی معنا دوشونلدیکی
 وقت برذاتک فکرینه تحظر ایتر * ثالثا صفتک دوشونلدیکی
 وفت خاطره کله جکی وجهمه معنای لغویی و یاخود معنای
 عرفیی ملاحظه و اعتبار اولنورایسه جنای واجب الوجودک
 تخل حواست اولقلعی لازمکلور تعالی الله عن ذلك علوا کمیرا *
 بحوال این کیفیته صفت دن صفات اولان صنعت جنای

واجب الوجوده استناد اولنور * واقعما بالاده سبق ايلديكى
ووجه له خلق اتوامندن او لدیغى حیدیتله صنع جنساب حجه
نسبت اولنور * صناعت وصنعت بونك خلافيدر يعنى اندرك
جنساب واجب الوجوده نسبتى جائز دكادر * رابعا قوه
فاعله دن صنعت معناسى مراد او لدیغى تقديرجه حضرت نبي
ذيشان عليه صلوة الرحمان افسدرزك افعالي تلقاء نفسى دن
حادث او لوب وسى الهمى ايله اولماق لازمكارور * خود معلومدر كه
لازم باطل پس ملزومده باطلدر * بنابرین قوه فاعله دن
صنعت معناسى اراده ايدلـكده باطلدر *

* تنبئه *

قايل مر قومك كىندو سوق ايلش او لدیغى كلايات قرينه لبله
بو بايده كى مرادي نبوت صنعتدر وصاحب نبوت اولان يغمير
ذيشان موقع فعله قويديغى احكام وقواعد واعمال وكتابى
نه جلى ونه خفى جنساب حقدن وسى او لتقىسىز كىندو طرفندن
كسب وسى ايله ميدانه كيتورير * وميدانه كيتوردىكى كتاب
وقواعد واعماله قرآن وصلوة وزكات ووسى وشرع وشرع يعت
ودين واسلام كىي اسلام وضع ايلر * فلاخ وحداد وطبيب كىي
سامير صنعتار صاحبلىرىنىڭ كىندو كىندوزه مىانەزىنە نېچە
اسمايى اصطلاح ايدوپ نېچە قواعد وضع ايلدـكلىرى كىي
دىعك او لدیغى ميدانه چىقىشدەر * بو ايسە مر قومك قرييھە سندن
يلان سوز چىقاروب ايناء عظام عليهم السلام حضراتى حقولنە
افترى ويلان ايله عيادى يا الله تعالى مرتبه عليه انبياسى عظام
عليهم الصلوة والسلامى تقييصە قصد ايلديكى معلمىدر *

* فرع خامس *

قائل مر قوم کندو ایراد ایلديكى تھر يضار نبوت كسى اولديغىنه
ڈلات ايتز دبو فرض واعتبار ايدرسە كندو ئظرفىنىش اشېبۇ
فرضن واعتبار قبول او لېنر * زىرا هنوز سېقت ايتدى كە صەخت
وصناعت لفظلىرى سىكى اولان افھاتالدە برسورتەه ضرسىچ
الاستعما الدز كە تاوىلى قابل دىكلەر * بو خالىدە مر قومك ادعائى
فرضىسىدە مەبۇل او له من * (س) * قائل من بورك اشاخىدە
مقطىمر الشرىعە كېيى تعميرى تاوىلى مەندىكى ورى مۇنىد وئېوتۈك
بەباب حەقىدىن اولدىغىنه دىلىسل اولەرق قبىل اولەنە ما زمى *
(ج) * خىر بودە كىتە و سىندىن زەين قبۇل او له ما ز * چۈنكە
متعدد محللار دەنبوت صەختىرىدى تو تصرىچ ايلىشىر * و تعمير مذکور
نبوتىك بىردى طرف اليمىن احسان بىزۈلدەن يەنەن دلالات ايتىوب
پىلەك بۇ تىخپىرى و امىشان مر قومك بۇ بايدە شەيىھلەك اختىار
ايلەكلىرى كېيى تىخىيار ايلەش اولدىغىنه ڈىلىلەر * حالبۇ كە
شرىعت و بونك امىشان اسىلار مۇنۇك زىعەنە كورە العياد بىللە تەھالى
حضرت يېغمىن عاليشان عليه صاوات ارجىن افسەزلىك كندو
ظرفلەندىن وضع و تىسمىه او لەمش انتەمادىن اولدىغىنى كلامات
متعددە سىلە وارستە اىضاحدىر *

قائل من بور سعادت دازىيەه موصىل اولان نبوت جليلە ايلە دار يىنە
شەقاوته مۇدى اولان حكىم فلسفيە مىيانى وانىياء كرام
عليهم الصلاوة والسلام ايلە فلاسفة حكىماء ئىلام يىتنى اشرفىت
وافضلية تسویە يە جرأت اتىشىر ئابو كە تسویە مذکورە
نیوە جليلەي وانىياء كرام حضراتنى تەقىيص و استخفاف نقطە
نظرىدىن قىصدًا ارتىكاب او لەندىغى مر قومك كلامات ساقە

(ولاجىئە سەنەن)

ولاحقه سندن نمایان اولدینی قریه ایله رهین شوتدر * بوده
 قائل مرقوم صنعتی دیگر صورتله تقسینده (میتوانم بکویم که
 شرافت صناعت بر حسب شرافت موضوع است پس هر صنعتکه
 موضوع آن انسان و یا افعال و یا متعلقات آن بوده باشد
 و مقصود آن اصلاح بوده باشد اشرف از سار صنایع خواهد
 پس پیغمبری و فیلسوفی و خلیفه فی وقیه فی و طبیی اشرف
 از سار خودها بود) قولی و (این دو صناعت شریفه یعنی
 پیغمبری و فیلسوفی) کلامی دستی کفریات مشروحة سی
 نو هندندر * ترجمه کلام مذکور که صنعتک شرافتی موضوع
 شرق مقدار یهه مناسبدر * ابعدی هر صنعتکه انک موضوعی
 انسان و یا افعال و یا متعلقات انساندر واندنه مقصود
 اصلاح عالمدر البته سار صنایعden اشرف اوله جقدر *
 بوصورتده پیغمبریک و فیلسوفیک و خلیفه لیک و قبیه لیک و طبییک
 کهندوزدن ما هدا صنعتاردن اشرفدر * و بوایکی صنعت
 شریفه یعنی پیغمبریک و فیلسوفیک کلامی کبی المیاذ بالله
 تعالی من هذا الكلام *

<><><><><> فرع سابع *

قابل مذکور صنعت لفظنه بر قسم ثالث اخبار ایلدیکی فکرای
 یسانده (اگر موضوع کلی بوده باشد و غرضی صانع فیض
 موضوع بوده باشد این صنعت ارزل و اخس و اشمع صنایع است
 و صانع آن اخس و ارزل و مستوجب قطع وقتل وحبس است
 ها ند متدعان وابحیان چون اصحاب مژده و انبیاء کذبه که
 غرض اینان هدم و اعد حکمت و انتظام و اسایش است)
 ده ذکر ایلدیکی مقائلنده کی مآل اگر موضوع کلی او اوب

صانعک هر ضی فساده موضوع او را رسیده بوصنعت صنایعک
 ارزل و احسن واشنگدر * و ای امداد ایدن احسن و ارزل
 وقطع و قشله و جنسه شایسته در * مثلاً مردکه اصحابی
 شکی مبتدع و با خیال و کاذب اینبار بوكا مثالدر که بونارک
 هر ضاری قواعد حکمتی و انتظام و اساسیش عالی هدم ایش
 معناسته در * پیغمبران مظمام همیهم الصلة والسلام حضرات
 قبل الیهیدن ~~ک~~ تورمش اولدقاری احکام قرآنیه یی تبلیغ
 خصوصیتیه کذبله تعییر و تغییر و ستم وارد در * چونکه نبی
 وانیما لفظلری بالاده بالدفعات یازدیغی وجهه له جناب
 واجب الوجود حضرتی طرفندن خلقک کاده سنه یاخود
 بعضاً میسته کشدویه و سی اولسان احکام الیهیدن تبلیغ اپهون
 بعض اولسان ذات معناسته صریح اولداخنده اهل حق و سائر
 از باب مثل متفق‌لردار * بنابرین کتب اصولیه اعتماده دن
 موافق‌ده و سائره ده تصریح اولسان تحقیقاته نظر ا قالیل
 مر قومدن ماعدا معنای ~~ک~~ کور کسنده که قابنه خطور
 ایشامشدتر * حالبو که ممالک محروسه همانیه ده متواتن اهالی
 کافته اهل ملتدر * برده قائل لشیم مر قومک بالاده شکر مقاننده
 مندرج اولدیغی وجهه له بونارک هر ضی هدم قواعد حکمة نتر
 قولی کمندو مراد لیهانه سنک انبیاء عظیم خضراتک کاذب
 اولمری و طرف الیهیدن بکاشو یله بوله و سی اولندی * و سی
 جناب حق سیزه نبی قبیلیه کی خبر و برمش اولدقاری احکام‌ده
 وانیما کرام همیهم الصلة والسلام حضراتک تأسیس یوردقلاری
 اصول و فروع دینده کاذب بولنمری ایله توصیف اید و کننه
 دلیلدر * شقاوت دارینه موصیل اولان قواعد حکمت
 فلاسفه‌ی هدم ایدنار مختصرا انبیاء عظیم همیهم الصلة

والسلام حضراتیدر بود ذات نبو و سماتک هدم بیوردهاری قواعد
حکمت کتب سماویه ده مذکور اولان امور دنیا و آخرته
مخالف اولان قدم هالم کی مسائلدر *

<><><><><> فرع ثامن *

قائل مرقومک فرع سابعده ذکر اولان مقتالدن بویده
(هدم انتظام و اسایش) قوایدر * بونده بیغمبران عظام
علیهم الصلوة والسلام حضراتنی ازرا و تمیز واردر * قائل
مرقوم نساء حقنده کی ستر مثلو وزوجلرندن ماعدا اولان
اجانیدن اجتنابهای تدبرلیسی واجب قلنقو کی احکام شرطیه
هدم انتظام و اسایش کوزمشدر * حالبوکه بیغمبران عظام
علیهم الصلوة والسلام سعادت دارینه موصل اولان قواعد
انتظامی (وما ينطق عن الهوا ان هو الا وحي يوحی)
آیت کر عهی دلالتله طرف المیدين وحی والهام ایله تأسیس
پوشیدر *

* نذیب *

قائل مرقومک اشبو (باید دانست که هر روز کاری و فرقی
بساحب ناموس و بیغمبرا احتیاج نه دارد چهیک نظام و شریعت
اهل ادوار بسیار را کفایت کمند * و اما هر روز کاری هالم مدبری
باید جهه اکر تدبیر منقطع شود نظام مرتفع گردد و بقای نوع انسان
بروجه اکل صورت نه بود و این مدبر را ولايت تصرف بود
در جزئیات ناموس در هر روز کار) دیو ایراد ایلدیکی مقال
آخر که * بیملک کر گرد که هر زمان و هر برقراری صاحب ناموس
و بیغمبره احتیاج بوقدر * زیرا برنظم و شریعت ادوار کشیره
اهمله که باز ایدر اما هر بر زمانه بر عالم مدبر گر کدر * پونکه

اکرند پیر مقطع و نظم مرتفع او لورایسه نوع انسان بروجه
اکدل بقائی صور پندر اولنر و بو ملبر جزئیات امورده هر
زمان ولایتی تصرف ایدر معناسته در رسول ارسال و بعثت
اینکه احتیاج وار ایسه بررسوک بعثت البته کفایت ایدر ایدی
وقسا که بعثت تعداد ایلدی بر اینه طائفه من ذاکر اولدیغی
کی او بعثت عبث اولدیغی معلوم اولدی * دیگ استدیکسنه
دلات ایدر *

<><><><> * * * فائزه *

ذکر اولنان بر اینه حکماء هندن بر قوم در که بونلر بعثت اینیاء
عظایی تجویز ایتلر * و بعثت اینیایی هشت کور و راز چونکه
قوم مر قوم دبرل که حسن و قبح هقل بیلورایمدی حاجت مس
ایدر ایسه حسن و قبحی تعریف ایدوب حسنی ایشلر و قیهی
ایشله من بنابرین بعثت حاجت یوقدر و بعثت ده فائده ده موجود
دکادر بوحالده بعثت عبذر * بونلر کمذبه و ادله زی کتب
کلامیه دن مقاصد ایله شرخ لرنده مذکور در * قائل مر قومک
مر ادی بالاده مذکور وجهه اید و کنه دلیل * مر قومک اینیاء
کرام حلیهم السلام حضراتی کنده کله سیله توصیف ایتسی
قصمه سیلدر *

* اخطار *

قابل مر قومک مذکور کلامی کنندو ز همچجه فلسفة و حکمت
دارین سعادتنه ایصال ایچون کفایت ایدر اولدیغنه * و برد
تی اولان ذات شریف خدمت فلسفة به موافق اولوب اکا
محالفت اینه جکنه * و قواعد فلسفة بی اهدم اینیه جکنه

(کلامیه دن)

دلالات ایدر حابو که هر یکی بـ او اعتقاد ندارد بـ یولنور ایـ سـ نـه کـ اـ فـ رـ
 اـ اوـ لـ وـ رـ (ـ سـ) * قـائلـ مـنـ قـومـکـ (ـ جـ نـانـ بـیـانـ شـدـ) قـولـی
 سـکـنـدـوـسـنـکـ بـوـقـوـلـارـیـ خـیرـدـنـ حـکـایـهـ اـیدـرـ اوـلـدـیـفـنـهـ دـلـالـتـ
 اـیـلـدـیـکـیـنـهـ بـنـاءـ بـوـبـاـبـدـهـ کـنـدـوـسـنـهـ بـرـشـیـ لـازـمـ کـلـزـ * (ـ جـ) *
 وـاقـعـاـ کـلـامـ مـذـکـورـیـ خـیرـدـنـ حـکـایـتـ اـیدـرـ اوـلـدـیـفـنـهـ دـلـالـتـ
 اـیدـرـ اـیـسـهـ دـهـ مـرـقـومـکـ کـلـامـیـ بـحـقـ مـطـالـعـهـ اـیدـنـلـهـ خـقـ دـکـلـدـ کـهـ
 بـوـقـوـلـانـ دـنـ اـشـاـغـیـسـهـ کـلـهـ جـنـ اـولـانـ قـولـیـ مـرـقـومـکـ حـکـایـهـ
 اـیـلـدـیـکـیـ شـیـئـتـ بـجـلـاسـنـیـ التـرـامـ اـیـلـدـیـکـنـهـ دـلـالـتـ اـیـلـرـ * (ـ سـ) *
 قـائلـ اـثـیـمـ خـضـرـتـ پـیـغمـبـرـ عـلـیـهـ مـنـ الصـلـوـةـ مـاـهـوـ الـاـوـفـ اـفـدـمـنـ
 اـیـلـهـ حـکـیـمـ لـیـثـ مـیـسـانـیـ اوـجـ وـجـهـ لـهـ تـفـرـیـقـ مـعـرـضـنـهـ اـیـرـادـ اـیـلـدـیـکـیـ
 اـشـبـوـ (ـ بـسـ بـدـانـ اـنـکـهـ فـرـقـ دـرـمـیـانـ بـیـ وـقـیـاسـوـفـ حـکـمـ اـیـسـهـ
 وـجـهـ تـوـانـدـ بـوـدـ بـیـکـیـ آـنـکـهـ بـیـ رـاـ حـقـیـقـتـ اـشـیـاءـ وـمـصـالـحـ اـفـعـالـ
 هـبـسـاـدـ بـزـوـجـهـ الـهـامـ وـوـجـیـ حـاـصـلـ مـیـشـودـ وـفـیـلـسـوـفـ رـاـ اـزـ رـوـیـ
 اـسـتـ بـلـالـ وـبـرـهـانـ دـوـمـ آـنـکـهـ بـیـ رـاـ خـطاـ وـاقـعـ نـهـشـودـ وـحـکـیـمـ رـاـ
 باـشـدـ کـهـ خـطاـ کـنـدـ رـسـوـمـ آـنـکـهـ حـکـمـ حـکـیـمـ بـرـنـجـ کـلـیـ اـسـتـ وـاـصـلـاـ
 نـظـرـ بـرـاجـزـ زـمـانـ بـهـ دـارـدـ وـحـکـمـ بـیـ بـرـحـبـ اـجـزـاءـ زـمـانـ اـسـتـ
 اـزـانـ جـهـتـ اـسـتـ کـهـ اـحـکـامـ اـنـبـیـاءـ مـخـتـلـفـهـ اـسـتـ بـاـسـکـهـ بـیـکـ بـیـ
 رـاـ نـیـزـ اـحـکـامـ مـخـتـلـفـهـ بـاـشـدـ جـوـنـاـنـکـهـ درـ زـمـانـ حـکـمـیـ فـرـمـاـیدـ
 وـدرـ زـمـانـ دـیـکـرـ بـرـحـبـ مـصـلـحـتـ وـقـتـ وـزـمـانـ آـنـ رـاـ نـسـخـ فـرـمـاـیدـ
 وـحـکـیـمـ اـحـکـامـ رـاـ بـیـانـ مـیـکـنـدـ کـهـ باـ اـخـتـلـافـ اـحـوـالـ وـتـبـدـلـ رـجـالـ
 وـسـرـورـ زـمـانـ اـخـتـلـافـ نـهـ پـذـيرـدـ وـاـيـنـ اـزـ نـقـصـ حـکـیـمـ اـسـتـ کـهـ
 اـنـحـرـافـ کـلـ رـاـ اـزـ حـدـ اـعـدـالـ نـهـ ذـانـدـ وـعـلاـجـ اـنـحـرـافـ رـاـ نـهـ فـهـمـدـ
 بـلـکـهـ هـمـیـشـهـ حـفـظـ صـحـتـ فـرـمـاـیدـ وـالـسـلـامـ عـلـیـ مـنـ اـتـبـعـ المـدـیـ)
 قـولـیـ کـهـ تـوـجـهـ بـیـ «ـ مـعـلـومـکـ اوـلـهـ کـهـ بـیـ کـرـیـمـ اـیـلـهـ حـکـیـمـ فـیـلـسـوـفـ
 نـیـشـنـدـ اوـجـ وـجـهـلـنـ فـرـقـ وـارـدـ * بـرـیـسـیـ بـیـهـ حـقـیـقـتـ اـشـیـاءـ

و مصالح افسال عباد المهام و وسی طریقیه حاصل او لور
 و فیلسوفه اسلام دلال و بر همان یوزندن حصه وله کلور * ایکنیسی
 نبی ده خططا واقع او لز حکمیده واقع او لهیلور * او چنیسی
 حکمیدک حکمی بر بخش کلی در واصل اجزای زمانه نظر ایتز
 حکم نبی ایسه اجزای زمان حسبیله در اول جمهودندر که احکام
 اتبیاء مختلفدر بلکه بر نبی محترمک احکامی مختلفه او لور
 شویله که بر زمانده بر حکم بور و دیگر زمانه او وقت و زمانک
 مصلحته کوره اولسکی بور دینی حکمی فسخ بی ورز * حکم
 ایسه احکامی بیان ایدر که احوال اخلاق لافله و رجالک تبدیله
 و مرور زمان ایله اختلاف قبول ایله من * و بوحال حکمیک
 نقصدندندر که کلی اینجون حد اعتقد الدن انحراف بیلز و انحرافک
 هلاجی اکلاماز بلکه حفظ صحت امر ایدر سبکشنده در
 مقدمه اتبیاء ایله حکما میانی توییه دار یازدینی مقنه
 منافق دکلیدر * (ج) * منافق دکلدر زیرا شوتفرقه قائل
 مر قومک زجنده ثابت دکلدر اکر ثابت اولسه ایدی ایکسنسک
 متساویاً افضلیتیله حکم ایتز ایدی یاخود بو تفرقه عوارضه
 تفرقه در * و تفرقه ایسه افضلیتیه واشرفتنه منافقی میازم
 دکلدر * (س) * شوتفرقه قائل مر قومک زعمه به پن که
 ثابت دکلدر نیچون ای ذکر ایتشدر * (ج) * قائل ایهمک
 حالنه مطلع اوله خق اوله دینی و جمهله تفرقه مذکوری ذکری
 مجرد بالاده ذکر اوله دینی او زره تقیه و نسیت غرضیله در
 ایشته بوسیمین طولابی اخر گهزیراتنده معاشر علماه اهل
 سنته تعریضاً والسلام علی من اتبع الهدی قولی ابراد ایلشدرو
 شویله که نبی آخر زمان علیه صلوات رب المنان افندمن حضرتلو ینه
 اتباع ایدنار واصل سرمذل هدایت اولیه ب بلکه فیلسوفه

(متساویاً)

اتباع ابدال مجرد هدا او زردار دیگر است

تذکیره

علوم اوله که قائل مرقومک بالاده مذکور (فیلسوف حکیم را حقیقت آشیاء و صالح عباد ارزوی استدلال و برهان حاصل میشود) قولی دخنی باطلدر نظر واستدلال ایله حاصل اولان یعنی جمهور فلاسفه عنینده جناب حقک موجود اولمسی و واجب الوجود بولنسی وبالایحاب فاعل اولمسی وجزئیات اموری بیلامسی وجناب حقه بعثت نینیك واجب اولمسی کی قصیده لدن تعالی الله عن ذلك علوا بیرا و حکمادن اهل طبایع عنینده دخنی طبایعک وجودی وجناب حقک وجودی و تأثیری اولمسین تأثیر ایلمسی قصیده لیدز و فلاسفه دن دهر به نام طائفه عنینده دخنی واجب تعالی و اخره قی نقی و انکار ایشکدر زیرا انلر بزی اتفاق دهر اهلاک ایلدیز و کنالک برآمده عنینده دخنی بعثت ابیای نقی ایلک و بعثتی تجویز ایتمامکدر و انلک بعضیارنهه تناسخه قائل اولقدر جمهور فلاسفه ایله هیر باری هنندنده ده حشر جستهانی بی انکار ایلک و حشر روحانی بی اثبات ایلک و عالمک قدمه ذاهب اولق کی مسائبادر که بونلک هر بری شر بعثت خرایه و کتب سماویه نه مخالف اولان شیلدندز

فاندہ

مصالح که مصلحت کله سینک یچعیدر دارینده افعال هباده مرتب اولان منافع معناسته در که دارینده سعادت دیگدر ایشته يوم صالح انبیاء عظام هایهم الصلوة والسلام حضرتندن

بر بی مختاره نایع اولیاًن کشنه هندنده نه کیفیتله حاصل او له بیلور *
 خالبو که شو باده دلیل مقدمه اذکر او لندیغی او زره بی مختار
 صلی الله علیه وسلم حضرت لاری و کتاب مزنه مقدسه ایله احادیث
 شریقه دن هم سار تدر پس حکم قیاس و فات استدلال ایله تحصیل
 ایلدیگی مسائله اعنة قاد اینون کشنه مؤمن او له بیلور حی البتا وله من *

فریده رابعه عشر

سب ایدن مسلک شرط حکمی یانشه در * علم حقیق و تدقیق
 مشار بالبنای السید محمد البذادمی بریقه نامیله اولان کابنده شیخ
 سنان الدین بن یوسف لاکمی الخنفی حضرت لاریک تین آن حرام
 نام رساله سندن نقلای بیوردیلر که العیاذ بالله تعالی حضرت پیغمبر
 سب ایدن شخصیت تو بهی معاشر حنفیه ایله امام مالک هندنده
 قبول او لنه من * بناء علیه قبل التوبه کفرا و بعد التوبه جدا
 قتل او لنه من * و توبه سمع معاشر حنفیه هندنده اسقاط قتل
 خصوصنده تأثیری بوقدر * امام شافعی هندنده کشندن تو به
 طلب او لنه سزین بنفسه توبه ایدرسه کشند و حقیقی اسقاط
 خصوصنده تأثیری وارد اشب و تأثیر بخشنده ای حنفیه وابی
 یوسف رضی الله تعالی حنهمما میانده بخلاف نسبت او لنه من
 مامولدر که بخلاف سب ایدن شخصیت بیگ و خطیبه و صلاح
 و فسق کی احوالنک اخلاق ایله بحثه لقدر نتکیم محلنده اکا اشارت
 او لنه در * صاحب اشیاه و اقطا نام کابنده ردت باشند
 مذکوردر که سکرانک زدن صحیح اولن مکر فخر عالم صلی الله
 علیه وسلم افتدا من حضرت لاری به سب ایکت سبیله ردت حاصل
 او له او لوه قتل او لنه من * حقوقی ترکله رهین عفو ایلداز
 کذا فی البرازیه هر رکافر اولان که ارتکاب ایلدیگی

شنبدن تو به ایده و مسلمان اوله تو به می دنیا و آخرته مقبولدر
 مکر که صاحب شام علی الله علیه وسلم افتد من حضرت پیرینه
 و شیخین محترمین رضی الله تعالیٰ عنهمایه یاخود اناردن برینه
 سب ایشان سبیله کافر اوله (ترجمه * یعنی ایشان تو به می
 قبول اولنه من * انتہی) و هر برسلم که ارتاد ایده ایکر
 تائب اولزسه درحال قتل اولنور * برسلم که حضرت ردت ایله
 شهادت ایشدکاری وقت کندو منکر اوله کندو یه ایلیشلمنز
 فتح القدیر نام کتابه مصباح اولدیقی اوژره بو کا سب شهود
 عدوی تکذیب اولیوب بلکه اول مسلک انکاری تو به ورجوع
 اهتبار اولیسی قضیه سیدر * شخص مرقومه آعرض اونوب
 ایلیشلز دیملسی تو به می دنیاده رهین قی-ول اواور مرتد
 حضرت در * یو خسنه ذات نیوتیناهی یه * و یاخود شیخین
 محترمینه جمهماً و اناردن برینه منفردا سب ایشان سبیله اولان
 ردت کبی حاله دوچار اولان شخص بالاده ذکر اولندیقی وجهه
 تو به می قبول اوئنیوب قتل اولنور *

<><><><> * تنبیه * <><><>

شوایراد اولسان قولدن ظاهر اولدیکه مرتد دیلان شخص
 ایکی نوهدر * اولیکی نوچن سب نی سبیله مرتد اولاندر *
 بونک حکمی مطلقاً یعنی دنیاده تو به می قبول اوئنیوب قتل
 اولنور * ایکنیچی نوعی سبکن ماهدا وجهه مرتد اولان در
 مثل احلال اتحاد ایدزک شراب ایچمک و سفت سویه بی استخفاف
 ایشان که برسیبدن مرتد اولرسه دنیا و آخرته قبول اولنوب
 قتل اوئنر * صارم المسؤول اسیله مسمی کابده یازمشادر که
 انبیاء هفteam هلمهم الصلة والسلام حضراتنه اولان سب

سبیله من تد اولان نکسه نک تو به سی قبول اولز روايتنى امام
 طحاوی حضرتلىرى امام ابى یوسف رحمة الله حضرتلىرىدىن
 حکایه اپلشدر **نحالبو کە روايت مذکوره اهل ظاهرك قوليدر کە**
بونلرم قام دليلده من تد مذکورك تو به سی صندالله منفعت و برو
لكن (من سب نیسا ها قاتلوه ومن سب اصحابي فاضر بوه)
 حدیث شریفته بناء تو به میلنی سی کمندو دن قتلی منع ایده من
دیعشلدر در نام کتاب مستقابده جزیه فصلنده دخنی
مذکوردر کە بر مسلم پیغمبر انس و جان عليه سلامات الملك المنان
افتدمن حضرتلىرينه ياخود انبیاء هظمامدن بوئیی محترمه سب
ایدرسه حدا قتل اولنور **اللک ایچون زندیق کې جیس تو به**
یوقدر **کرک اکا قادر اولدقدن و تو به ایلدیگنە شهادت اولنقدن**
صکره اواسون و کرک کمندو لکمنن تائب اولدیغى حالده اواسون
تو به سی اصلا قبول اولنوز **زیرا بوقتل حدد واجدر تو به ايله**
ساقط اولز بومسٹله دھیج بر فرد ایچون خلاف تصور او نز **زیرا بوجق کمندو يه حق بىد تعاقد ایلیسان برحقدز معلومدر کە**
سائرجه وق آدمین کې تو به ايله سقوط ایتىز **و حدقىنگ کې**
تو به ايله زايل اولز **اما بركىنه حاشا جناب رب هز ته سب**
ایدوب صکره تو به ایدرسه بالاده مذکور قاعده يه مخالفدر يعنی
تو به مى قبول او نق جا زدر **چونکە بو بايده تجرد حق الله**
موجوددر **كىنلاك سب سبیله اولیسان ارتدادده دخنی تو به**
مقبولدر زیرا ارتداد من تده مختخص برعنادر **حضرت پیغمبر**
عليه من الصلوة ما هو الا وفر افتدمزه حاشا شتم ايدن
سکران دخنی عفو ايديله میوب بلا توقف حدا قتل اولنور **هر نقدر اصلا سکرندىن طولايى قصدى اولدیغى نظر اسکرانك**
كلە كفر ايله ارتدادىنه حكم او نماق اقتضا ايدرسه ده **شو**

بالاده تقریر او لسان احکام ابو بکر الصدیق رضی الله عنه و امام
 اعظم و امام ثوری واهی کوفه مذهبی اولوب امام مالک ایله
 اصحابیدن مشهورا نقل او لسان رأی دخی بوس کرده در *
 امام خطابی دیدیکه سب ایدن مسلم او لورایس * ایلک قتلک
 و جوینده مسلمیدن برکسه بیله میتوزم که اختلاف ایلیه * و ائمه
 مالکیدن ابن سخنون دخی دیدیکی علماء کرام حضرت پیغمبر
 آخر زمان علیه صلوات الرحمان افتدمزه حاشا شتم ایدنک
 کافر او لدینده و حکمی قتل ایدو کنده اجماع ایشتلدر *
 فتاوی برازیه ده مذکور او لدینی و جمله شاتم او لان شخص
 لئیمک عذابیده و کفرنده شک ایدن مسلم معاذ الله تعالی کافر
 او لور * در لک بورایه دکین نقل او لسان هبارمه می حاشیه سند
 امام حففل تدقیق السید ابوسعید محمد خادمی مر حوم یازدیکه
 درر صاحبینک یازدیغی برخی مسئله ﴿ اینما تقووا اخذوا
 وقتلوا تقتیلا ﴾ آیت کریمه سند و امام علی رضی الله عنه
 و کرم الله وجه حضرت ازینه مسندا روایت او لسان اشبو (من
 سب نبیا اقتاوه ومن سب اصحابی فاضر بوه) حدیث شریفندن
 استنباط او لمش او لان حکمی حاویدر * (س) عموم نصوص
 ظاهری سب ایدن کافر ده متا ولذ نیهون مسلم ایله تخصیص
 او لسور * (ج) * بوصوص (عام خص منه البعض)
 نوہنیدن در یعنی عام کجی کور یزور سه ده او عام مجانین و صیبان
 کجی بعض افراده تخصیص او لمش در * پس بعد التخصیص
 ظنی او لور بناء علی ذلك اصولیون دیدیلر که (عامن عام الا و قد
 خص منه البعض) قاعده سنه نظر ا عام مذکور که تخصیصی
 جائز در * وفاصل مشارا لیه بوجع کمندو به حق عبد تعاق
 ایدن حقدر قولی او زر به دخی شخین محترمین رضی الله تعالی عنهم ما

حضراتنه سب ایدن شخصت تو به می قبول او نمیوب بلکه هر نقدر تو به ور جو غایدوب تجدید اسلام ایتش او لسه ده صدر شهیدن نقل او لندیغی وجهله فتوی المجنون مختار او لان قتل واجب او مسی شوعلته مینیدر * ملقا الابور شرسی چمع الانه که جز به فصلانه شفاه شریفدن نقل ایله موئید برکسنه حضرت پیغمبر علیه الصالوة والسلام افتدا من حضرت ایله شتم ایسه و نسابرین امام زمان او لان ذات شریف برقومی اتش ایله یاقعی رأی ایسه اف اجرایه من خصیدر * شاتبک اسلامی قتلنی اسقاط ایتز * و نوادرده یازار که بر شخص کافر او لدیغی حالده سب ایدر و شرف اسلامله مشرف او لور ایسه بونک اسلامی قتلنی اسقاط ایدر * کلام اسلامدین بری سید الائمه علیه الصالوة والسلام افتدا من حضرت ایله ویا خود انبیاء هظا امدن بر نی شترم سلی الله علیه وسلم سب ایدر ایسه ولو مسخوش او لسون حدا قتل او لنور * تو به می مقبول دکلدر * زیرا بور واجب حددره که تو به ایله اسقاط او لغاز * و خلا قیده متصور دکلدر چونکه بو برحقدره کا حق ادامی تعلق ایشندز و براز پده مذکور در که تو به ایزدن اول هذابنده و کفر نده شک ایدن آدم کافر اولور * اما جناب مولای متعال حضرت ایله خاشا سب ایدوب صلکره تو به ایدر ایسه حق الله او لدیغی المجنون هُو ان الله يقبل التوبة عن جباده ويغفوا عن السّيّئات * آیت کریمه می موجبه مظہر هفو او مسی جائز ایدو و کتبه نظرها حکم سابقه مخالفدر * و خلاصه ده مذکور در که برکسنه حضرت ای بکر الصدق و حضرت هر الفاروق رضی الله عنهم حضرت ایله سب ایدرسه کافر * واکرم شارا لیهمایه حضرت علی گرم الله و حمه تفضیل ایدرسه مبدع او لور دیو کلامه

نهایت فی رشد و ابوالسعود افتخاری مر حومک مهر و صفات
 نام رساله سنه سب حقنده خیلی تفصیلات وارد آنکه مطالعه
 ایدلیسی بحدار زیرا انکله عمل اینکه مأمور ز دیو جمیع الانرده
 سوزینه خاتمه بند اویشدر (مترجمه * مشارالیه ابوالسعود
 افتخاری مر حومک مهر و صفات هه حواله اولسان تفصیلات مطالعه
 اولندی وزیرده محروم شایخ اسلامیه انصارالله مر اقدم حضرات
 فتاوازی مطلبته عیناً نقل اولندیقی اخطبار اولنور
 انتہی) تنویر ابصارده وانک شرسی در مختارده مر تد پاینده
 بر مسلم مر تد اولنور ایسه تو بهی مقبول اولنور * مگر که انبیاء
 مظلام علیهم الصلوٰة والسلام حضرات تد بیهی به حاشا
 سب اینک سبیله کافر اوله اول وقت ایک تو بهی مقبول اولنار
 حدا قتل اولنور * اگر جناب حق جل وعلا حضرت تد بیهی
 حاشا سب ایدرايسه تو بهی قبول اولنور * زیرا بوجی الله در
 او لبکیسی حق عذر تو به ایله زائل اوله من و قبل القو به هفابنده
 و کفرنده شک ایدن کافر اولنور دیو یازمشادر * وجی به
 فصلنده ده برازی به هزو ایدرک سرور عالم علی الله علیه وسلم
 اوند من حضرت تد بیهی بر کسیه قلایا اظهار بعض ایدرايسه حکم
 بیو مر کزده ایدوکی فتح و اشباء نام کتابرده یاز یاودر *
 وفتاوی مصنفده استهزرا و استخفاف دخی حق جناب رسالت
 پیاهینک تعالی المدون بوكا الحلاق اولیق واجب اولنور یعنی
 بونک حکمیده سبیک حکمی کبیدر * وینه فتوای مصنفده
 بر شریف النسب ذات حقنده (اعن الله والدیت والدی
 الذین خلفوک) دیو ایراد کلام ایدن شخص حقنده حکم شریعت
 ندر دیو ایراد اولسان سؤاله جواب اوله رق اسم موصول اولان
 الذین کله سنه مضانی و حسب الا ضانه نون جمع ساقطه اولان

(والدين) کله سی جمع الجوا مده یازل دیغی او زره همه ده سخن
 شفیق ایتند کجه عام او لوپ بو تقدیره حضرت امام الانیا
 خلیه اکل التحایا افندمنه دخی شامل او لور * بناء صلیه
 کفرینه قائل اولق لا یقدر * و سبیله کافر او لور ایسه
 برازینک ذکر ایلدیگی او زره اصلاح تو به سنک تائیری بو قدر *
 ابی هاشم و امام الحرمینک ذاہب اولدقلری کی اضافت
 مذکوره بی عهده جمل ایتک احتمالی ملاحظه او نور ایسه
 او حالده نه کفر و نه سب موجود او لور * چونکه بو قول و قمه
 بدرده کفرا قتل او لسان احسن بن شریقه حقنده سویلوب
 او ایسه کافر اولدیغشدن لعن ایلکده بأس بو قدر * اشته
 بوجته جمل همانش رحنه مذهبینه لا یقدر * زیرا کندوده
 کفر اولیان محله میل ایتك تصریح کرده امّه رحنه در *
 وینه فساوای مصنفده بیکنه مقام جناب رسالتاًب افندمن
 حضرت لریه قولیه سب ایتك وجهمه * یاخود حضرت بو پنهان
 آفندمنه اظہار بغضنه فعلیه تنبیص ایدرایسه حکمی مرتدک
 حکمی کبیدر * یعنی امام اعظم عیندنده تو به می مقبول او لوپ
 قتل او نزن * و یقینه امّه هنندنده تو به تی مقبول او لازم جدا
 قتل او نور دیو تصریح او نمشدر * بونک ایچون ممالک محیمه
 خشنانیه قضاته طقوز یوز قرق درت سنه سنده مقام رسالتی
 تنبیص ایدن کسنه نک حقنده جانینک رأیه رعایت او لنه *
 شویله که او لکسنه اکر صلاحی ظاہر و توبه و اسلامی حسن
 او لور ایسه امام اعظم حضرت لرینک قولیه جمل ایدلوب او لکسنه
 قتل او نیمه و تعزیریله اکتفا قنه * و اسکر خیر فهم او نفر
 آدماردن ایسه امّه ساره نک قولیه جمل ایدلوب خدا قتل او لنه
 دیو امر سلطانی وارد او لش و صنکرده بو امر شریف طقوز

یوز الی بیش سنه سنه امر آخر ایله تقرر ایتشدر * بناء هله
 تفییصه قائل اولان شهوصه نظر او: نوب ایکی فرقه نک قنیسندن
 ایسه اکا ناظر اولان مذهب مقتصد ای اوزره عل اولنور *
 قالدیکه بومسلم شیخین مختار میندن رضی الله تعالیٰ عنهم ایکی سنه
 بر مجتمعا * و یاخود برینه منفر دا سب و یاخود طعن ایله کافر
 اولور ایسه صدر شمیدده اسناد اولنور قدوری شرجی
 جوهره دن نقل ایله مجرده یازلدیقه کوره تو بهی قبول او نفر *
 (دبوی الحنفی) و (ابوالیث السرقندی الحنفی) بوقول
 المشدر * و فتوا ایهون مختار اولان بوقولدر *

الْمُتَّقِدُونَ (۲۰) * مطلب *

دولت علیه هشایه نک مسند جلیل مشیخت هله اسلامیه سنه
 احراز ایدن ذوات فضائل سمات طرفاندن اعطای بور نوب
 کتب فقہیه معقبات دن دردست بولانان مجروحه رده عینا مقید
 بولانان فتاوی شریفه لزنگلا بروجه زیر زیور شلک سلطان
 قلنور * طقوز یوز الی ایکی سنه بی فازی سلطان سليمان خان
 هله الرسمه والقرآن زمان سعادت اشیانده و طقوز یوز یتش
 درت سنه بی فازی سلطان سليمان خان ثان هله رسمه السبهانی
 زمان عالیارنده دسی مقام مشیخته بولانان شیخ الاسلام و مفتی الانام
 صاحب الفتاوى ابوالسعود افندی مر حومک معروضاتند
 فیما یتعلق بسب النبي هله الصلوة والسلام بمحشده کی فتاوی
 شریفه (مسئله) زید ب مجلسه کرامت ایله محجزه نک فرق
 ندر دیو سؤال ایدوب بکر دسی دعوای نبوه مقارن اولور ایسه
 محجزه والا کرامت در دیو جواب ویروب زید سنه کلامک
 مقتصد ای اوزره دعوای نبوت ایدن ولی نبی اولق لازمه کلور

دیو حز بوزه سؤال ایلدیکستنده من بور و شخ **﴿لأنجي من بعدى﴾**
 حدیث شریف اول اصل دعوا ایند که شنی ب تکذیب ایدر دیو
 جواب ویرجح **﴿زید من بور مقابله ده ئیشک هرس و زی**
 گرچه کمیدر دیو یکره خطاب ایسه **﴿زید مسغور تقریر اولنان**
 تکلساننک مقتضاسنیله العیاذ بالله تعالی سب نبی ایش اولور می
 ياخود کفرمی لازم اوور **﴿سب اولدیغی تقدیر بجه موجب**
 شرعیسی ندر **﴿بومقوله کلام تاویل اونق قاتلیدر﴾**
(الجواب) حدیث شریفک مضمونی انص قاطع صریح واجهاع
 ایله مؤید ایکن ای استهقام انکاری ایله رد ایشیدیکن ایچون
 کفر لازم کلور **﴿وهرض نبوه شین شیع ویرمه کله سب ایش**
 اوور **﴿کفر اولدیغی عن اهتماد دکل ایسه فجید ایان ایله**
 قتلدن خلاص اوور **﴿من اهتماد ایسه زنادیقه دن در**
 بعد الاخذ تو بهی قبول او نهاد بالاتفاق قتل اوور زیرا سبک
 موجی بالاتفاق قتلی مباح اولقدر **﴿اما اسلامه تکلیجت امام**
 اعظم قتنده قتلدن خلاص اوور و امام شافعی و امام مالک و امام
 احمد رضی الله عنهم و علادن جمع کمیر قتلندہ اسلام و تو بهی
 قبول ایوب قتل اونق لازم کلور **﴿اکابر سلف و خلفدن بور ای**
 اووزه چوق کستنه افتادیکن ایکی جانبک رائی شریفلری
 رعایت او نهق اپھون سنه اربمه وار بین و تسمیه ده قضاء
 مأمور اولشاردر که بومقوله کلام حبیث صادر اولان کستنه دن
 صلاح حال وحسن اسلام و صحبت تو به فهم او نور ایسه اسلام
 و تو بهی قبول ایدوب تھر برو حبس ایله اکتفا ایدوب و امام
 اعظم رسمه الله تعالیه قولیه جعل ایلیه **﴿اکر خیر فهم او نور**
 کستنه دکل ایسه سائر ائمه رأیلری ایله جعل ایدوب تو به واسلامه
 اعتباراتیوب قتل ایمه **﴿اش و امره نسخ طاری اولما مشتری**

دو سنته خس و خسین و سه هم ده تذکره ايله رأى علىه
عرضن او لووب امر خاص من بور حلا مسقير وباقی در ديو امر
جند عالي صدور ایتشدر * بوایکی فریق که نهادند ایسه
حاکم الشرع اکا کوره جر کت ایدر * کتبه ابوالسعود افندی
(مسئله) بکر یهودی بشر نصرانیه ايله بحساده لرنده «مزك»
پیغمبر عیسی علیه الصلوۃ والسلام حاشا ثم حاشاً ولد زنادر دیسه
بویله دین ملعونه شرعاً بالازم ولوور (اجواب) اثیساع عظام
علیهم صلوات الملائک العزیز العلام حضراتنه علناسب ایلیان اهل
کفر قتل او نور * کتبه ابوالسعود افندی (مسئله). زید یهودی
برقصیه ده مسافر او لووب چه و غرضن ابله رس - ول الله سلی اللہ
تمالی علیه وسلم حضرت پرسته حاشا شتم ایلدی دیو افرا ایدر ک
بر قاج کسنہ شهادت ایدوب ثابت اولد قذصکره زید یهودی به
بوز او تووز دکمیت او رووب اون کون حیس ایدوب اطلاق ایش
مراد ایتدکده بعض کسنہ لرز بذلك شئی اسکیدن عادتیدر دیو
کمی مدعی و کمی شاهد او لووب اجرای ایدر که قادر او بور رحی
(اجواب) اولمازیل * غرض فهم او شنجه، قضاء تقضیش
ایشگدن منع او نشادر شاهد اولاندر دیوان عالیه وارس و نار
شهادت اید - و نار دیو چواب و بریلور * زیرا احدی و خسین
و تسخیه تاریخنده بویله جه امر سلطانی وارد اولشدیر * کتبه
ابوالسعود افندی (مسئله) بجز یهودی حاشا سب نبی حلیه
الصلوۃ والسلام ایدوب استهنا او لند قدره معتادی ایسه قتل او لنه
دیو قتوای شریفه و بر لوجه مسلمانلردر بعض کسنہ لحریمه
معتادی ایدوکنی اعلام و شهادت ایلسه لحریمه یهودی شرعاً قتل
اولوری (اج. ب) معتادی ایدیکی برایکی کسنہ ایله معلوم
اولیز لکن ای غرض مستلانه معقادی در دو خبر و بر دکار نده

بزم ائمه من قولیه امثل یعنی آهن یز شدید و حبس ایله اکتھا او نمیوب
 قتل اولنور بن ائمه قولیه علی اولنور فرمان اولنور معاویه معاویه
 ابدوی کی ظهر او نجہ، قتل اولنور * انتہی ماشل من معروضات
 ابوالسعود افندی) و كذلك بیک یتش اینچ سنه سی آوانده
 سلطان خاری محمد خان رابع زمان هایلرند مقام مشیختی احرار
 ایدن شیخ الاسلام و مفتی الانام منقاری زاده یعنی افندی
 من حومک نام عالیسنه منموب جمیوعه مقبره سنه باب های تعلق
 بتجدد النکاح والسریج مشتمله کی فتاوی شریفه سی (مسئلہ)
 زید مسلم عمر و مسلم ایله اشای مشاجره ده زید عکره بن پیغمبر
 امی دکلمیم نیچون شتم ایدرسک دیسه همرو حاشا باق پیغمبریه
 باق امته دیسه همروه نه لازم اولور (الجواب) بلا تأخیر قتل
 اولنور (استخفاف نبی من الانیاء هلبهم الصلوة والسلام
 کفر یقتل قاله (کذا فی المیاجع * انتہی کلام منقاری زاده)
 و كذلك سلطان مشاریه مغفورک زمان سعادت اقتانلرند
 بیک سکان درت سنه سنه شیخ الاسلام و مفتی الانام بولنان
 صاحب تدوینات المعتبره علی افندی من حومک نام عالیسنه
 نمیوب فتاوی و استندہ فی ما یکون کفرا من المسلم لحشک نوع اخرند
 مقید فتاوی شریفه لری (مسئلہ) زید مسلم رسول اکرم صلی الله
 علیه وسلم حضرت ایله حاشا سب ایله زیده نه لازم اولور *
 (الجواب) بلا تأخیر قتل اولنور (اذا شبهه علیه الصلوة
 والسلام سکران لا یعنی و یقتل جدا و هو مذهب ای بک الصدیق
 رضی الله عنہ والامام الاعظم والثوری و اهل السکوفة والمشهور
 مذهب مالک و اصحابه قال الحطابی لا اعلم احسدا من المسلمين
 اختلف في وجوب قتلهم اذا كان مسلما (بزاریه فی ما یکون
 کفرا من المسلم من الفاظ الکفر) (مسئلہ) زید مسلم رسول

اکرم صلی الله علیہ وسلم افتد من حضرت زریه حاشا سب ایتدکدہ
 عیرو و بکرزیدی حاکمک اذنسز قتل ایلسہل عیرو بکره نسنه لازم
 او اور حی (الجواب) اولماز (مرت مسلمتہ النفا) (مسئله)
 زید مسلم ابو بکر الصدیق و عیرالفاروق رضی الله تعالیٰ عنہما
 حضرتہ جا شاسب و اعن ایلسہ زید نہ لازم او اور (الجواب)
 بلا تأخیر قتل اونور (سب الشیخین واعنہما کفر * اشواه)
 (مسئله) مسلم نامہ اولان زید بعین قبایح الشیل کله عیرو
 زید بوصولہ ایشی ایسلہ آخرت واردر دیدکدہ زید آخرت
 اصلی یوقدر انسان او ت کبی بت بو بر عالمدر صفالک وار ایسہ
 سن دھنی ایشلیه کو دیوب بو اهتماد او زرینہ مصسر اولسہ
 زید نہ لازم او اور (الجواب) قتل اونور (من انکر القيامة
 والجنة والنار والميران والحساب والصراط والصحاب
 المکتوب فیہا بامثال العباد یکفر * تاتار خایہ من احکام
 المرتدین) وکذا فی بدرا رشید * انتہی ما نقل من فتاویٰ علی
 افندی) و كذلك ییک بوز القی سنه شمشد سلطان احمد خان ثانی
 خلیه الرحمۃ والغفران الصمدانی حضرت لرینک آوان میسان
 دشار عالیارزنه مقام مشھنی احراز ایدن جامع الیاسین
 شیخ الاسلام والملین شہید فیض الله افندی مر حومک فتاویٰ
 فیضیہ نامیله مسمی کتابہ باب المرتد دیدیکی محاذہ مقید فتوالی
 (مسئله) زید ذمینک رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیہ وسلم
 افتد من حضرت لرینک هلنا سب ایکدیکی ثابت اولسہ زید نہ لازم
 او اور (الجواب) بلا تأخیر ملعون قتل اونور (الذی اذا
 اظہر سبہ علیہ الصلوۃ والسلام یقتل به (فتح القدير فی الجزاۃ)
 (مسئله) زید ذمی علنا حاشا ثم حاشا رسول اکرم صلی الله
 تعالیٰ علیہ وسلم حضرت لرینک تعییر و تصریح شنبی و مستحبی

لقطع ایله سب و شتم ایلدیکی شرعاً ثابت اولیه زیده شرعاً نه لازم
او اور (الجواب) کرچه آنها حنفیه تعزیر و حبس مدید ایله
اکتفا ایلشادر * لکن بعض متأخرین قتلنه افتاده ایلدیکشدن
ماحدا آنها شافعیه و قالکیه عموماً قتلنه ذاهب او اوب ابوالسعود
علیه رحمت رب الودود حضرتلوی قتلنه افتاده ایدون سلطان
سلیمان خان علیه الرحمۃ والغفران حضرتلوی نسیه هروضن اولان
مواد دندر حالاً پادشاه اسلام ادام الله تعالیٰ الی آخرالایام
حضرتلوی نسیه هروضن او اونوب قتل او نجق کر کدردیبو مقید در *

(مسئله)

ای قلم بودار حکمت سازدین * وی دوات آرای حکم کرد کار
زید ذمی حضرت پیغمبر * بی محابا شتم ایتسه آشکار
آکه وحابیسی همرو مسلمه * نیجه او اور شرع به انجمام کار
(الجواب)

زید حقنده وجوب قتلدر * بی توقف حکم شرع کرد کار
تو به ایلسه اکر همرو خبیث * ضرب موجع درا کا انجمام کار
(وضابطه التعلیم بر بخل موصیت لیس فیهاحد مقدر فیها التعزیر
* الشباء). قال المیتی واختیاری فی السب ان یقتل انتہی *
وتبغه ابن الہمام و به افتاده شیخنا خیر الدین ازملی و تسامه فی
در المختار فی الجزیه * انتہی مانقل عن فتاوی الفیضیہ) و كذلك
بیک یوز یکرمی بدی سنه سنه سلطان الغازی احمد خان ثالث
پادشاه مغفول و کھصر سمعاً دارندہ شیخ الاسلام و مفتی الانام
اولان صاحب الفتاوی عبد لرحیم افتادی من حومک نامنه
بنیوب فتاوی شریفندہ * وما یتعلق بسب الائمه علیهم
الصلوة والسلام بمنشده اولان فتوازی (مسئله) زید مسلم
حاشا سب نبی علیه السلام ایدون و ایلدیکی طوعاً اقرار ایله

زیده شرعاً له لازم اوور (الجواب) محياناً قتل اوور
 (مسئله) زیده مسلم حضرت رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیہ
 وسلم افتد من حضرت ابی هبیون حاشا بر فلاحدر شدیکی زمانک
 آدمی کورسہ اکا ایمان کتورد من دی دیوب بویله دیدیکی ثابت
 اویسه زیده نه لازم اوور (الجواب) بلا تأخیر قتل اوور
 انتہی کلام عبدالرحیم افسدی) و كذلك بیک یوز اوور
 بنده سعدہ پادشاه مشارا لیه مفروز زمان عالیاندہ شیخ الاسلام
 شلہ السلام ابو الفضل عبد الله افندی علیہ رحمة المبارکین
 بیجت الفتاوی نام کتابنده نوع فی مایتعلّق بسب الیٰ صلیۃ الصلوٰۃ
 والسلام بحشنه مقید فتویٰ (مسئله) زیده مسلم مدینہ منورہ
 اهالیستدن تمرو ایله چکشند کده عمر و بن مدینہ اهالیستندہ نم
 دید کده زید حاشا لعنت مدینہ به و مدینہ اهالیستندہ دیوب بکر
 نبیون لعنت ادریس که حضرت رسول الله صلی الله تعالیٰ علیہ
 وسلم اندہ در دید کده زید ایسٹرنسه اویسون دیسہ زیده نه لازم
 اوور (الجواب) بلا تأخیر قتل اوور (کل من ابغض
 رسول الله صلی الله علیہ وسلم نقلہ کان مرتد افالسساب بطريق
 الاولیم یقتل خدا عنده فلا تعلم توبہ فی استقطاع القتل
 (فتح القدير فی احكام المرتدین من السیر) (مسئله) زید
 دی پیغمبر من حضرت محمد فصطفی صلی الله تعالیٰ علیہ وسلم
 افتد منه یاخود سار ابیتاء عظیم صوات اللہ تعالیٰ علیہم
 حضرات شدیع برینه علنا خاشا نسب ایلسے زیده نه لازم اوور
 (الجواب) بلا تأخیر قتل اوور * بوصورته زید که قتلی
 سب ایله نقض عهد ایش اولمغافلہ میدر یو خسہ سیاستہ میدر
 (الجواب) سیاستہ دیر (مسئله) زید عمر و مسلم حضرت
 داؤد علیہ الصلوٰۃ والسلام قاتل اولادی وارایدی بیلور میسٹ

دیدگده عرو و طقسیان طقوز عورتی اولان کدینک قاج اولادی
وارایدیکنی نه بله تم دیوب بو وجهمه له شتم ایتش اوشه عروه
نه لازم اوور (الجواب) بلا تأخیر قتل اولنور * انتہی
ما نقل من فشاری البهجه علیه الرحمه) و كذلك بیک ایکنوز
اتی سنه رنده یعنی عصر میامن حضر سلطان سبلیم خان
انع الله تعالی بیک ایوب الغفران ثالث حضرت مرنده شیخ الاسلام
ومفتی الانام دری زاده السيد محمد طارف افندیان تیجۃ الفتاوی
نامیبلیک موسوم دیکنی بر تجویه فتهیه سنه فصل فی سائر الاحوال
الذمة والمیتد بحشنه مقید فتواسی (مسئلہ) زید مسلم ایله
عرو ذمینک بینه رنده مشا جره واقعه اولدگده عرو زیله بکا
نچون آذیت ایدرسک بن حضرت عیسی امیرنده نم دیدگده
زید عروه سناک انانیمه وعیسی پغمبر انسینیده حاشا فلان
ایدرم دیو بخان لظیله شتم ایله زید حضرت عیسی علیه
السلامه سب ایتش اووری (الجواب) اوور * بوصود تده
زیدگ وجه مجرز اووزه سب ایتدیکی حضور حاکمه وجه شرعی
اووزه ثابت اوشه زید بلا تأخیر قتل اولنوری (الجواب)
اولنور (ابوالخیر) اذا سب الرسول او واحدا من الانبياء
حلیهم السلام فانه بقتل خدا ولا توبه له اصلا سوا بعد القدرة
حلیه والشهادة او جاء تائبا من قبل نفسه (برازیه)
انتہی ما نقل عن تیجۃ الفتاوی *

رد المختار صاحبی کابنده باب المرتد بحشنه و تمہیدن نقل
نور المیتد اهل هوانک کفری موجب اوور حبیله بدعتیه بینی
اظهار ایتدکلاری وقتیده جیعا قتلاری میساح اوور اکر

(رجوع)

رجوع و توبه ایکزر ایسنه * اکر اسلام او لوپ توبه ایدرلر
 ایسنه بجهیها تو به لری قبول اولنور * لکن فرقه باجیه و ظالیه
 وز وا فضدن شیعیه و فلاسفه دن قرامصه وز نادقه نک تو به لری
 بر وقتیله مقبول اولنر * کرک بعذالتوبه و کرک قبل التوبه
 اولشون قتل اولنورلر * زیرا بوجرقه جنساب واجب الوجودک
 وجودیتی اعتماد ایتدیلر که حتی تو به لری و روحشلری قبول
 اولنسون * و بعضاشلری دیدیکه اکر قبل الاخذ والاظهار
 توبه ایدرسه توبه سی مقبول اولور (والافلا وهو قیاسن قول
 ابی حنیفه وهو حسن جدا) اما اهل هوانک اظہار ایتدکلری
 بدھتلری کفری الحساب ایکزر ایسنه ده بو بدھتی منع ایچون
 تعزبر واجب اولور * نه وجمله منعی ممکن ایسنه او بدھتلن
 منع اولنور * اکر بدھتلرینک منعی حبس و ضربسز ممکن
 اولنر ایسنه جبس و ضربی جائز اولور * و گذلک حبس و ضربیله
 بلاسیف منع ممکن اولنر ایسنه انلرک ریئس و مقنده رینک سیاسه
 قتلی جائز اولور * و گذلک شخص مبتداع بدھتی
 اظہار ایدوب و نامی دخی او بدھتی دعوت ایدر ایسنه
 و بدھتلک دخی نشر ندن قورقیلور ایسنه هر یه قدر او شخص
 کفریله حکم او لغز ایسنه ده سلطان اسلام ایچون او بدھتلک
 منیمه و زجر اقتلی جائز اولور * زیرا او شخص مبتداع
 فسادی یوجه لنوب دین مینه تأثیر اپدر دره جهله رده عام او لمش
 اولور * اکر بدھتی کفر او لغز ایسنه گیوما قبلای مباح اولور *
 اکر بدھتلری کفری مؤدی او لغز ایسنه اصحاب بدھتلک معلمی
 و ریاستلری زجر او امتناع اقتل اولنور * انتہی ما تقل من نور العین)

(س) * نیکوون بو اهل بدعوت حقنده مشایخ اسلامیه
عثیانیه شفاه شرفده تصریح اولندیغی او زره حنفیه نک
تو اندیغی قریل او زره کندوزدن تو به طلب اینکلکله و سب
ایلن شخصیت تو به سنک قبولیه فتو و برمیوب باشکه سب ایدن
شخصیتن تو به طلب ایتمکسزین بلا تأخیر قتل ایدمالریه فتو
و بردیلر * و نه سایه مبنی کابارنده اهل اهوانک کندولکسندن
تو به ایدرايسه ویا کندودن تو به طلب اولدوق تو به ایدر ایسه
سبیل نکلیه اولنوب نتکلیل قلنور والا قتل ایدرلور دیو بایز مدیلر *

(ج) * امام اعظم رضی الله تعالی عنہندن بالاده ذکر
اولندیغی وجهه روایت مختلف اولدیغندن مشایخ عظام
امام اعظم حضرتلوندن روایت آخره بی اختیار و وجهه قله
فساد زمانه ناسک زریعه سفی دفعه و برد جناب جناب
وسالنه رعایت ابتدا ایلدیلر * (س) * جناب جناب
رسول خدایه رعایت ایک مخصوصا مجتبه دینک هندنده ثابت
اولان حکمه اتباع ایله حاصل اولور * زیرا بزم او حکمه
اتیاعز واجدر * حالبو که و مثلاو میتدعینک تو به لینک صدم
قبول عند المحتهدین ثابت دکادر * باشکه نزاڑی حکم مذکوری
کتب سابقه اهل متین بروکابن نقل ایتمه رک ذکر ایلشدر *

(ج) * میتدعینک تو به لینک صدم قبولی مسئله سنک ثابت
اولندیغی مسلم دکادر * زیرا کتب سابقه حنفیه دن نقل ایلش
اولدیغی مسائل ایونه ذه مذهب معاشر حنفیه مجتبه دلرندن
نقلا مسیله مذکوره ایک ثابت اولندیغی ظاهر اولشدر *

(لمترجم) * شمویله که امام همام اعظم رضی عنه ملاک العلام
حضرتلوندن بر روایت نقل ایتدکه انلرک فتلری لازم کلوراشبو
مجتبه دشارالیه دن نقلا ثابت اولان رواته نظر اجانب جناب دسول

خدایه رعایه قتل اویلور * امام اعظم حضرت پرینک هندنده
 بروجه محرر تو به لش قبول او لدینی تسلیم او لنسه بله مذهب
 آخره تقليد جائز در * انتهی) واقعاً حافظ الدین محمد بن محمد
 ابن شهاب المعروف بابن براز الکردی الحنفی مسئله مبسوط
 صنهایی ائمه حنفیه هزو و اسناد ایدوب ای کتب سابقه
 اسلامیه نک هیچ بر یستندن نقل ایتدی بونده ایسه حسره
 بوقدر * زیرا معاشر حنفیه نک مفتیارین اکثر مسائل
 بوصورتله یسبک او نشدر * قی الحقیقہ ادله معاشر حنفیه نک
 مذهبیه مقلداً ولیان بر ذاتک کتابه احاله ایتشدر بونده دخی
 حسره بوقدر * نتکیم استتابه و قبول توبه مسئله سینک شیوه
 قاضی هیاض کی بزم مذهبیه مقلداً ولیان بر ذاتک شفاء
 شریف نام کتابندن نقل ایلش او نسنده دخی حسره بوقدر *
 چونکه رد مشتشار نام کتابه شیخ تقى الدین السبکی الشافعیتک
 سیف المسالول هلی من سب ارسنل هلیه السلام * و شیخ
 تقى الدین احمد بن تیمیه الحنبیلک صارم المسالول هلی شام الرسول
 هلیه السلام نام رسائل الرذین قاضی هیاض هلیه رحمة الفیاض
 المالکینک شفاء شریفندن نقل جناب مالک و احمد نام امامین
 همامینک مشهور اولان رائیلری سب رسول ایدن کسندن
 توبه طلب او نمیه جفنه * و توبه ایلش اولسه توبه می کنندوستک
 فقانی اسقاط ایتمیه جکنه داڑ ایدوکنی یازمشدر * بورآی ایسه
 اصحاب شافعینک رائیلردن بریدر امام مالک و امام احمد
 سب نی هلیه السلام جرأت ایدن شخصک توبه سـنـک قبول
 او لنه جفیده حکایه او نشدر که بوئامیله ابوحنیفه حضرت پریله
 اصحابیلک قولیدر * و مذهب شافعینک مشهور اولان
 وجهدر که مرتدک توبه سـنـک قبوله مبیندر * اشبو ائمه نک

کلامری انفا ذکر ایندیگن و جمله معاشر حنفیه نک مذهبی
 اندردن قول اخیر حکایه ایتمکسزین سب نبی علیه السلام ایدن
 کنه نک تو به سنا قبولندن هیارت ایدوکنه * و بقیه مذاهبه
 اولان خلاف حکایه ایده کلدکار بنه صراحته دلات ایدر *
 بو باده هر تقدیر برازیدن وا کا تبعیت ایدنلردن اول معاشر
 حنفیه دن تألف اولسان کتبدن نقل بولنامش او لسه بله
 بومسهله اده مشروحه به حجت کافیه در * حالبوکه نقل دهی
 موجوددر بونکله براابر برازینک هباره می بطولها واکثرها
 قاضی عیاضک شفاء شریفندن مأخذدر * ایشه شوقریراتدن
 اکتفا اوونوب بلندیگه برازی بومسهله بی نقل خصوصنده
 فایت الفایه تساهل ایتشدر * نولیدی معاشر حنفیه دن
 برذاندن بر نقل ایراد ایته رک قولی شفا و مصارم المسؤول نام
 کتاب و رساله اه استناد ایدیدی اول حالده مناجعده امعان
 نظر اوونوب موئی الیسمک مسنه بی نقل ایلدیگی ذواتدن
 گند و سنا فهم ایلمدیک خلاف ایندوک صراحته کوریزوری *
 بناء علیه موئی الیمه بوتساهلی گند و سندن متاخر اولان
 حلسانک عامه دوچار خططا اولملرینه سبب اولمشدر * چونکه
 علماء موئی الیهم انک تقلنه اعتماد و بو باده اکا تقليد ایده رک
 ایچلرندن بریسی مسنه مذکوره بی کتب حنفیه دن بركتة ابدن
 نقل ایتماشلردر * حالبوکه بوقول برازیدک حدوثدن اول
 کتب حنفیه ده منقول اولان قولان خلافیدر انتہی کلام
 رد المحتار * بزم معاشر متاخرین دریزکه بو باده برازی
 تساهل ایتماشدر بلکه مناجعت و تحریکه امعان نظر ایده رک
 بومسهله بی کتب معاشر حنفیه ده بو اوب نقل ایتمکسزین
 مذهبیه مقلد اولسان و سزک معقد هلیسکن اولان ذوات

مشار اليهم **كشاپلریمه نظر ادله** في بيان وادخان ايلکسزمن
 كتابه تحریر ايلشدر * (س) * همود الدريه في فتح
 الفتاوى الحسامية نام كشاپلر باب المرتد والمعزيرده شووجهله
 زیب سلک تقریر اویور که سب نبی عليه الصلوة والسلامه جرأت
 ايذرلرک تو به سمت هدم قبول مسئله سنی عباشر حنفیه هندنده
 ابتسدا ذکر وا براد ایند صاحب البرازیه اویوب بالآخرة کمال
 ابن الهمام نام صحیح هدايه يه یازدیغی فتح القدير نام شرحنده
 اکاتابع اولمشدر * و تراش نام مدقق دستی بوکاتابع اولهرق
 هن تو زرده مذکور بمسئله صاحب برازه عزو ایلدکدن صکره
 تو زرده یازدیغی فتح الغفار نام شرحنده دیشدکه دیاره مصیره ده
 مفتی الحنفیه اولان مولانا خبدالعالی نام ذاتن استماع ایلدکه
 صاحب فتح قدری بمسئله ده برازیه تابع اولدی * امام
 برازیده صاحب صارم المسلطه تابع اولدی پیونکه برازیده
 بو با بدنه نقل ایلدیکی مسئله نی صاحب المصارم المسلطه عزو
 واستاد ایدو بعلماء حنفیه دن هیچ بر ذاته عزو ایتدی دمشدر *
 و كذلك معین الحکامه امام طحاوینک شرحنه عزو ایدیله رک
 مذکور اولان مسئله نک صورتی بروجـه زیر بیان اویور *
 هر کیم حضرت نبی محمد صلی الله تعالیٰ علیه وسلم افتد مرد
 سب و یا خود بعض ایلایسه اشبو سب وبغض او شخصه ردت
 اویور * و حکم شرعیسی من تدل حقنده اولان حکمر *
 و امام برازی نتف ادلو کتابنده سب رسول اکرم صلی الله تعالیٰ
 علیه وسلم این شخص من تدل و حکمیله من تدبیک حکمی
 کبیدر من تدل حقنده نه ایشنور ایسیه سب نبی علیه السلام
 این شهنش حقنده دستی او حکم ایشنور دیو یازمشدر *
 برازینک اشبو من تدل حقنده نه ایشنور ایسیه سب نبی ایند

شخص حقنده او حکم ایشلور قولی سب ایدن شخصت تو بهستك
 قول او لنه جعنده ظاهر الدلاه در * وابو جنیفه رحمة الله عليه
 خضر تلنندن نقل ایدنلردن بر یاره شفاء شرینقنده قاضی صیاضن
 خضر تلریدو * انتهی قول منح الفقار (شورا رسیده معلوم
 او له که بزاری بو محشده ایکی کلام ایاد ایدون برینک مائی
 سب فی ایدن کسه قتل ایدنلکده زنداق کبیدر * زیرا اوقت
 واجب برحد در که تو به ایله ساقط او لز بوباده هیچ بر ذاتک
 مخالفتی یوقدر * چونکه بو برحة در که اکا حق عبید تعلق
 ایشکاه سائر حقوق مسلمین کی تو به ایله ساقط او لز بکدر *
 اذیکر ینک مأیله بومستله ینک ادله سی صارم المسائل علی
 ششام الرسول حلیمه السلام نام رساله ده تعریف او نشدر
 دیگدن عبارت او لدینهندن * بن توی الدین سیکینک بو هارم
 المشائل رساله سنه مناجت ایدنلکنه بزاری بی رد ایدر
 بوقول ذکر او لدینه غنی وردم * زیرا امام سپک اولا قاضی
 هیاضنک شفاسندن نقاله امام شافعینک سب فی جیل حلیمه
 صلوات اسلیل ایدن شخصتک زدنده تو بهستك هدم قبوانده
 امام مالک که رأیه موافق او لدینه * وابو حنیفه واصحابی
 وثوری واهل کوفه دشی بومشللو قوله ذاہب اولوب بو نلر فقط
 زدنہ ھائل او لدقیرینی ذکر ایلد کدنصکره * بونقلات مقتصداتی
 امام شافعینک رأی سب ایدنلک تو بهستك قول او لدینه
 من کرنده در * شوقدر که انک اصحابینه بورأی امام مشار
 اليه دن نقلات صریح ایلش برذان کوردم * ایشنه دعا شر
 شافعیه جه او لدینه مقتال بوندن هبارتدر * و معاشر
 حنفیه ینک سب ایدن شخصت تو بهستك قول حقنده معاشر
 شافعیه قراب کلامی وارد * حالبو که انرا ایچون تو بهنک

(قیواندن)

قبولندن خیری رأى بولنه میور * قالديكه سب ايدن شخصك
 توبه منك قبولي حقنده بزم دليل معتقد نيز * قل للذين كفروا
 ان ينتهوا يقفر لهم ما قدم سلف * وقل يا عبادى الذين اسرفوا
 على انفسهم لاتنقضوا من رسخة الله * وكيف يهدى الله قوما
 كفروا * آيات جليله له (الاسلام يحب ما قبله * والتوبة
 يحب ما قبلها) حديث شریف از چونکه آيات جليله مذکوره
 هر تذکر توبه منك قبولي حقنده نص او اوب گوئینه بناء سابق
 دخی بوکا داخل ایدوک در کار وحدیث شریف از گوره
 برگشته نک داره فجیعه اسلامیه دخولند نصرکه طرف
 اشرف رسالتنا همین قتل اولندیتی محفوظ نیز اولما میله دخی
 حکم مذکور وارسته اشتباہ ایدوک اشکاره * کامل حق
 آدمیدر توبه ایله اسعاخ اولنه عن قاصده سی * گشیدر شوقدره که
 جناب رسالتنا هله صلاوة الاله افتادمن رافت ورنجت
 وشفقت منصوصه محمدیه لینه کوره عالم حیاتنه کنندوارینه
 حائل حق ایچون انتقام المدققی امر میزومدر * دار آخرته
 ارتحال نبویدن همکرمه کیفیله انتقام الورل دیو گلامنه
 نهایت وبرمشدر * مششاریهمتا نق الدین السیکی وقاضی
 هیاضن شه وثبت وحدل اولا باردن بولنگریه انلرل اعه حنفیه دن
 همکنندو مذهبینک قبولي توبه دن هیارت اولدیغی نقال
 وشهادت ایقلی کفایت ایدر * خصوصیله برازیدن هذا به
 دهاء هارف اولان ذواتن شیخ المذهب اولان امام طحاویدن
 وغیر باردن استماع اولان قول بالاده مسطور در * سلطان
 همایه دن سلطان سلم خان بن سلطان پازیده خان هله الرسمه
 والغفاران عصری علماء مندن امام چلچی دیو شهید اولان
 ذات بزاری بی رد ایچون تأليف ایلدیکی رسالتده اولاده خلاصه

ذکری سیف المسلط نام رساله‌ده تصریح اولندیغی وجهه
انه حنفیه و شافعیه هندسه سب ایدن شخصت تو به می قبول
اولنور ایدوکند * و حاوی نام کابده فخر کائنات علیه افضل
الحسیات افسد من حضر تاریخه سب ایدن شخص کافر اولور
انک تجدید ایمان ایشکدن بشقه تو به وجاهه می بوقدر ذیلو
ذکور ایدوکنه * و بعض متاخرین انک اصلاً تو به می
قبول او نمیوب حدا قابل اولنور دیعشلر ایسه‌ده اصم اولان تجدید
ایمان ایلدکد نصکره قتل او نمیجه غنه دار اولوب * و نکله برابر
کتب حنفیه‌ی تبع ایلدکلرنده برازیدن نقل اولسان روایتند
ماعدا عدم قبول تو به دار بر قول بولدقاریه * و ابو یوسف
رجه الله تعالیٰ حضر تاریخ کتاب اخراج‌شدن نقل ذات نبی
کریم علیه صلوات‌العلیم افسد من حضر تاریخه سب ایدن کافر اولور *
درحال تو به ایدر ایسه تو به می امام اعظم ایله بموی ایه ابو
یوسف عنده سب قبول او نمیجه غنه و بو با بد امام محمد مخالف
بولندیغه دار بعض فتاواده محمر اقوال دخی برازیده محزر
قولی تخطه‌سته دار ذکر ایلدیکی اقوالی تأیید ایلدیکنی ذکر و بیان
ایلشدیر * (ج) * تتفیح حامدیه نک بالاده هرض اولسان
سؤال طویلی زیلنده اوچ وجه اوژره بخت اولنوز * اولاً
صدر سوالده رسول‌اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم افسد من کسنه
جستارت ایدن شخصت تو به ستک عدم قبول مسنه‌هی معاشر
اهل ندت عنده ابتدا ذکر ایدن صاحب برازیده در دینسی
روهین قبول دکلدر * زیرا قاضی عیاضت محمد علیه اولان
شفاء شریفته کی کلامی امام اعظم رضی الله عنه حضر تاریخ
یالکن استئابه و قبول تو به نقله مقصود اولیوب بلکه شفاهه
شهر بعده امام مشار البهدن سب ایدن شخصت بلا استئانه قتلی

وعدم قبول توبه بی دخی نقل ایلدیکی نسیم الراهن نام شرحیه
بیان کرده شهاب الدین حنفیه در که فریده ثالثه نک جوهر
را بهمنه بیان ایلدک * بوکا نظر از زایدین اول بلا استنایه
قبل نقلی دخی ثابت اولدیغی ظیاهر اولوز * خلاصه کلام
بومسهله ده امام اعظم حضرت برندن ایکی روایت و ازدر که
بری سبب بی اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم ایدن شخصدن
توبه طلب اولنور توبه ایدر ایسه توبه بی قبول اولقدز *
و دیگری بلا استنایه قتل اولنوب توبه ایدرسه ده توبه بی
مقبول اولامقدار * تانیا بزاری صارم المسوول صاحبینه
تابع اولدی * زیرا بزاری ده نقل ایلدیکی مسئله بی اکا عزو
ایدوب علما حنفیه دن هیچ برداهه عزو ایلدی دیو واقع اولان
اعتراض دخی موجه دکادر * چونکه دلائی صارم المسووله
احاله ایلش ایسه ده اصل مسئله بی احاله ایتماشدر * بوکا
سبب اونقی کیندوون اول یازیلان کتب حنفیه دن برکابده
یلووب اندن اشد ایلش اولسیدر * واقعا علما حنفیه دن
برداهند نقل تصریح ایلامشدر شوقدر که بونده بخبر اولیوب
بلکه اکا حاجت کورماشدر * زیرا دینه باجه کستباته مذکور
مسائل امام اعظم مذهبی اوژره یازلادیغی تصریح ایلشدر *
بناء علیه کتاب مذکور جهنه علیه التعلویل ف الاقتا والقضايا
والاحکام دینلشدر * ثالثا بز ~~ب~~ کتب حنفیه بی تبع ایندک
زاریتک ذکر ایلدیکی کلامدن بشقه ساب مذکورک توبه سنک
هدم قبوله دار بر قول بولدق دیو تحریر ایدیلان اعتراض
دخی صقلامعکوم به اوله ماز * چونکه هدم وجدان هدم وجودی
مستلزم اوله ماز زیرا کتب حنفیه بیرون تعداددر * بوحالده
بالاده مذکور الوصف جسام چلپینک تبعی تمام هد اوله بیاور *

مطلب * (ملک) مطلب *

کتاب خلافیاتنده بمندوکون بجهش دارد * (س) * اجماع
الائمه و اخلاق افهم الحنبلي کتابیک صالحی که بن ازیدن مقدمدر
مشارالیه باب المرتدنده بر اهل سنت مر تدک او زیرینه حکم قتل واجب
اولدیفنه اتفاقدن صکره * بونک ف الحال قتلی مختص میدر *
یاخود تو به طلبینه قدر ذور یلورمی * و استتابه می واجبیدر
دکلیدر * و تو به طلب اولنوبه تو به ایتزاویه بعد الاستتابه
تأجیل اولنورمی او نفرمی بونکه اختلاف ایلدیلر دیو یازدیغی
کلام برازینک مقایی مؤید اولزمی * (ج) * ابوحنیفه
رضی الله تعالی هن حضرتاری استتابه واجب دکلیدر هر حاله
ف الحال قتل اولنور مکر که او شخص ایم تأجیل او نمسی طلب
اینک حاننده بولنه او حاله اوج گون مهرله و یو یلور دیو
یورمشدر * اصحاب مشارالیه دن بعض ذوات طلب ایتزاویه
پیله تأجیل او نمسی مستحبیدر دیشادر * و امام مالک رضی الله
تعالی هن حضرتاری دخی استتابه می واجب اولور * اکر
تو به ایدر ایسته ف الحال تو به می قبول اولنور اکر تو به ایتزاویه
ایسیه اول وقت استتابه اینک المجنون اوج کون تأجیل اولنور *
تو به ایدر ایسیه قبول اولور ایتزاویه قتل اولنور یورمشدر *
و بویاده امام شافعی رضی الله تعالی هن حضرتاروند
استتابه سننک وجو بنده روایت اولنسان ایکی قول اظہر
اولانی استتابه سننک وجو بیدر * و تاجیلده ده ایکی قول روایت
اولنوب بریسی تأجیل او نفق * و دیگری تو به طلب ایدر ایسیده
تأجیل او نمیوب ف الحال قتل ایدلیکدر که با ظهر قوادر * امام
احمد ابن حنبل رضی الله تعالی عنده حضرتاریه کامنجه اندردن
دخی ایکی قول روایت اولنوب بریسی امام مالک رضی الله هن

(حضرتاریه)

حضرت ایشان با اله بیان مذهب ایشان حینیدن **دیگری**
 استنباطی واجب او لبوب فی الحال قتل او نقدر **تاجیله**
 کلیجیه مشارا به حضرت ایشان مذهبی اون **کون تاجیله**
 وجو پنه تحالف دکار **قالدیکه** بحثین دین هظام ارتاد
 ایدن نسا حقنده اختلاف ایدوب امام مالک و امام شافعی
 و امام احمد رضی الله عنهم حضراتی مرتد دخی سرند **کی**
 قتل او نوره دیلر **امام اعظم ابوحنیفه رضی الله تعالی همه**
 حضرت ایشان **قتل ایدوب حیس والنسی اجتهاد**
 بیورمشدر **زندیقه کلنجه ائمه اربعه مشارا بهم بالاتفاق**
 کفریق کربلوب اسلام او لبعنی اطمبا زایلیمان **زندیق هر**
 حالده قتل او نور دیوب تو به ایتدیک وقتی کی حاله کلنجه
 تو بهی قبول او نوب او نامسی بحثنده اختلاف ایتدیلر *****
 او حشیه حضرت ایشان کندوزدن نقتل او شان ایکی روایتک
 اطمبه رند تو بهی مقبول اولز بیورمش اولدقلی در کاردادر *****
 امام مالک و امام احمد رضی الله عنهم حضراتی دخی کندوزدن
 نقتل ایدبلان ایکی روایتک اطمبه رند امام اعظم حضرت ایشان
 رأینده بولنمیلدر **امام همام ابوحنیفه و شافعی و احمد**
 رضوان الله تعالی هلهیم اجمعین حضراتی کندوزدن نقتل او شان
 دیگر ایکی روایتک زندیق ک تو به سنتک قبول او آنچه ذاہب
 اولمشلدر **صاحب هدایه دخی هدایه سند احکام المرتدین**
 باینده شافعی رضی الله تعالی عنمه هن ضر و یذر که امام او زرینه
 لازم در که سرندی او ج کون تاجیله ایلیه **اشبو تاجیلی**
 اجر ایقیه زک قتل ایچک حلال اوماز **زیرا مسلط ارتادی**
 ظاهر ارشبه دن نشائنه حاصل او لور بونک ایمیون ارتاد
 ایدن شخصه نامل نمکن اوله حق و مدت تأجیل او نفق لازم در *****

او مدی اوچ سکون تقدیر ایدلک چونکه اهل سنت ایچون
 ﴿ اقْتُلُوا الْمُسَرِّكِينَ ﴾ آیت کریمه سنت امہال قبیدی
 اول مقصیزین نازل اول مسی و (من بدل دینه ها قتلوه) حدیث
 شریفی دلیلدر * برده مرتد کندویه دھوت باع اولش کافر
 خربی اول مقله من خبر امامال فی الحمال قتل اولنور * (س)
 یز معاشر حنفیه صندنه نیچون : تأجیل او لفیوت فی الحمال قتل
 اولنور * (ج) * زیرا قتلی واجبدر واجبک امر موهومن
 طولایی تأخیری جائز اولنر . زیرا مرتدک تو رسی واسلامی
 امر موهومند * ایشنه ذکر اولان ایکی کابدیه بولنان نقل
 برازینک ذکر ایدیکی قولی تأیید ایدر * شنوقدر که من خیر
 استتابة فی الحمال قتل ایدلک معقیب اولمیدر * زیرا برازینه ده
 آکرمدن طلب ایدر ایسه تأجیل او لفسی مسئله سی ذکر
 اولنامشدر *

﴿ خاتمة الفرائد الفوزية ﴾

اشیو خاتمه ده بش مرصد وارد در * مرصد اول طبقات فقهها
 بیاننده در * او ده بدی طبقه در * (طبقه اول) * شرع
 شریغده مجتبهدل طبقه سیدر * آئمه اربعه رضی الله تعالی
 صنهم اجمعین حضراتی کبی هر تقدیر خیر باردن باعث امتدازی
 اولان تأسیس قواحد اصولده : اصحاب ایاری منقرض اولش
 ایسه ده * اوزانی * و امام ثوری مثلاً الوائهار بعده مشار اليهم
 مسلکلر بته سالک اولنلر دنی بو طبقه دون صد اولنشدر *
 (طبقه ثانیه) مذہبده مجتبهدل طبقه سیدر * آئمه مشار
 البیهمدن امام ای حنفیه حضرت بیرینک شرفیاب صحبت احتجاد
 و منقبتلوی اولان امام ای يوسف و امام محمد کبی * بو طبقه ده

بولنسان ذوات گرام استاذ فیوضات مختاری اولان امام
 اعظم حضرت پرینک احکامه دائر قرارشند روش اولدقلی
 قواعد مقتضی استه کوره ادله شرعیه دن احکام شرعاً نک
 استخراجته مقید او لوپ هر تقدیر بعض احکام فروعه امام
 همام مشاریه مخالفت ایلش ایسیلرده قواعد اصوله
 اکا تقاید ایله امام شافعی حضرت پری کی منہبده اکا هارض
 او لشادردن و خیر پری احکامه اکا مخالفته بوابر اصوله
 مقلد اولیانلردن کسب امتیاز ایلشادرد * (طبقه نائمه)
 حقارنده صاحب مذهبین نص جلیل اولیان مسائله مختهد
 بولسانار طبقه سیدر * حضاف * واچ چهر الطحاوی * واچ
 حسن الکرسنی * و شمس الائمه احوالی * و عیسی الائمه السرخی *
 و فخر الاسلام البرڈوی * و فخر الدین قاضی خان کبلر *
 زیرا بود ذات گرام اصول و فروعه محتر خلقونده نص اولیان
 مسائله امام همام مشاریه اصول و قواعد محقره سیده
 کوره احکام شرعیه استنباط ایمکله طبقه مذکو و دی حائز
 او لشادرد * (طبقه رابعه) * مقلدین اصحاب نخجیع
 بیلان ذات طبقه سیدر * امام رازی و بونک امشالی کیمی *
 زیرا بونرا جتماده مقید او لوپ فقط اصول امام همامه ملکی
 محيط اولدینی کی مأخذلری دشی ضبط ایتلری ملا بسے سبیله
 امام همام مشاریه دن * یاخود اصحابین بریسندن منقول
 اولا وایکی جمیته متعدد المعنی بولسان قول مجیلی * واکی
 اصر محتمل اولا حکم مبهوسی * احواله نظر * و فروعه
 ایشمال و نظر ساره مقایسه ایدرک بقصیله قدرتیاب او لشادرد *
 هدایه نام کتابه کندانی نخجیع الکرسنی و نخجیع الرازی قولی

بوكا اشارتدر * (طبقه خامسه) * مقلدین اصحاب
 ترجیح بولسان ذوات طبقه سیدر * ابی الحسن القزوینی
 و صاحب المهدیه و بونلرک امشالی کی * ذوات مشارالیهمک
 شانلری شوقول اولی در * شوقول اصح روایدر * و شو حکم
 ناسه از فقدر کی * وبعض روایات بعضیسته تفضیل ایشکدر
 * (طبقه سادس) * قوی واقعی وضعیف و ظاهر مذهب
 روایت نادره نک پیشلرینی تغیره قدرتیاب اولان مقلدین
 طبقه سیدر * متأخریندن متون معتبره احصای کی * مثلا
 صاحب بکر * و صاحب المختار * و صاحب الوفایه * و صاحب
 لائیحه مثلاو مشارالیهمک شانلری دش اقوال من دوده و روایات
 ضعیفه بی نقل ایتامک ضعیفه سیدر * (طبقه سابعه) * اول
 مقلدین طبقه سیدر که حافظه ساوهسته او بانک حائز او ادقاری
 قبرتنه مظہر اوله مدقاری کی * غث و سین میانی دش
 تقریق ایده من ایسه لرد بونلرک شانلری مشارالیهمک جیانلرند
 افتدا ایلدکاری شی * ترجیح * و ترجیح ایلدکاری اقواله اتباعی
 واجب بیلکدن هبارتدر * همان عصر بوطیقه دن معده دلهر
 قول ار حکایه ایدوب وبعض کرده قول چیزده اختلاف ایشکده
 او لدقلنندن اقوال مذکوره ایله نیجه عمل اولنه بیلور * اکر عل
 ایلدیشه جک او لورسه مشارالیهمک اقوال مذکوره بی حکایه
 ایتلرینک فائدہ سی ندر * (ج) * ناس میاننده دوران
 ایدن صرف و احسوالت و اناره ارقق اولان اقوالک و تعامل
 بخاره نک و طریق و دلیل خاصان قوی اولانک تغیره بیه احتباره
 تاثی مشارالیهمک بالذات حمل ایلدکاری مثلاو اقواله مذکوره
 ایله عمل اولنود * چونکه امام شفارینک روایت ایلدیکی اشبو

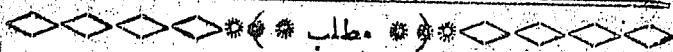
(لازمال)

(لازم طائفه من امنی ظاهرين هلى الحق حتى يأتی امر الله)
 وفق روایة (حتى یأتی الساعۃ) حديث شریفته نظرنا
 شد ویله که بنم امتنان الی یوم القیامه حق اوزره بروطائفه
 دام النظیر و در معتاسنه در ۲۰ وجود وزمانک تغیر مذکوری طنی
 اولیوب یقینا و حقیقتا تمیز اینده چک ذواتدن حالی اولیه چنی
 در کار در ۲۱ بناء علیه بو تغیره مظہر اوله میان امت جر حومه نک
 بله مدکلری مسائل بتسلا دن سؤال ایتلری باینده اشبو
 ۲۲ فاسئلوا اهل الذکر ان کنتم لا قعلون ۲۳ آیت کریمه ایله
 شرف صادر اولان امر الهی یه امثنا تمیز اقوال مذکوره یه
 مظہر اولان نهه من اجمنت ایتلری واجب ایدو کی توپرالابصار
 و شرحی در المختار ۲۴ و خلاصیه بی ردمختار ۲۵ نام کتابله
 کمال پاشا زاده کبی ذواتدن نقلدا ذکر و بیان او نهشیدر ۲۶

مرصد ثانی

امام ابی حنفیه حضرت ایلیک شرفیاب صحیحی اولاد ناردن ابو
 یوسفیک و یاخنود محمدیک و یاساً ریزک مذهبیله حکم امام همام
 مشارالیهیک مذهبیله حکم دیک اولدیفنه داردر ۲۷ حقی
 اولاد برذاتک مشارالیهیه دن هر قنعدیستک مذهبیله حکم ایلو
 ایسه امام همامک مذهبیله حکم لیلیش اولور ۲۸ چونکه اصحاب
 امام مشارالیه هرنیه اجتمهاد ایلیش ایسه هر اینجا امام سویلیش
 اولدینی در مختار ایله ایلک خناشیه بی اولان رد المختارک ۲۹
 فصلنده مذکور در ۳۰ و تقدیح فتاوی حامدیه نک کتاب الوقفنده
 مذکور در که حنفی المذهب اولان بر ذات امام یوسف یاخنود
 امام محمدیک و یاساً اصحاب ایندن بر دستک مذهبیله حکم ایتدیکی
 وقت اک امام اعظمک حکمته مذکوف بر حکمک در دیلیش رأینده

لندم * . وُخرا امین الدین عبد العال نام علامت کتاب
الفتاواسنه بر صراحت کورده که مائی ریفقی هرنه زمان امام
ابی حنفیه رضی الله تعالیٰ عنہ اصحابین برسنک قولی الورسہ
اشبو الیخی قولات امام ابی حنفیه نک قولی اولدینی قطعیاً بیان
کر کدر * . ذبرا اصحاب ابی حنفیه نک ابو یوسف و محمد وزفر
و حسن کبی کبارین جمله سنه من ویدز که مشاواریهم بر
برمهله ده بقول ایزاد ایتمدک الا او قولی استاد عز ابوجنفیه دن
روایت اوله رق سویلدنک دیوب بوکه ایمان خلیفه ایله عین
دستی ایتشادر در * حالبو من کرده او شجاع محمد الله تعالیٰ فقهیه
تحقیق ایدن هرجواب و مذهب انجیق امام اعظم افندمن
منیشیدر خیره فیبت اولنان مجازیدر *

(مشايخ اسلامیه عثایه نک برازیه قولجہ فتو و بر ماری هاتنه دادرز)
اشبو تفیح حامدیه نک شو قولنه و برازی هلیه نه اوله رق کتب
معتبیه حنفیه و ساره دن امام محمد و ابو یوسف مذهبی اوله رق
ایزاد ایلش اولدینیز تقدیم نظر ایلشیده اولان فتوانک امام
ابی حنفیه دن روایت اولدینیز شبوی ظاهر اولشدر * قالدیکه
برا زینک او قولی اختیار وانک ایله افتالیمسی اول جناب مهر
المناب رسالت علیه افضل المحتیت افندمن حضرت لریک حقنه
رعایة و بر زینک بولندینی سکریوز اون ایکی سنه سنه ناسک
احوالی فساد جمہتنم تغیری اعتباریه میشیدر * بالاده ذکر
اولدینی وجہله تغیر احوال ناس رجحانی بیان اولیان مسئله ده
باعث رجحان اوله جفندن * وبالآخره ایسه فساد احوال ناس
زیاده شوب اصحاب صلاح قلت بولدینیز دلت همانیه

ابقاها الله تعالى الى يوم القيامه ده احراز مشخت اسلاميه ايدن
 علماء معتبرين وفضلاه مدققين براز بهده مذكور نقل ايله افترا
 ايلشادر * (س) * برمسيه ده بري حدا قله * وديكري
 هدم قتله ذات ايكي قول بولند يعني وقت هفت وحاجه ايکي
 قوله ميل ايتك كرکدر ديو يازمش ايديلر * بوراده اختيار
 ايديلان شدت بوقاشه به مخالف کورنجزي * (ج) *
 کورنجز چونكه قاعده مذکوره کندوده حق هبد بولنيان برد
 جاري در * بو رواييه کوره بونده حق هبد در کاردر بوکا کوره
 ديمك او لدیکه فخولین محیرین مشایخی خطایه نسبت ايلك
 تشاهدر *

س- لاطین عثمانیه ادام الله تعالى الى يوم الساعه دن بروذات

خلافات اريکه پيراي تخت عثمانی او تيجه هراغات ايلدکاري
 عادت حسنه داودر * مشار المهم حضراتشدن بروذات
 شوكتسمات خلافتکبرا وسلطنت هظما ايله تشرف ايتدکاري
 انه سلف عالي خلافتکباره جانبندن صادر او لمش بولنان
 او امری کاکان اقساسي متضمن * ومالک محروسه شاهانه لرنه
 بولنان کافه ولات عظام * وقضات ذوالاعلام طرف
 همایونلرندن توکيل ايلدکار بني حاوي وملعن فرمان همایونلار
 اصدار وارسال بپوريور * واو فرمان همایونلر حسام
 شرعیه سجلات حفظمه سنه قيد ايديلور * قضات مبعوه
 او فرمانلر ايله عمل ايشونلر ايجون * خصوصا بولند گز ايشو
 بيك ايکيوز سكسان سکر سنه می حدودنده مطلقا حدود
 بعد الاستدان امر شریف سلطانی صادر او لدقن نصیره

اجرا او نمی او زره امر پادشاهی صادر او نهاین الی آن و جبجه
نهل او نور * ایدی تین ایدیکه هر حدی اجرا ایشون امر
چدید سلطانی به احتیاج وارد * بوندن ایشون او ن بش سنه بلا
عذر ترک او لزان دهوار یک بضمیار یک استهادن نهی پادشاهی
صادر او نش بولنگاه قضاۃ انکله نهل ایشکده بولنورز * دهوای
متروکه حقشیده طرف سلطنتدن نهی تجدید ایتدی و فرمان
دنهی نشر او نهدی * دهوای منکوره نک استهادی نه کیفیتند
صیح او لور و نه کیفیتند سلطان وبالده قالمز دیو توهم او نهاد
لازم کلور * بویله بر دهوانک خانه ورنده درجال استیدان
او نه رق امر پادشاهی استهصال ایمک کر کدر که بو بالده اهمال
ایدتلار وبالده قالسو نار *

(مرصد رابع)

(س) * انبیاء هظام هلبهم الصلوة والسلامین بر قبی
هلیه السلام سب سبیله مر تد او لان کسنه الله سائر الفاظ
کفر سبیله مر تداولان شخصیت فرق ندر * (ج) * بروایته
کوزه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم افتادعنه
حاشا سب سبیله مر تد او لان کسنه قتل او نور * دنیاده تو به می
قبول او نز * سائر الفاظ کفر ایله مر تد او لان کسنه تو به
ایتد کدن صکره قتل او نز * روایت اخراجه کوره حضرت نبی
محترم صلی الله علیه وسلم افتادعنه حاشا سب ایمک سبیله مر تداولان
شخصیت ذنیاده تو به می قبول او نه رق قتل او نمز * لکن
تکلیل و تعزیز او نور * الفاظ سائره ایله مر تد او لان شخصیت
تو به می قبول او نه رق قتل او نمز * و بلا تعزیز و تکلیل سبیله
نهایه او نور *

(مرصد)

* مرصد خامس *

جناب رسالت پناه همیه صلوات الاله افسد عزه خاشا سب
 ياخود عیب ايله تفرض اين شخصت احوال وعاقبتها دائر در *
 شیخ علامه آقی الدین ابو الحسن علی بن عبد السکاف السبکی
 تقدیمه الله تعالیٰ بر حمته و فخرانه صارم المسماوی نام کتابیه
 دیشدر که * معلوم اوله که بزم معاشر اهل سنت و ایضاً سمعت
 هر نقش در برگشته بوزکر او لسان حال بد فساله ذوقه اولوب
 بعدنها اسلام او لوب اسلامیدنی ده تحسین ایسه تو بعستك قبول
 او لنه رق ~~سکون~~ ندو سکن ق قبل او لفیه جغی رأیی اختیاز ایلدک
 ایسه ده بورأیی ایلروده این مکان او ادیخته نظرها همیں سبیل
 الفرض در * یعنی هم‌اذا الله تعالیٰ یو ایله برآدم بولنو بدیه جناب
 حق ایی بلایرمش فرض و تقدیر او لنه سخکشی بودکر واخر تده
 ناجی در دیگدر * بونسله برابر حال منهن مذاکور کند و دن
 صندور این کسنهات سوء بخانه یه کرفتار او لمسدن خوف
 او لنور هرنما قدر تو به واسطه فقار ایله تجدید ایمان ایندر ایسه ده
 جناب حبیب آفریننده دو هالم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم افسد من
 حضرت ایله بومشلاو تفرض پک بیو گذر * بو باده جناب
 منstem خیار لذات پیغمبری حقنه غیرتی شدید و حمایتی کماله در *
 ایبدی بومشلاو سب و غیب و تقدیش و یا تذییف و یا سائز فضاحت
 ایله بو و رطبه یه کرفتار او لانه ای جناب حقک رهین خذلان
 ایدرک ایمانی ارجاعه و هدایت و تو فیقه مظہر او لنه امسدن
 دفعی خوف او لنور * بو لک ایچون حصون و قلاعده هن نه زمان
 بو ایله بر حماله تفرض این نثار او لر ایسه هلاک و بریشان او لور *
 چونکه عادت الله بو ایله جاری او لفده در * بزم کور و بایشتد یکم

کەزەردن پىچۇقلۇرى واردىكە ئو يەحالە دوچار او لفە بىار
 ھەتقىدر دېساجە قىلىن زەباباپ او لش ايسەرلەدە حاپىھەزى
 رەدىيە كەۋەزار او لەقلۇرى جەلە، اخبار بالەندىر، جىناب
 رب الائام نور دىزىدە كاشات ھەلە افضل التحيات افقىدىن
 حضرتلىرى حق ھىما يۈنلەندە دركاز او لان خېرت المھىسىنە كۆزە
 بىحال امىز بىدۇغ دەكلەر، بوزماناردا بىحالە دوچار او لەردىن
 بىركىسىنە كۆرمەدەمكە حىيات و مەئىندىن ھەبر امىزى منگوس
 او لمىھ، بنابرین زەهار زەهار انىياء عقىضام عليهم الصلاوة
 والسلام، حضراتى حقلىزىدە بومشالا، فضا ساحت كلامىدىن لسانلىرىنى
 و قايمىرىنى مخاوفىلە كامىلە، سخىجە ايلە مخاوفىلە، ايدوبۇن و هەروجەلە
 صاقىنوب ھېيشە تعظيم واجلال و توقير ايلە، وصلوة وسلام
 و شاء بېھىل ايلە ياد و خشوع و حبصو ع ايلە حقوق عظمازىدە كلام
 سوق ايلەكە حضرت نفس و دقت ايدىلە كە، بورىگەت ھەدایت
 منقىت تعظيم انىياء كرام عليهم الصلاوة والسلام حقلىزىدە
 جىناب حقك بىر واجب قىدىيغى احکام شەرعىيە دن بىنجى قىسم
 اعظمىدىر، نىكىم اسلامى بىلدىكەمز داڭىك دەمك عصىتىلە
 حكىم ايلەككىم زەنخى تھلىلىن و تھرىيدىن جىناب حقك جەلە،
 اوامر الیھىيە دن برا مر واجب الاتباعە اتباعىدىن ناشىدىر،
 بىحالىدە شەواىكى مىسەلە يەكىدىكىرىنە منافى دەكلەر، اللە اھام
 بمحقىقە الحال، ايشتە سيف الماسلىول نام رسالەنى بو تنبىيە
 حكىمت يەيانىلە بوكابك رەھىن اختمام او لمەنى مىسىز كەدە،
 جىناب رب ھەزىز اولىشىدىر (لمىزجە)، ايا اخوان دين و يامۇئىن
 موحدىن زەهار زەهار تىقىظ و انتباھ، او زەرە او لوب بىچىع انىياء
 و مرسلىن صلوات اللە وسلامە عليهم اجمعىن حضراتى حق
 ذىشانلىرىنى و عرضى شەريفلەرنە توصل و تطرقى ايدىن كەلات

نایم زایی ناطقہ برداز لقدن حسدر واجتبا۔ * وال وصت
واحتجاب ذوال احترامی حقه لورده دخی اطاله لساندن ز پانگزی
امنالاک * اهم وواجب اولوب یونک خلاصی حرکت هزارا
شان اهل ایمان اولماد بینی مستقیمی عن الیان بولعفله کافه اهل
اعان لسان و قابل بینی تحفظ کلی ایله حفظ ایدوب ذکری
سبقت ایدن مفسد ائم کبیل رک مقاالت مفسدت اصل لاتنه بالدانوب
کندولینی خیم العاقبه بولیه برو طه هولناکه انداخت ایدوب
محو و افنا اوله رق خسرانده قالاملاری اخطارنیت خیر به سیله
کوشة نسانده قالمش اولان اشبون تسبخه ببرو که ن ترجیه سنه بکال
احتیاط ایله جرأت اولنوب انجق ارباب ازرا واژدراین رد و صد
ایچون جناب فاضل مؤله مشارا لیه حضرت لرینه پیر و لکده بحسب
المقام علی همچ التساؤل کرچه تحریره ایجتا اولندی * لکن مقاالت
نایمایه نقطه وضعنده بیله افشره از جلد نودار اولد بینی حقه
صیاندر * هن غفلة سورج لسان واقع اولدی ایسه استغفار الله
العظمی * بت و رجعت الى الله الکرم * جناب مولای من غال
حضرت لری جله منی خفته دن ایشاظ ایدوب رضاسمه موافق
چملاره موفق بیرو ب اول حبیب اسکرم و بنی محترم صلی الله
تعالی علیه وسلم افتد من حضرت لرین شفاعت لرینه نائل ایله
آین یامعین وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی آل سیدنا محمد کلما
ذکره النذاکرون وغفل عن ذکره الغافلون *

متحف آثار نعمت شریف

زهی پرتو نمای آفرینش * حیون کائنات نورینش
 اودر رونقطر از تاج اولاک * شه بالانشین تحت افلاک
 اودر شاه بصریری مع الله * نه شاه اماملک جند و فلکجاه

اودر سلطان صاحب مروه هراج * صهرش او زره نعلی خی کهر تاج
 اودر خلق عظیم الله معظم * پس منیله حبیب الله اعظم
 رسول حق ابوالقاسم محمد * بنی هاشمی محمود و احمد
 پیای مر و قدی قم فاندر * صباپی کلان اخلاقی فاصر
 خطوط رایتی انا فتحنا * اوای نصرتی انا کفینا
 هقطایی الهی قلش ارضنا * ای بر وفق منظوق فترضی
 بیان مجز و هر بیان افحص * کتاب دین او منطق دن مصحح
 حمات افزاد کلی هر کلامی * که سویل نکنند بھی العظامی
 مکمل زکسنده کچل ما زاغ * دهانی غنیمه سنده بوی ابلاغ
 مکسر قاشزدن طاق گسری * یقلاعی جنبش دن لات و هزی
 اول الدن نور خسی جلوه داده * صفا ز حاک راهنده فتباده
 نوازش استدیکی اینجون هر یمه * اسکا در یتم اولش غمیه
 اومه کوشیدی ایکت هلالی * ایکی شرق اولسو نمی بدره عالی
 تجیمی ایرا ولوزاییه سایبانی * کونش دن صاقوره مولادی ای
 شخام سکه کبار میز بیوت * که ایتدی اینجا به بخانم
 مکرم در اکرجه نشل آدم * مفضل جبله دن اول ذات اکرم
 مبارک ذاتی حقک رحیبدز * نیازی امیدر امیدر
 سرای شرطک اول چار یاری * مصللا چار رکن امسهواری
 نجوم اهدا اصحاب و آی * نه نجم اما فلک دن غدری عالی
 روان ایه او تو ز بخت بایه * صلاحیله سلام ف نهایه

بَلَى وَدَائِعَهُ بَابُ دُولَكَدَنْ دَخْبَلَك يَارَسْتُولُ اللَّهُ دَخْبَلَك

بَنَهَارَ ایه بَنَهَدَهُ امَتَکَدَنْ دَخْبَلَك يَارَسْتُولُ اللَّهُ دَخْبَلَك
 اکرجه جبله دن بَرْزَنَکَاهَمْ وَلَیکَنْ غَمْ بَمْ هَجَجَ بَادَشَاهَمْ

که سهین اول وآخر بنامه ۶ دخیلک یار رسول الله دخیلک
سکا ز جان دل او لدم او تاده ۷ نهاده کرد نم طوق رضاده
معین اول بنده که روز چزاده ۸ دخیلک یار رسول الله دخیلک
مده شعگده فی صبر و شکیم ۹ جمالک کاشنده ضدیلیم
قویکده امشدن بر خوبیم ۱۰ دخیلک یار رسول الله دخیلک

صلایله سلامه وقت ارشنی سوز بلوب المجام ۱۱
که زیرا بو سکتابه حانه حسن تجییدر ۱۲
ایده ایصال درم اول صلائی روشه با که ۱۳
که مقدار ایک فهم ایلک مخصوص خضرور تدر ۱۴
اللهم صلی علی محمد وعلی آل محمد کا صلت علی ابراهیم وعلی آل
ابراهیم ایک حمید مجید ۱۵ اللهم بارک علی محمد وعلی آل محمد کا
بارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم ایک حمید مجید ۱۶ اللهم
وترسم علی محمد وعلی آل محمد کا ترجت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم
ایک حمید مجید ۱۷ اللهم وتحنن علی محمد وعلی آل محمد کا تحنت
علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم ایک حمید مجید ۱۸ اللهم داسی
المدحوات وباری المسروقات اجعل شرائف سلواتک ونواحی
برکاتک ورأفت تحننک علی محمد عبدک ورسولک الغافع لما اغاث
موانحاتم لما سبق والعلن الحق بالحق والداعی جیشات الاباطیل
که اجل فاضطاع بامرک اطیعتک مستوفزا فی مرضاتک داغیا
لوحیک حافظیا امهدک ماضیا علی نفساذ امرک حتی او واقعا
لما پس الاء الله تصل باهله اسیمه به هدیت القلوب بقدر حوضات
الفتن والآثام وانجح بوضحت الاعلام ونائرات الاحکام
ومنیرات الاسلام فهم وامینک المؤمن وخدان علیک المخزون
وشہیدک یوم الدین و بعیشک نعمه: ورسولک بالحق رسمه ۱۹ اللهم

ابعثه مهاماً حموداً يغبطله فيه الاولون والاخرون اللهم صل
علي محمد وعلى آله واصحابه وارلاده وزواجه واهلي بيته واصحهاره
وامصاره واشياعه ومحبيه وامته وعلينا معهم اجمعين
يارحمن ارحمين اللهم اغفر لمحمد وتقبل شفاعته واغفر لاهل
ياته واغفر لى ولوادى وما ولدا وارحمهما السلام علينا وعىلى
عبد الله الصالحين ولجميع المؤمنين والمؤمنات يوم يقوم الحساب
وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله كلما ذكره الذاكرون وغفل
عن ذكره الغافلون

قد تم ترجمة سيف القواطع * بعون الملك الجامع النافع * وقد تصادف
الختام * بشهر ولد نبيه سيد الانام * عليه اشرف الصلاوة وات السلام
في ثمانية وعشرين وثمانين بعد الالاف من السنة * المبجر به المصطفوي به
عليه وعلى آله من التبصيل والتحية وانا المترجم الفقير الحقرير
الى الاء رب المحبى السيد محمد خير الدين الفيضي الاستاذى بولى
الحائز المولوية في هذه برب البرية * ابن العالم الكامل المبهر *
والصالح الزاهد المغير * احمد خليل الفوزى الفلبوى
اكرم الله تعالى باطفئه الحف والجليل ونفعنا ببطول
بقاءه الصمدى * ابن العالم الزاهد الذى مصطفى
التشبيدى الفلبى وى * ابن العالم الكامل الصالح
عبد الله البروفى خفر الله انهموا لو لم يهدا
واجداد هنما ولطن طالعه بعين الماطف والبر
وان دعائهم بذناء الحير وصلى الله على
سيف ناصحه وعلى آله وصحبه وسلم
تسليما كثيرا والجليل لله
رب العالمين اولا

(شـهـ اـیـ عـصـرـ دـنـ مـکـرـ مـتـاـوـ مـصـطـفـیـ عـامـ اـفـنـدـیـكـ تـارـیـخـ بـلـیـغـلـیـدـرـ)

سـرـاـدـرـ نـاـمـهـ دـینـهـ سـیـوـفـ زـیرـاـ کـفـاطـعـدـرـ
 سـرـاـهـلـ نـفـاقـ سـیـفـ شـرـعـیـلـهـ اـبـرـ اـحـمـاـ
 نـهـ سـیـفـ اـمـاـ سـرـاـهـاـ حـقـدـ وـجـوـهـرـهـ حـرـ صـنـدـرـ
 اـنـکـ هـرـ بـایـ بـرـ فـصـ بـرـ فـصـوـلـ دـرـهـ يـکـتاـ
 اـنـ تـأـلـیـفـ وـتـنـظـیـمـ اـیـلـشـ اـمـاـ کـهـ بـرـ نـحـرـ بـرـ
 کـهـ اـسـتـاذـ اـسـتـاذـ وـصـفـیـدـرـ بـالـنـفـاقـ حـالـاـ
 سـرـ تـاجـ اـفـاضـلـ مـخـرـ اـهـلـ مـعـارـفـدـرـ
 وـکـلـ الدـرـسـ هـمـنـامـ خـلـیـلـ حـضـرـتـ مـوـلاـ
 خـدـاـ حـفـظـ اـیـلـیـهـ شـیرـازـهـ عـرـینـ مـصـبـائـدـنـ
 طـورـهـ دـارـکـابـ دـهـرـهـ اـوـلـ نـسـخـةـ کـبراـ
 اوـذـائـکـ بـخـلـ پـاـکـیـ حـضـرـتـ دـانـایـ خـیـرـالـدـینـ
 اـفـنـدـیـ اـیـلـشـ تـرـکـیـ لـسـانـیـلـهـ اـنـیـ اـمـلـاـ
 وـجـودـ اـزـمـنـ وـقـفـ اـیـلـشـ عـلـمـ وـکـالـاـ تـهـ
 فـضـائـلـ اـهـلـنـهـ بـجـلـهـ اـوـلـوـبـ ذـائـ شـرـ فـجـعـاـ
 مـقـامـکـ ذاتـ حقـ اـوـجـ تـرـیـاـهـ عـدـیـلـ اـیـسـوـنـ
 تـوـجـهـکـاهـ عـالـمـ اـوـلـ مـشـالـ بـکـعـبـةـ عـلـیـاـ
 نـوـلـهـ تـارـیـخـیـ جـارـکـوـشـهـیـ عـاصـمـ هـیـانـ اـیـسـهـ مـ
 بـجـعـاـ اـولـدـیـ سـیـوـفـ الـفـاطـعـهـ بوـتـرـجـهـ حـقاـ